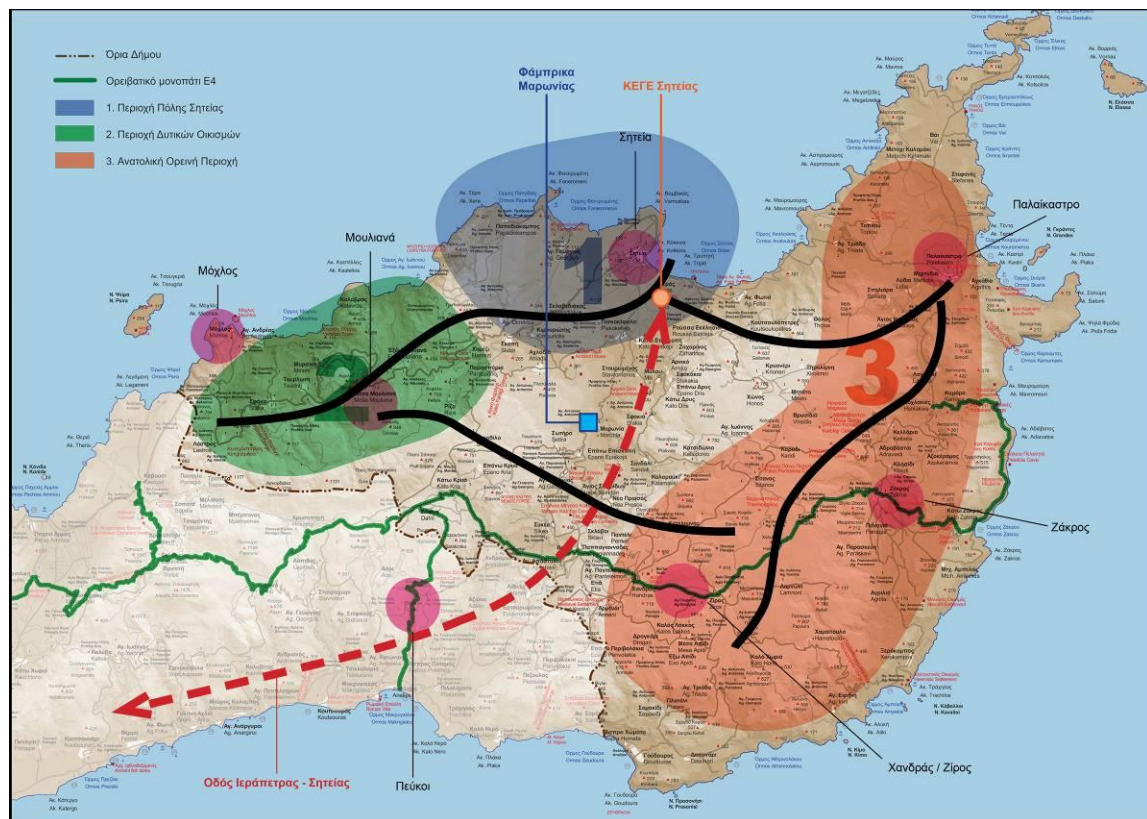

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Έργο: Μουσειολογική Μελέτη Ανοικτού Οικομυσείου Σητείας

ΓΙΩΡΓΗΣ Ν. ΠΕΤΡΑΚΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ - ΧΩΡΟΤΑΚΤΗΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΕΛΕΤΗΣ – ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ	3
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	3
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟΥ	4
ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	5
ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΛΙΑΣ ΠΡΩΗΝ ΚΕΓΕ (ΚΕΝΤΡΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ)	
ΦΑΜΠΡΙΚΑ-ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ ΜΑΡΩΝΙΑΣ	6
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	7
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	7
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΝΑΤΟΥΡΑ ΣΗΤΕΙΑΣ	10
ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	11
ΆΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	12
GR4320004 - ΜΟΝΗ ΚΑΨΑ (ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΨΑ ΚΑΙ ΓΥΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗ)	13
ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	14
ΆΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	15
GR4320008 - ΝΗΣΟΣ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ	16
ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	17
ΆΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	17
GR 4320007 «ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΚΡΟ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ ΚΑΒΑΛΛΟΙ»	18
ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	19
ΆΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	20
ΦΥΣΙΚΟΙ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	20
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	26
Α. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	26
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΑ	27
ΦΥΣΙΚΟΤΗΤΑ	29
ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΙΟΥ	29
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	29
ΣΠΑΝΙΟΤΗΤΑ	30
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	30

B. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	31
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΗΤΕΙΑΣ	31
A. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ	31
B. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	32
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ..	31
A. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ	32
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	33
ΤΡΟΠΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	34
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	36
ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	40
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	41
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ	44
ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	56
A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	57
ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	62

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο της παρούσας έκθεσης – πραγματογνωμοσύνης είναι η ανάπτυξη Μουσειολογικής μελέτης που θα αναδεικνύει το ακίνητο του ΚΕ.Γ.Ε. στη Σητεία του Ανοικτού Οικομουσείου Σητείας και το μουσειολογικό υλικό που αυτό θα περιλαμβάνει, όσο και τη σύνδεση του με το επιδεικτικό Ελαιουργείο «Φάμπρικα» στη Μαρωνιά Σητείας στο πλαίσιο ενός ενιαίου Δικτύου Οικοδιαδρομών στην ευρύτερη περιοχή της Σητείας.

Το αντικείμενο της μελέτης – πραγματογνωμοσύνης υλοποιείται στο πλαίσιο του έργου « Eco Muse - Δίκτυο ανοικτών Οικομουσείων για την ανάδειξη και Ήπια Ενίσχυση περιοχών με περιβαλλοντική Ιστορικότητα » με ΚΑ 10478 - INTERREG V-A Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου σύμφωνα με το Ν.4485/2017.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΕΛΕΤΗΣ - ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

Η μελέτη – πραγματογνωμοσύνη θα διαρθρωθεί γύρω από τα παρακάτω κεφάλαια:

- Έκθεση με Περιγραφή της Υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος και σχετικών πόρων της περιοχής.
- Περιγραφή Μεθοδολογίας εκπόνησης της μελέτης επιλογής - οργάνωσης των διαδρομών και επισκέψιμων χώρων του Οικομουσείου.
- Παραρτήματα-Παραδοτέα.

Αναλυτικότερα ανά κεφάλαιο η μελέτη θα αναφερθεί στα παρακάτω σημεία:

Περιγραφή Υφιστάμενης κατάστασης

Η υφιστάμενη κατάσταση που θα περιγραφεί σχετίζεται με τα παρακάτω σημεία:

Γενική περιγραφή – οριοθέτηση της περιοχής παρέμβασης.

Συνοπτική περιγραφή του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης.

Αξιολόγηση και δυνατότητες αξιοποίησης στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της περιοχής παρέμβασης μέσα από την κωδικοποιημένη και συνοπτική περιγραφή στοιχείων όπως ιδιαίτερα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, ελαιώνες και μεμονομένα δένδρα αιωνόβιων ελιών, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, προστατευόμενες περιοχές, αξιόλογους γεωλογικούς σχηματισμούς, ενδημικά είδη χλωρίδας, πανίδας των περιοχών στις οποίες μπορούν να αναπτυχθούν οι διαδρομές του Οικομουσείου κ.λπ.

Αξιολόγηση και δυνατότητες οικοτουριστικής αξιοποίησης του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης όπως: Παραδοσιακά αρχιτεκτονικά στοιχεία, Έργα ανάπτυξης και προστασίας περιβάλλοντος, Ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία, λαογραφικά και πολιτιστικά στοιχεία, Αξιόλογα πολιτιστικά γεγονότα και εκδηλώσεις, ψυχαγωγία – τέχνες και εν γένει δραστηριότητες που σχετίζονται με την καλλιέργεια της ελιάς και την παραγωγή λαδιού στην περιοχή.

Αξιολόγηση, καταγραφή και ομαδοποίηση των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες και τα τοπικά προϊόντα που σχετίζονται με την οικοτουριστική δραστηριότητα, οινοποίηση, ελαιουργεία, νερόμυλοι κλπ.

Αξιολόγηση και καταγραφή υφιστάμενων υποδομών που μπορεί να συμβάλλουν στην υποστήριξη του οικομουσείου.

Περιεχόμενο και μεθοδολογία εκπόνησης Μελέτης διαδρομών και υποδομών Ανοικτού Οικομυσειού.

Το περιεχόμενο του τμήματος αυτού της μελέτης θα διαρθρώνεται στα εξής τμήματα:

- **Καθορισμός και χάραξη των σχετικών διαδρομών στις οποίες υπάρχει η κρίσιμη μάζα αξιόλογων οικολογικών χαρακτηριστικών, αλαιώνων και εν γένει και στοιχείων που σχετίζονται με την παραγωγή του λαδιού..**
- **Καθορισμός των σημείων πάνω ή πλησίον των διαδρομών στα οποία υπάρχει η δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού.**
- **Καθορισμός των σημείων πάνω ή πλησίον των διαδρομών στα οποία μπορούν να δημιουργηθούν σημεία προβολής ειδικών οικολογικών πόρων και δραστηριοτήτων.**
- **Αποτύπωση των χώρων των κτιρίων που θα φιλοξενήσουν τις εκθεσιακές και εκπαιδευτικές λειτουργίες.**
- **Πρόταση μουσειολογικής οργάνωσης των εν λόγω χώρων και σύνταξη του αναγκαίου κτιριολογικού προγράμματος διαμόρφωσης των κτιρίων.**

Στο πρώτο επίπεδο η ομάδα έργου:

- **θα συλλέξει και θα καταγράψει όλα τα αξιόλογα φυσικά και πολιτιστικά μνημεία της περιοχής παρέμβασης.**
- **θα διερευνήσει και θα καταγράψει τις πιθανές περιοχές που θα δημιουργηθούν οι διαδρομές του ανοικτού οικομυσειού.**

Στην συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από το πρώτο επίπεδο θα προχωρήσουμε στον καθορισμό, τη χωροθέτηση και την ονομασία, ανάλογα με το θεματικό πεδίο, των οικοδιαδρομών και για την κάθε διαδρομή θα αναφέρει:

- **το θέμα της διαδρομής με την σχετική τεκμηρίωση για την επιλογή της**
- **τα μνημεία που υπάρχουν κατά μήκος της κάθε διαδρομής σε συνδυασμό με την ύπαρξη ελαιώνων, με σύντομη εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασής τους και εκτίμηση για τις παρεμβάσεις που μπορούν να υλοποιηθούν προκειμένου να ενταχθούν στο δίκτυο του Ανοικτού οικομυσειού**
- **σε ποιους απευθύνεται σε περίπτωση που αποτελεί διαδρομή ειδικών ενδιαφερόντων**
- **τη χρονική διάρκεια της διαδρομής, την προσπελασιμότητα του οδικού δικτύου και τους τρόπους που μπορεί ο περιηγητής ή ο επισκέπτης να τη διανύσει**
- **το βαθμό δυσκολίας της διαδρομής.**
- **χάρτη της διαδρομής σε κατάλληλη κλίμακα (1:10.000 ή 1:5.000 ανάλογα με το μέγεθος και σύμφωνα με την κρίση του μελετητή).**

Η ομάδα έργου προκειμένου για τον καθορισμό και τη χωροθέτηση των οικοδιαδρομών πρέπει πάντα να λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι τα στοιχεία αυτά πρέπει να αναδεικνύουν την οικολογική ταυτότητα της κάθε περιοχής.

Στο πλαίσιο της ανάδειξης της ταυτότητας της κάθε περιοχής – διαδρομής θα προσδιοριστούν και θα προταθούν τα σημεία εκείνα μέσα στην περιοχή παρέμβασης και / ή πλησίον των διαδρομών στα οποία υπάρχει η δυνατότητα ανάπτυξης ειδικών οικολογικών παρατηρήσεων και ήπιων δραστηριοτήτων συμβατών με τα οικολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το ανοιχτό Οικομουσείο Σητείας σύμφωνα με την διακήρυξη θα αποτελεί μια νέα πολιτιστική δομή του Δήμου Σητείας που σκοπό έχει να αναδείξει τον πολιτισμό του πολυτιμότερου δέντρου της κρητικής γης, της ελιάς, και των προϊόντων της.

Το ανοιχτό Οικομουσείο Σητείας θα βασίζεται στην καινοτόμα ιδέα της διασύνδεσης επισκέψιμων κλειστών εκθεσιακών χώρων, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος με υπαίθρια και αστικά τοπία της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Σητείας.

Το Οικομουσείο (ως κτίρια αλλά και ως ζωντανός οργανισμός της υπαίθρου) θα λειτουργήσει ως πυρήνας για την παρουσίαση του παραδοσιακού πολιτισμού, ο οποίος αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη σύγχρονη ζωή της πόλης της Σητείας, της ευρύτερης αγροτικής υπαίθρου καθώς και των τουριστικών περιοχών αλλά και γενικότερα θα συνδεθεί με το πολιτισμικό και φυσικό απόθεμα της ανατολικής Κρήτης, αναδεικνύοντας ολιστικά τη Σητεία ως Πόλη του Ελαιολάδου.

Για τον σκοπό αυτό ο Δήμος Σητείας, με τη συνεργασία του ΟΑΣ προτίθεται να διαμορφώσει ως επισκέψιμους εκθεσιακούς και εκπαιδευτικούς χώρους, δύο υπάρχοντα κτίρια του Δήμου: το πρώην Κέντρο Γεωργικής Εκπαίδευσης - ΚΕΓΕ στη Σητεία και το παλαιό ελαιουργείο - φάμπρικα στη Μαρωνιά Σητείας τα οποία παραλαμβάνουν νέες χρήσεις όπως συνοπτικά περιγράφονται παρακάτω:

Πρότυπο Κέντρο Εκπαίδευσης Ελιάς πρώην ΚΕΓΕ (Κέντρο Γεωργικής Εκπαίδευσης)

Το Πρότυπο Κέντρο Εκπαίδευσης Ελιάς θα στεγαστεί στο Κτίριο Γ και τον περιβάλλοντα χώρο του ακινήτου του κτιριακού συγκροτήματος ΔΗΜΗΤΡΑ (πρώην ΚΕΓΕ) στην πόλη της Σητείας. Ο συγκεκριμένος χώρος θα αναμορφωθεί και εξοπλιστεί κατάλληλα προκειμένου να λειτουργήσει ως εκπαιδευτικός και επισκέψιμος χώρος.

Φάμπρικα-ελαιουργείο Μαρωνιάς

Το εν λόγω κτίριο τόσο εξαιτίας της κτηριακής του μορφής όσο και της χρήσης του αποτελεί πολιτιστική κληρονομιά όσον αφορά στην τεχνοτροπία και τεχνογνωσία μιας περασμένης χρονικής περιόδου και αναμφισβήτητα θα αποτελέσει σημαντικό χώρο ανάδειξης της ιστορίας του ελαιολάδου, εμβληματικού προϊόντος της ανατολικής Κρήτης.

Τα δύο αυτά κτίρια, σε συνδυασμό με ένα Δίκτυο Διαδρομών διασύνδεσης με την πόλη και την ύπαιθρο της Σητείας καθώς και μια σειρά από σημαντικούς πολιτισμικούς και φυσικούς πόρους που αναπτύσσονται κατά μήκος αυτών των διαδρομών θα συγκροτούν το ενιαίο, **Ανοιχτό Οικομυσείο**, η λειτουργία του οποίου στοχεύει:

- Στην έκφραση της ταυτότητας της περιοχής μέσα από την ανάδειξη των φυσικών – πολιτιστικών μνημείων και παραδοσιακών παραγωγικών δραστηριοτήτων με έμφαση στην ελιά και την παραγωγική διαδικασία του ελαιόλαδου, την σήμανση και χαρτογράφηση των πολιτιστικών και οικολογικών διαδρομών.
- Στην αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή.
- Στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων αγροτουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης με την προώθηση συνεργειών και τη δημιουργία πιλοτικών δράσεων που βελτιώνουν την εικόνα και την τουριστική ταυτότητα της περιοχής.

Οι προτεινόμενες δράσεις είναι συμβατές με τις προβλέψεις του Business Plan Ανάπτυξης του Οικομυσείου Σητείας, τεχνικά και οικονομικά εφαρμόσιμες, ευέλικτες και εύκολα προσαρμόσιμες στις μελλοντικές τοπικές κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις.

Τελικοί στόχοι του Σχεδίου Ένταξης Δραστηριοτήτων είναι οι ακόλουθοι:

- Οι προτάσεις δραστηριοτήτων που θα προκύψουν να αγκαλιαστούν από τις τοπικές κοινωνίες και τους επισκέπτες της περιοχής.
- Το Οικομουσείο Σητείας να γίνει ένα εργαστήριο μελέτης του πολιτισμού της ελιάς, του παρελθόντος και του παρόντος του πληθυσμού και του περιβάλλοντός του, και να συμβάλλει στην αποκάλυψη της καλλιτεχνικής του έκφρασης.
- Η ανοιχτή δομή να γίνει ένας καθρέφτης στον οποίο ο ντόπιος πληθυσμός να μπορεί να δει τον εαυτό του, να ανακαλύψει την ίδια του την εικόνα, να αναζητήσει μια εξήγηση για τον τόπο με τον οποίο είναι συνδεδεμένος και για τους πληθυσμούς που προηγήθηκαν πριν από αυτόν.
- Να γίνει ένας καθρέφτης στον οποίο ο τοπικός πληθυσμός θα στρέφει προς τους επισκέπτες του για να γίνει καλύτερα κατανοητός, έτσι ώστε τα έθιμα και η ταυτότητά του να εμπνέουν σεβασμό.

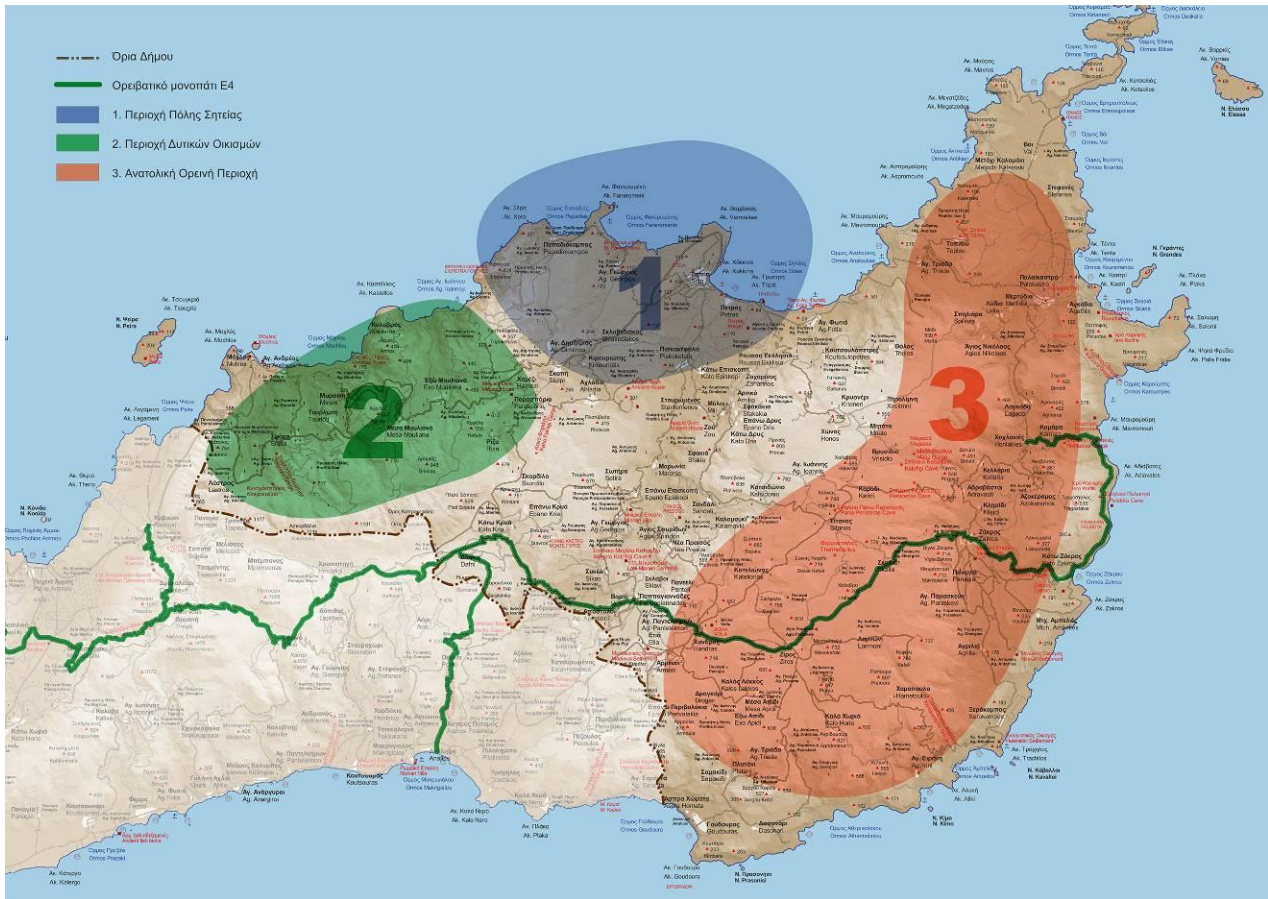
Για τη σύνταξη της Μουσειολογικής μελέτης θα ληφθούν υπόψη τόσο τα τεχνικά χαρακτηριστικά των χώρων των παραπάνω κτηρίων, όσο και τα αποτελέσματα του Παραδοτέου 3.1.1 (Business Plan Ανάπτυξης Οικομουσείων, ΟΑΣ Α.Ε.), τα υπάρχοντα εκθέματα, η ιδιαίτερη πολιτισμική και φυσική κληρονομιά της περιοχής παρέμβασης, το κοινό στο οποίο απευθύνεται το Ανοιχτό Οικομουσείο Σητείας, καθώς και το παραγόμενο από το έργο υλικό.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η περιοχή για την οποία συντάσσεται η παρούσα μελέτη είναι η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Σητείας στην οποία διακρίνουμε τρεις διακριτές χωρικές ενότητες, όπως απεικονίζονται στο συνημμένο χαρτογραφικό σκαρίφημα.

- Η περιοχή της πόλης της Σητείας που λειτουργεί σαν το Κέντρο του συνόλου των δραστηριοτήτων του Οικομουσείου.
- Η περιοχή των βορειοδυτικών οικισμών του δήμου από το Μόχλο έως και το Χαμέζι.
- Η περιοχή ανατολικά και νοτιοανατολικά της πόλης της Σητείας που συγκροτεί και το μεγαλύτερο μέρος του Γεωπάρκου Σητείας.

Εικόνα: οργάνωση σεχωρικές ενότητες της ευρύτερης περιοχής δήμου Σητείας.

Στις τρεις αυτές περιοχές προστίθεται σαν ιδεατός άξονας από την Δύση στην Ανατολή το Ευρωπαϊκό Ορειβατικό Μονοπάτι E4, το οποίο σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες πολιτιστικές, οικολογικές και γεωδιαδρομές της περιοχής συγκροτούν ένα σημαντικό Δίκτυο θεματικών διαδρομών στην ενδοχώρα του Δήμου Σητείας.

Γενικά η ενδοχώρα της Σητείας διακρίνεται για τους εκτεταμένους πανάρχαιους παραδοσιακούς και νεώτερους ελαιώνες, για την ποικιλία διαμορφώσεων και σχηματισμών με την παρουσία εντυπωσιακών φαραγγιών και μικρών οροπεδίων, την ποικιλότητα της άγριας φύσης και τον εξαιρετικό πλούτο της χλωρίδας. Ο συνδυασμός αυτών των χαρακτηριστικών με την ποικιλία των ανθρωπογενών στοιχείων που αναπτύσσονται στην ευρύτερη περιοχή καθιστούν την Σητεία ένα σημαντικά ιδιαίτερο προορισμό οικότουρισμού.

Την επαρχία Σητείας καλύπτει το συγκρότημα των Σητειακών Ορέων, υψηλότερα των οποίων είναι η Θρυπτή στην δυτική πλευρά (Υψόμετρο 1476 Κορυφή Αφέντης Σταυρωμένος) και το όρος Όρνό στη βόρεια πλευρά. Προς τα ανατολικά περιοχή Χανδρά – Ζίρου – Ζάκρου, ο ορεινός χώρος, που καταλαμβάνει και το ανατολικότερο τμήμα της Κρήτης, είναι συμπαγής αλλά με χαμηλές κορυφές που δεν υπερβαίνουν το 800 μέτρα υψόμετρα.

Οι σημαντικότεροι γεωμορφολογικοί σχηματισμοί των Σητειακών Βουνών αναπτύσσονται στη βόρεια και τη δυτική πλευρά, καθώς και στην ευρύτερη ανατολική περιοχή όπου βρίσκεται μεγάλος αριθμός φαραγγίων.

Εικόνα: Χάρτης Ενοτήτων Τοπίου Χωροταξικού Σχεδίου Περιφέρειας Κρήτης.

Στο εσωτερικό της ευρύτερης χωρικής ενότητας του δήμου Σητείας (η οποία στο πλαίσιο του Χωροταξικού της Περιφέρειας Κρήτης αποτελεί μια ολοκληρωμένη ιδιαίτερη ενότητα Τοπίου) περιλαμβάνονται οι παρακάτω σημαντικοί φυσικοί πόροι της Κρήτης:

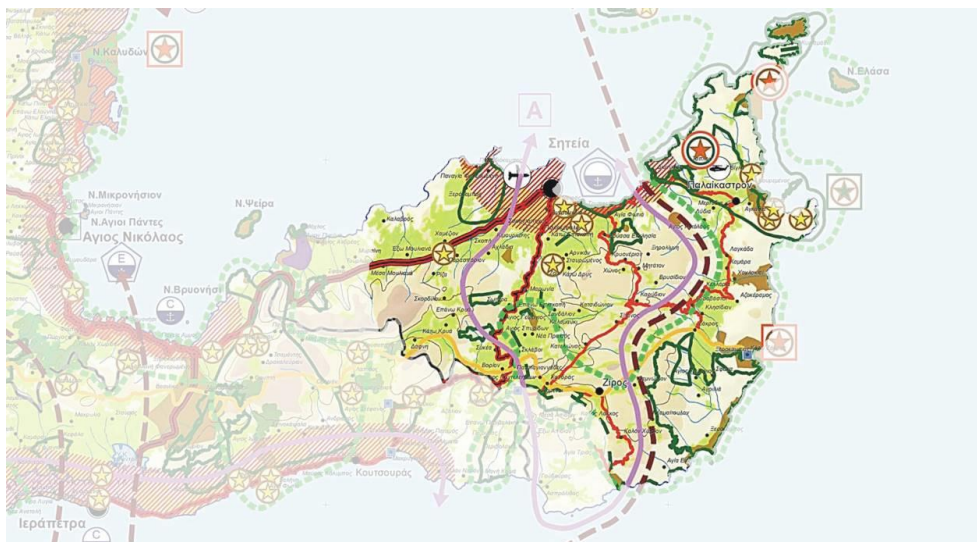
Φοινικόδασος στο Βάι. Ειδικά Προστατευόμενη Περιοχή σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βαρκελώνης, Αισθητικό Δάσος διεθνούς ενδιαφέροντος.

Δίκτυο Φύση 2000: Βορειοανατολικό Άκρο Κρήτης: Διονυσάδες, Έλασα, Χερσόνησος Σίδερο (Άκρα Μαυροβούνι, Βάι, Άκρα Πλάκα) και Θαλάσσια Ζώνη (4320006), Ν. Κουφονήσι και Παράκτια Θαλάσσια Ζώνη (4320008), Βορειοανατολικό Άκρο Κρήτης (SPA - 4320009), Διονυσάδες Νήσοι (SPA - 4320011), Νήσος Κουφονήσι, γύρω Νησίδες και Νησίδες Κάβαλλοι (SPA - 4320017) και Όρη Ζάκρου (SPA - 4320016).

Αρχαιολογικοί χώροι: πολυπληθείς αρχαιολογικές θέσεις και εκτεταμένες κηρυγμένες ζώνες, από τον Άμπελο έως τους Διονυσάδες, με κύρια σημεία αναφοράς τη Ζάκρο, χώρο διεθνούς σημασίας και την Ερημούπολη Ιάνου, το Παλαίκαστρο και την Ν. Κουφονήσι. Ο κύριος χαρακτήρας των ιστορικών και αρχαιολογικών καταλοίπων είναι Μινωικής, Κλασικής και Ελληνιστικής περιόδου.

Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους: Μονή Τοπλού, Ίτανος, Πετράς Σητείας, Παλαίκαστρο, Φοινικόδασος Βάι, Ζάκρος, Νήσοι Διονυσάδες, Πετσοφάς.

Χαρακτηρισμένοι Παραδοσιακοί οικισμοί: ο οικισμός της Κάτω Ζάκρου.

Εικόνα: Απόσπασμα Δήμου Σητείας από το αναθεωρημένο Χωροταξικό Περιφέρειας Κρήτης

Ποιοτικά χαρακτηριστικά

Η περιοχή περιλαμβάνει τις ανατολικότερες περιοχές της Κρήτης, τη χερσόνησο Σίδερο, το φοινικόδασος του Βάι, τους παράκτιους υγροτόπους του Παλαίικαστρου και τις κοντινές νησίδες Διονυσάδες, Ελάσα και Γράντες. Οι Διονυσάδες είναι ένα σύμπλεγμα τεσσάρων νησιών (Γιανυσάδα, Δραγονάδα, Παξιμάδα και Πρασονήσι) στα βόρεια της Σητείας. Η Δραγονάδα είναι το μεγαλύτερο από αυτά. Γεωλογικά, η περιοχή συνίσταται από ασβεστόλιθους και δολομίτες του ανώτερου Κρητιδικού, ασβεστόλιθους του Περμίου, φυλλίτες, νεογενείς και αλλουβιακές αποθέσεις. Στη μεγαλύτερη νησίδα Δραγονάδα, όπως επίσης και στην απέναντι κρητική ακτή, η ακτογραμμή χαρακτηρίζεται από θαλάσσιους γκρεμούς. Στην ανατολική παράκτια ζώνη εντοπίζονται πολλές αμμοθίνες, κυρίως μεταξύ του φοινικόδασους και του Παλαίικαστρου, στον κόλπο Γράντες. Αυτό το μέρος της Κρήτης είναι το πιο ξηρό της Ελλάδας. Σχεδόν όλοι οι χείμαρροι και τα ρέματα είναι ξερά κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Ο μεγαλύτερος οικισμός στην περιοχή είναι το Παλαίικαστρο, με τους κατοίκους να ασχολούνται κυρίως με τον πρωτογενή τομέα και τον τουρισμό. Το φοινικόδασος του Βάι είναι περιφραγμένο και το επισκέπτονται τουρίστες. Στην άκρη της χερσονήσου Σίδερο υπάρχει στρατιωτική βάση. Οι νησίδες-δορυφόροι είναι ακατοίκητες. Γενικότερα, η περιοχή φιλοξενεί σημαντικά αρχαιολογικά και παλαιοντολογικά ευρήματα. Η πολυπλοκότητα της περιοχής απαιτεί ιδιαίτερη αντιμετώπιση. Στα νησιά Διονυσάδες και Ελάσα το θαλάσσιο περιβάλλον απειλείται λόγω της παράνομης αλιείας, ενώ το χερσαίο τμήμα τους είναι τρωτό λόγω της βόσκησης. Στη χερσόνησο Σίδερο οι αμμώδεις παραλίες είναι οι πρώτες περιοχές στις οποίες αναπτύσσονται τουριστικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα οι αμμοθίνες στη χέρσο και τα λιβάδια ποσειδωνίας στη θάλασσα να απειλούνται. Με την παρουσία της εκτεταμένης αμμώδους παραλίας μπροστά από το φοινικόδασος, το δάσος θα μπορούσε να επηρεαστεί αρνητικά και σοβαρά από μελλοντικές ανθρώπινες επιδράσεις. Πιθανοί κίνδυνοι είναι οι ακόλουθοι: 1) υπεράντληση υπόγειων υδάτων για άρδευση, και 2) παρουσία του εισηγμένου συγγενικού είδους *Phoenix dactylifera*, καθώς τα δύο αυτά είδη υβριδίζουν. Σε άλλες απειλές περιλαμβάνονται το παράνομο κυνήγι, η χωρίς περιορισμό τουριστική ανάπτυξη και η εντατικοποίηση της γεωργίας. Σε όλη την περιοχή σημειώνεται υπερβόσκηση, η οποία δρα αρνητικά όχι μόνο στη βλάστηση, αλλά και στην ποιότητα του εδάφους, με πιθανότητες ερημοποίησης σε μερικά σημεία. Η βόσκηση πολύ συχνά ακολουθείται από φωτιά, η οποία αποτελεί ένα ακόμη πρόβλημα για όλη την περιοχή. Οι ανθρώπινες δραστηριότητες, όπως το κυνήγι, η κατασκήνωση και η αλιεία, πολύ συχνά είναι παράνομες, είτε σε σχέση με την τοποθεσία είτε σε σχέση με την εποχή κατά την οποία λαμβάνουν χώρα.

Οι **Διονυσάδες Νήσοι** (Διονυσάδα, Γιανισάδα και Παξιμάδα) αποτελούνται κυρίως από περμιδικούς ασβεστολίθους, οι οποίοι δημιουργούν κάθετα θαλάσσια μέτωπα, ιδανικούς

βιότοπους φιλοξενίας και φωλεοποίησης μεταναστευτικών και αρπακτικών πτηνών καθώς και θαλασσοπουλιών. Τα χαμηλού υψομέτρου νησιά καλύπτονται από φρύγανα και υποβαθμισμένα μακκί με παρουσία σημαντικού αριθμού ενδημικών και στενοενδημικών φυτών. Χαρακτηριστικά σημαντικά πτηνά που απαντώνται στην περιοχή είναι οι αρτέμηδες (*Calonectris diomedea*), οι αιγαιόγλαροι (*Larus audouinii*), ο πετρίτης (*Falco peregrinus*) και ο μαυροπετρίτης (*Falco eleonora*). Στη θαλάσσια περιοχή έχουμε παρουσία της μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*) αλλά και του ρινοδέλφινου (*Tursiops truncatus*) αλλά και του σπάνιου για την Κρήτη θαλάσσιου φυτού Ρούππια η κηρώδης (*Ruppia cirrhosa*).

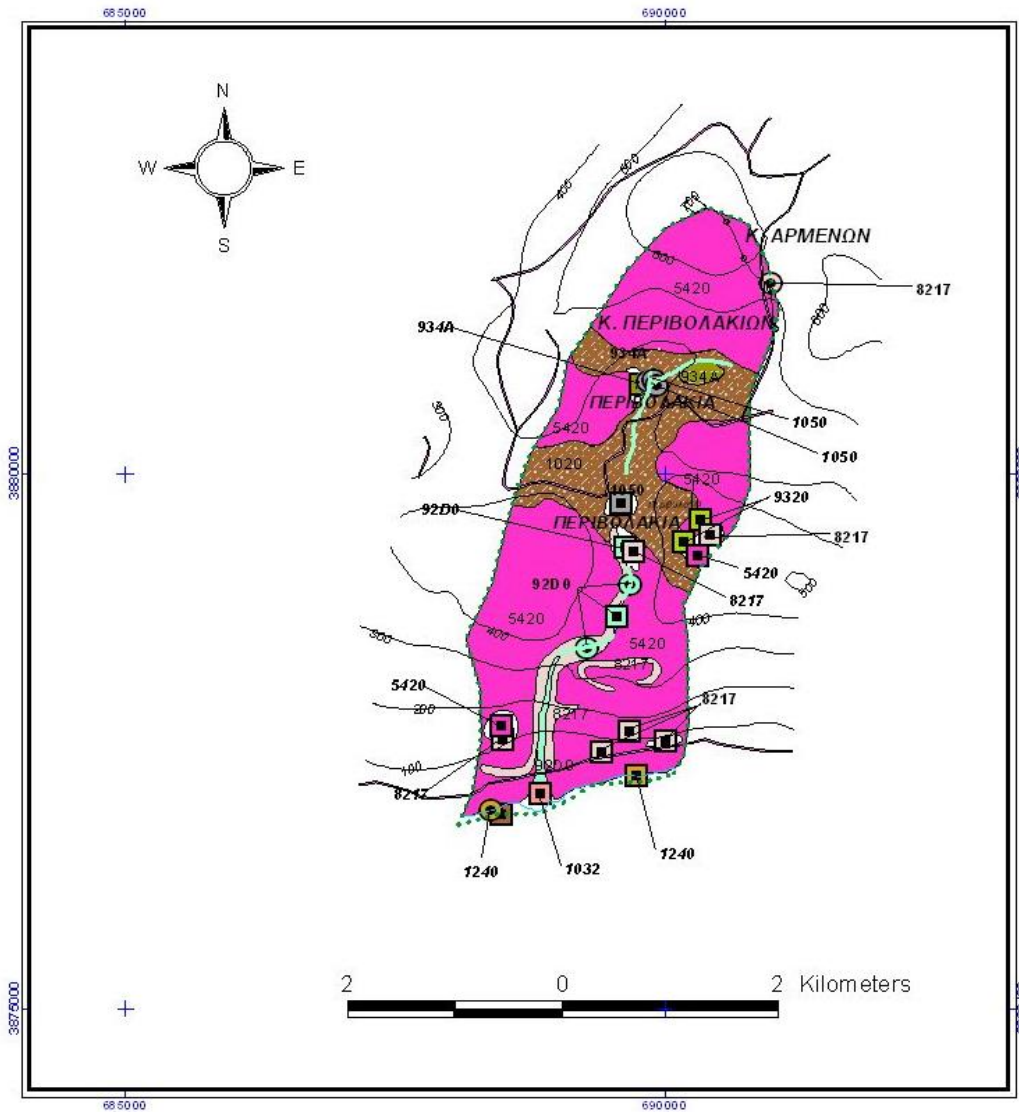
Το **φοινικόδασος στο Βάι** είναι μεγάλης σημασίας για την Ευρώπη. Ο φοίνικας του Θεόφραστου *Phoenix theophrastii* είναι ένα από τα δύο ιθαγενή είδη φοίνικα της Ευρώπης και εκτός της Κρήτης εμφανίζεται μόνο τοπικά στη νοτιο-δυτική Τουρκία. Συστάδες με Φοίνικες του Θεόφραστου υπάρχουν σε 10 ακόμα τοποθεσίες στην Κρήτη αλλά πάντα σε μικρούς πληθυσμούς. Το δάσος στο Βάι είναι το μεγαλύτερο στην Κρήτη και πιθανότατα στην Ευρώπη.

Άλλα χαρακτηριστικά

Η περιοχή έχει ιδιαίτερη οικολογική και αισθητική αξία, δεδομένου ότι περιλαμβάνει οικοτόπους προτεραιότητας, περιοχές σημαντικές για τα πουλιά, και τόπους εθνικής και ευρωπαϊκής σημασίας. Στο σύμπλεγμα των Διονυσάδων η βλάστηση είναι φρυγανική και μακκία, ενώ κοντά στην ακτή υπάρχουν αλόφυτα. Ο φοίνικας του Θεόφραστου (*Phoenix theophrasti*) βρίσκεται στο Βάι πρόσφορο έδαφος (υψηλές μέσες ετήσιες θερμοκρασίες και πολύ νερό), ώστε να καταφέρει να σχηματίσει ένα πραγματικό δάσος, το μοναδικό στην Ευρώπη. Προς την παραλία, οι φοίνικες συνοδεύονται από πολύ αραιή βλάστηση αμμοθινών, ενώ στο εσωτερικό της κοιλάδας υπάρχει κάλυψη με *Juncus* sp. Περιμετρικά του δάσους το περιβάλλον είναι πιο ξηρό, με φρυγανική βλάστηση (*Coridothymus capitatus*, *Genista acanthoclada*, κ.ά.). Γενικότερα, η περιοχή παρουσιάζει πολύ πλούσια χλωρίδα, στην οποία περιλαμβάνονται περίπου 550 φυτικά είδη, μεταξύ των οποίων τα 16 είναι ενδημικά της Κρήτης, τα 14 ενδημικά της Κρήτης και του νησιωτικού συγκροτήματος Κάσου-Καρπάθου, τα 21 ενδημικά Κρήτης και Αιγαίου, 2 στενοενδημικά, 2 σχεδόν στενοενδημικά, και 2 είδη προτεραιότητας. Ενδεικτικά, ανάμεσα στα σημαντικά ενδημικά είδη φυτών της περιοχής είναι η σαρκώδης ασπέρουλα (*Asperula crassula*), η μπελεβάλια της Σητείας (*Bellevalia sitiaca*), η καρλίνα της Σητείας (*Carlina sitiensis*) και το *Lygeum spartum*, ένα από σπανιότερα αγρωστώδη της Ελλάδας. Εκτός της μεγάλης χλωριδικής σπουδαιότητας της περιοχής, μεγάλη οικολογική αξία έχουν και τα προστατευόμενα είδη αμφιβίων, ερπετών, ασπονδύλων και άλλων ζωικών ειδών. Στη θαλάσσια περιοχή έχουμε παρουσία της μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*), του ρινοδέλφινου (*Tursiops truncatus*), αλλά και του σπάνιου για την Κρήτη θαλάσσιου φυτού ρούππια η κηρώδης (*Ruppia cirrhosa*).

Το ακρωτήριο Σίδερο με τις παράκτιες περιοχές του Βάι και του Παλαικάστρου και τις νησίδες Ελάσσα και Γράντες, εκτός της μεγάλης χλωριδικής σπουδαιότητάς τους, έχουν μεγάλη οικολογική αξία και λόγω της παρουσίας προστατευόμενων αμφιβίων (π.χ. *Rana ridibunda*), ερπετών (π.χ. *Chamaeleo chamaeleon* και *Coluber gemonensis*), ασπονδύλων και άλλων ζωικών ειδών. Ιδιαίτερη είναι η σημασία της περιοχής για τα μεταναστευτικά πτηνά καθώς αποτελεί μεταναστευτική οδό και διαθέτει κατάλληλα ενδιαιτήματα γι' αυτά, ενώ φιλοξενεί και σημαντικούς πληθυσμούς αρπακτικών όπως το κικκινέζι (*Falco naumanni*) και ο μαυροπετρίτης (*Falco eleonora*).

GR4320004 - Μονή Καψά (Φαράγγι Καψά και γύρο περιοχή)

<p>ΥΠΕΧΘΑΕ</p> <p>ΕΡΓΟ: ΕΠΕΡ - ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3 ΜΕΤΡΟ 3.3 "ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΟΣΩΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ" ΜΕΛΕΤΗ 4</p>		<p>ΥΠΟΜΗΜΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> ----- Κατασκευαστικές οδοί ----- Οδοί ΟΤΑ ----- Αποχετεύσεις ----- Διαφορετικές είσοδοι βρύσης ----- ΠΟΛΙΤΕΣ ■ 1022 - Αρδευτικές με τον κεντρικό αγωγό ■ 1050 - Αρδευτική ■ 1042 - Αρδευτική με ούλο of the Περίβολακίων (with existing connection) ■ 1023 - Olive and Carob trees ■ 1026 - Olive land ■ 1028 - Άρδευση ελαιώνα (κατασκευαστική αρδευτική) ■ 1027 (1027*) - Άρδευση ελαιώνα (ΟΠ) ■ 1029 - Πόσιμο Περίβολακίων (οπίσθιοι ραβδώσεις) and σωληνάριό βρύσης. Προσφέρει οπίσθιο βρύση ■ 1044 - Sweet Kermes self forest ■ Οδική διαδρομή της ΟΔΗΓΗΣ ΚΑΡΑΒΕΛΙ ○ Οδική διαδρομή Οδών ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ○ Οδική διαδρομή Οδών 	
<p>Περιγραφή Μελέτης: GR 4320004 "ΜΟΝΗ ΚΑΨΑ (ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΨΑ ΚΑΙ ΓΥΡΟ ΠΕΡΙΟΧΗ)"</p> <p>Χάρτης Τύπων Οσώτων - Βιολογικός (Βιολογική Δίαιτα)</p> <p>Κλίμακα: 1:50.000 (1:50.000) Στοιχεία Αναφοράς: ΕΓΤΑ 07</p>	<p>Επιχειρησιακός Υπεύθυνος: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΛΑΒΑΝΑΚΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Α.Π.Θ.</p> <p>Συντάκτης: Τσιουλάς, Δημήτρης, Κορμυράκης, Τσιουλάρα</p>		
<p>Επιχειρησιακή ομάδα: ΔΙΚ. ΜΑΥΡΑΚΗΣ, ΥΠΕΧΘΑΕ Γ. ΣΑΛΑΜΠΟΥ, ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΥΠΕΧΘΑΕ</p>	<p>Ανάδοχος Επιβλέπων: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΒΕΛΙΣ (ΥΠΕΧΘΑΕ)</p> <p>Συντονιστής έργου: ΜΟΝΤΣΕΟ ΓΟΥΛΑΔΑΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΣΤΟΙΧΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΠΟΤΟΠΩΝ</p>		
<p>ΙΟΥΛΙΟΣ 2001</p>			

Ποιοτικά στοιχεία

Η τοποθεσία χαρακτηρίζεται από μεγάλη αισθητική αξία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η χλωρίδα που φιλοξενεί η περιοχή (μερικά ενδημικά και τοπικά ενδημικά είδη εκ των οποίων κάποια σπάνια) καθώς και η γεωμορφολογία του φαράγγιού. Πρόκειται για φαράγγι μικρού σχετικά μήκους (περίπου 3χλμ.) που διανοίγεται σε ασβεστόλιθο Τρίπολης με διεύθυνση Βορά-Νότου. Στα κάθετα τοιχώματα του φαράγγιού, που κυριαρχούν τα φρύγανα, διανοίγονται μικρά έγκοιλα ενώ η κοίτη του ποταμού καλύπτεται σε πολύ λίγα σημεία από πικροδάφνες *Nerium oleander* και λυγαριές *Vitex agnus castus*.

Η περιοχή βρίσκεται στο νοτιοανατολικό μέρος της Κρήτης, περίπου 35 χλμ. ανατολικά της Ιεράπετρας και 10 χλμ. ανατολικά από τον Μακρύγιαλο. Περιλαμβάνει το μικρό φαράγγι Περβολακίων, μήκους 3 χλμ., το οποίο πήρε την ονομασία του από το χωριό που γειτνιάζει με το ανώτερο όριό του. Το φαράγγι είναι γνωστό και με το όνομα της Μονής Καψά, η οποία χρονολογείται από τον 15ο αιώνα και βρίσκεται στην έξοδο του φαράγγιού προς τη θάλασσα, όπου υπάρχει και μια μικρή παραλία με βότσαλο. Η περιοχή περιλαμβάνει γκρεμούς, χάσματα και βράχια. Ασβεστόλιθοι της σειράς Γάβρου-

Τριπόλεως αποτελούν το πέτρωμα των υψωμάτων γύρω από τη Μονή Καψά και το φαράγγι.

Η Μονή Καψά ιδρύθηκε τον 15ο αι. και έπαιξε σημαντικό ρόλο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας (ιδιαίτερα τον 19ο αιώνα) όταν ηγούμενος ήταν ο Γεροντογιάννης, αμφιλεγόμενη προσωπικότητα για την οποία υπάρχουν πολλοί θρύλοι, και ο οποίος κηρύχθηκε όσιος. Στην έξοδο του φαραγγιού προς τη θάλασσα, υπάρχει μια μικρή παραλία με βότσαλο. Το θαλάσσιο τμήμα της περιοχής καλύπτει λιγότερο από το 1% της έκτασής της. Στους οικότοπους περιλαμβάνονται: εσωτερικοί απόκρημνοι βράχοι, βραχώδης κάθετες ορθοπλαγιές, χείμαρρος περιοδικής ροής και φρύγανα σε καλή κατάσταση.

Η περιοχή μέχρι πριν από λίγα χρόνια ήταν εντελώς απομονωμένη, καθώς δεν ήταν εύκολα προσεγγίσιμη από την ξηρά. Η Μονή Καψά είναι χτισμένη σε απόκρημνη θέση, πάνω σε κάθετους βράχους. Στην περιοχή αναπτύσσονται κτηνοτροφικές και περιορισμένες τουριστικές δραστηριότητες.

Οι μόνες αξιοσημείωτες επιδράσεις και απειλές στην περιοχή είναι η εκτροφή ζώων, η διάβρωση και η φωτιά.

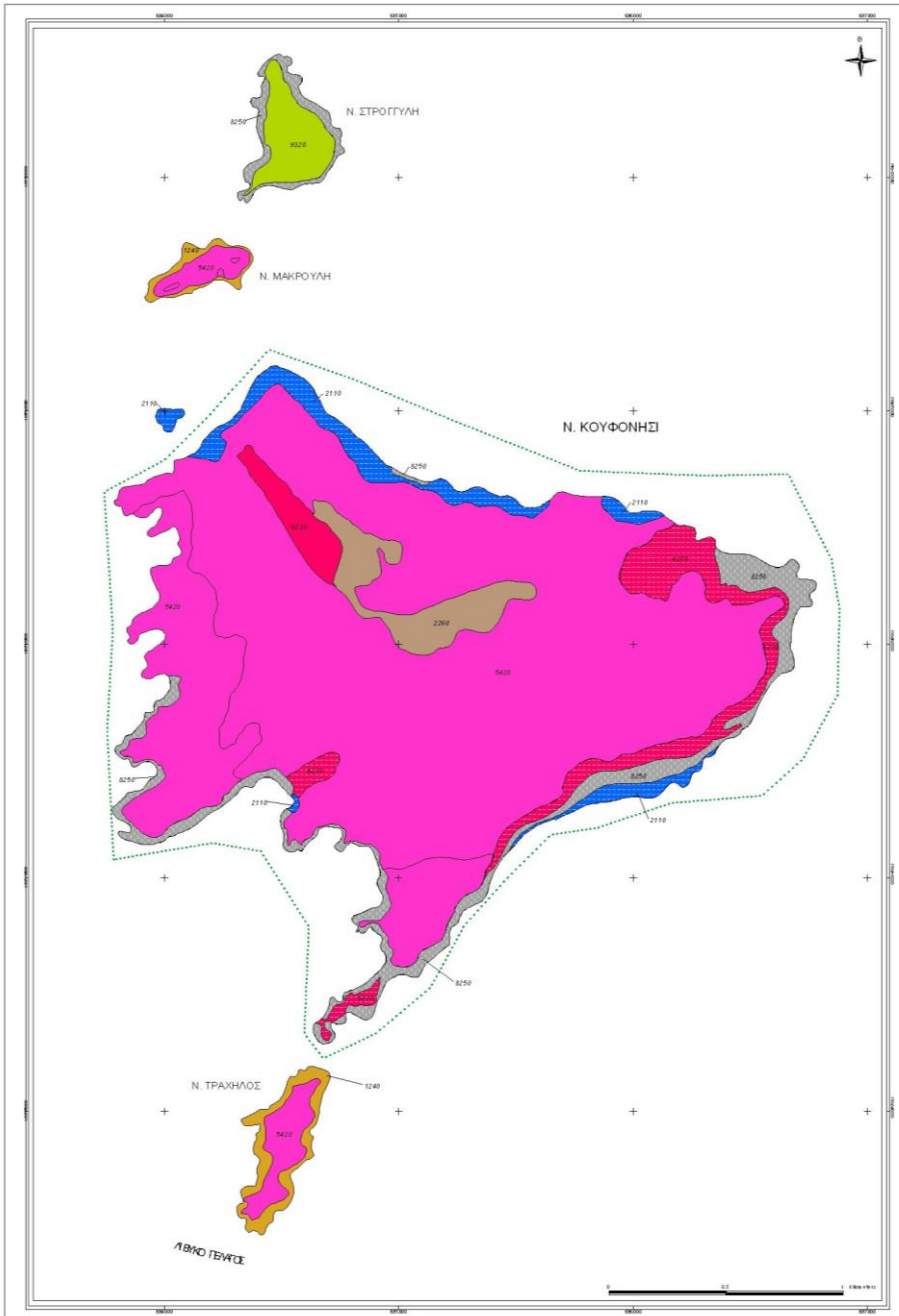
Άλλα χαρακτηριστικά

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η χλωρίδα που φιλοξενεί η περιοχή (μερικά ενδημικά και τοπικά ενδημικά είδη, εκ των οποίων κάποια σπάνια), καθώς και η γεωμορφολογία του φαραγγιού. Στα κάθετα βράχια με τις πολλές σπηλιές φωλιάζουν και βρίσκουν καταφύγιο πολλά αρπακτικά πουλιά, όπως ο γύπας (*Gyps fulvus*), ο πετρίτης (*Falco peregrinus*) και το βραχοκιρκίνεζο (*Falco tinnunculus*), και άλλα είδη πουλιών, όπως ο γαλαζοκότσυφας (*Monticola solitarius*) και η ασπροκωλίνα (*Oenanthe hispanica*).

Στα κάθετα τοιχώματα του φαραγγιού, όπου κυριαρχούν τα φρύγανα, διανοίγονται μικρά έγκοιλα, ενώ η κοίτη του ποταμού καλύπτεται σε πολύ λίγα σημεία από πικροδάφνες (*Nerium oleander*) και λυγαριές (*Vitex agnus-castus*). Η περιοχή χαρακτηρίζεται από μεγάλη χλωριδική ποικιλότητα, φιλοξενώντας –σε μια μικρή σχετικά έκταση– τουλάχιστον 14 σπάνια ενδημικά ή στενοτοπικά κρητικά είδη. Στα όρια των βιοτόπων που περιλαμβάνει, φιλοξενείται ο μοναδικός γνωστός πληθυσμός της *Thymbra calostachya*, ενός σπάνιου και στενοενδημικού χειλανθούς φυτού της Κρήτης, το κρητικό ενδημικό υποείδος *Dianthus fruticosus* subsp. *sitiacus* (γαρυφαλάκι της Σητείας), η ενδημική κρητική κενταύρια (*Centaurea raphanina* subsp. *raphanina*), τα ενδημικά *Crepis tybakiensis*, *Serratula cichoracea*, *Hypericum amblycalyx*, *Phlomis lanata* (αγκαραθιά), *Scutellaria sieberi*, *Teucrium alpestre*, *Limonium cornarianum*, *Galium graecum* subsp. *pseudocanum*, η στενοενδημική μπελεβάλια της Σητείας (*Bellevalia sitiaca*), καθώς και πολλά σπάνια και ενδημικά είδη της Ελλάδας ή του Αιγαίου. Άλλα σημαντικά είδη χλωρίδας, που εντοπίζονται κυρίως μέσα στο φαράγγι και στα κάθετα βράχια, είναι τα: *Anthemis tomentella*, *Campanula pelviformis*, *Centaurea argentea*, το πλουμί ή αρχοντόξυλο *Ebenus creticum*, *Erysium creticum*, *Nepeta melissifolia* και *Stachys spinosa*. Το φυτό *Tordylium hirtocarpum* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81), η σιλινή *Silene pinetorum* προστατεύεται από την Ελληνική Νομοθεσία (Προεδρικό Διάταγμα 67/81) και περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο (IUCN 1993) στην κατηγορία των απειλούμενων φυτών με το χαρακτηρισμό "σπάνιο", η *Brassica cretica* ssp. *cretica* είναι χασμόφυτο και πολύ σπάνιο φυτό.

GR4320008 - Νήσος Κουφονήσι και παράκτια θαλάσσια ζώνη

GR4320008 - ΝΗΣΟΣ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙ

Υ.Π.Ε.Χ.Ο.Δ.Ε.	
ΕΡΓΟ: ΕΠΠΕΡ - ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3 ΜΕΤΡΟ 3.3: "ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ" ΜΕΛΕΤΗΣ	
Περιοχή Μελέτης: GR4320008 - ΝΗΣΟΣ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙ	
Χάρτης Τύπων Οικοτόπων - Βλάστησης (Ελευθέρι Διονυσίου)	
Κλίμακα 1:10000 Σύστημα Αναφοράς: ΕΓΣΑ '87	
Ανάδοχος: • ΠΑΠΙΔΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ • ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ • ΠΑΓΚΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ • ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΦΩΤΙΟΣ • ΤΡΑΜΑΚΙΩΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ • ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΛΕΤΩΝ Ε.Π.Ε.	Επιτελεστική Ομάδα: ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ Συντάκτης: ΒΕΡΓΙΝΙΩΤΗΣ ΕΡΩΙΝ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Παραγωγή Χαρτών: ΔΑΣΚΑΛΗΣ ΣΟΦΡΑΤΗΣ ΣΙΓΑΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΩΤΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Επιπρόσθετοι Όμιλοι: ΠΛΕΙΣΙΑΣ ΣΙΝΥΡΟΣ (Υ.Π.Ε.Χ.Ο.Δ.Ε.) ΔΡΟΥΣΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (Υ.Π. ΓΕΩΡΓΙΑΣ) ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (Υ.Π.Ε.Χ.Ο.Δ.Ε.)	Ανάδοχος Σύμβουλος: ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ (ΕΠΕΜ Α.Ε.) Συνεργόζυγος Φορέας: ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΠΟΤΟΠΩΝ
ΙΟΥΛΙΟΣ 2001	

ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
.....	Όριο περιοχής
—	Απορροή
■ 1245	Vegetated sea cliffs of the Mediterranean coast (with scrubland) (Limonium sp.)
■ 2118	Embryonic dune area
■ 2265	Dune with <i>Scirpus maritimus</i> (Cala-Limonis)
■ 5420	Αρχαία μέγαρα (Ancient tombs)
■ 6220*	Ψευδο-δάση με βλάστηση και σκουπίδια (Pseudo-Mediterranean)
■ 6276*	Όχιονοδάση
■ 6278	Unvegetated rocky bed (terrestrial ecosystem)
■ 6279	Όχιονοδάση
■ 6220	Oaks and Cedars forests

Ποιοτικά Χαρακτηριστικά

Η περιοχή περιλαμβάνει ένα νησιωτικό σύμπλεγμα αποτελούμενο από το ομώνυμο κύριο νησί (Κουφονήσι) και τέσσερις μικρότερες νησίδες (Μακρουλή, Στρογγυλή, Μάρμαρο και Τράχηλο), καθώς και αρκετούς υφάλους. Γεωλογικά, η περιοχή συνίσταται από βραχώδεις εκτάσεις και νεογενείς αποθέσεις. Το Κουφονήσι παρουσιάζει ήπιο ανάγλυφο, με το μεγαλύτερο υψόμετρο να είναι στα 74 μ.

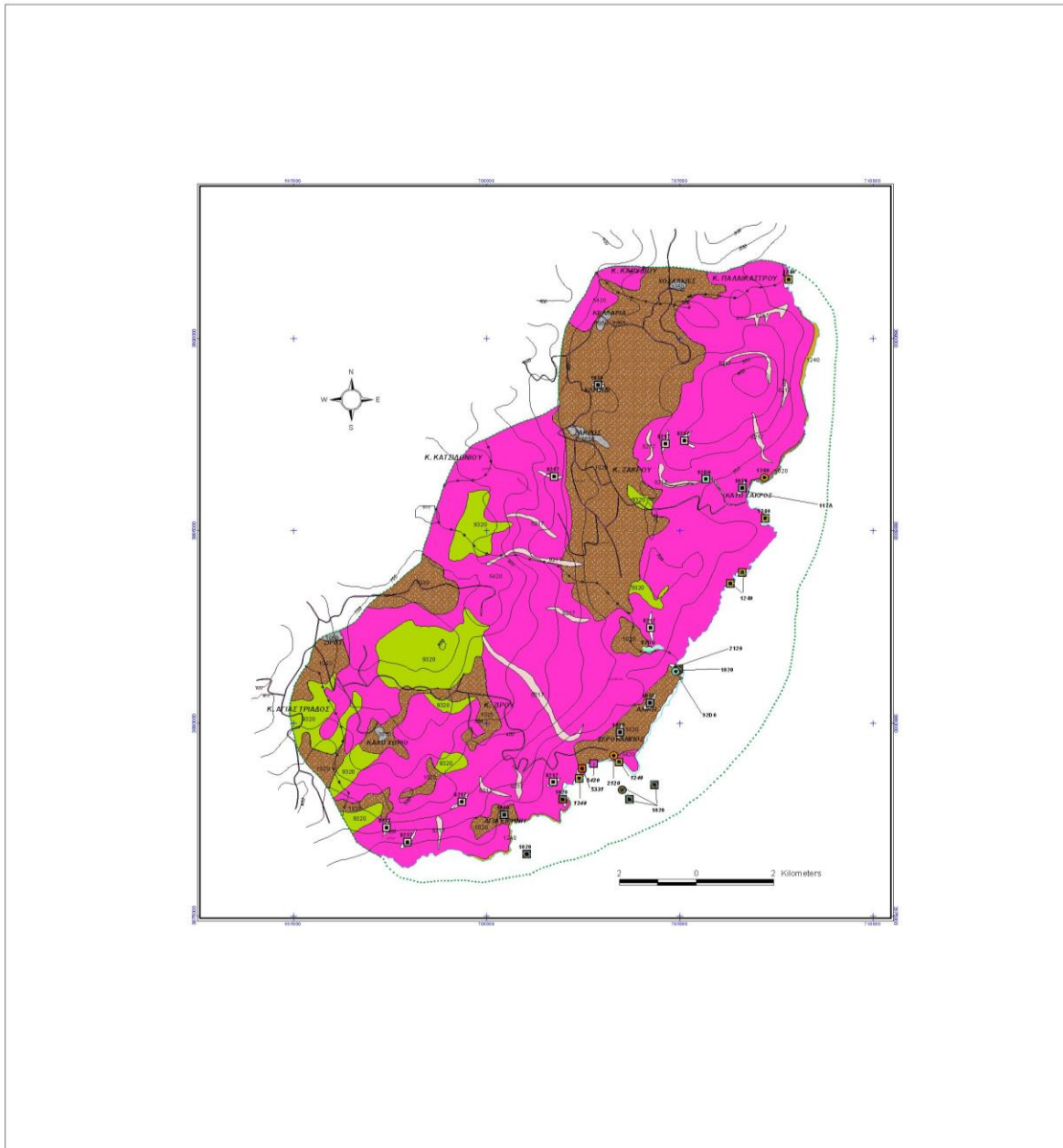
Το Κουφονήσι είναι ένα μικρό νησί, από τα νοτιότερα της Ευρώπης, μαζί με τη Χρυσή και τη Γαύδο. Όντας στο νοτιοανατολικότερο τμήμα της Κρήτης έχει ξηρό και ζεστό κλίμα. Το γεγονός αυτό καθιστά δυνατή την ύπαρξη βορειοαφρικανικών ερημόφιλων χλωριδικών στοιχείων και στη στεπώδη βλάστηση παρατηρούνται μαζί με την τυπική παρουσία των πολυετών σπάρτων *Esparto grass* το *Lygeum spartum* όπως επίσης και το *Erodium crassifolium*. Αυτού του τύπου η βλάστηση είναι τυπική των γυψωδών υπεδαφών. Υπάρχουν τόσο αμμώδεις όσο και βραχώδεις παραλίες. Το θαλάσσιο τμήμα της περιοχής είναι αντιπροσωπευτικό και καλά διατηρημένο και συνδυάζει ενάλια σπήλαια, υφάλους και Λιβάδια Ποσειδωνίας.

Άλλα χαρακτηριστικά

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από ενιαίο οικολογικό χαρακτήρα, καθώς περιλαμβάνει γυμνές βραχώδεις εκτάσεις με αραιή βλάστηση και φρυγανότοπους. Η θαλάσσια ζώνη της είναι αντιπροσωπευτική και πολύ καλά διατηρημένη. Περιλαμβάνει θαλάσσιες σπηλιές, υφάλους και λιβάδια ποσειδωνίας. Η παράκτια ζώνη σε πολλά σημεία καλύπτεται από εντυπωσιακές αμμοθίνες με παραλιακές ευφορβίες (*Euphorbia parallias*), παραθαλάσσιες μηδικές (*Medicago marina*), παραθαλάσσιες βρούβες (*Cakile maritima*), θαλασσόκρινους (*Pancreatium maritimum*) και άλλα αμμόφιλα είδη. Στα παραλιακά φρύγανα κυριαρχούν τα αλογοθύμαρα (*Anthyllis hermanniae*), τα ηλιάνθεμα (*Helianthemum stipulatum*) και τα θυμάρια (*Coridothymus capitatus*). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η θαλάσσια βλάστηση γύρω από το νησί, με τα λιβάδια ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*) που αναπτύσσονται στη ρηχή υφαλοκρηπίδα. Στο Κουφονήσι φιλοξενούνται 2 είδη τρωκτικών, τα *Mus domesticus* και *Rattus rattus*. Στην περιοχή έχει καταγραφεί η ύπαρξη της μεσογειακής φώκιας (*Monachus monachus*). Κοινά είναι 5 είδη ερπετών που απαντώνται εδώ, με πολυπληθέστερη την αιγαιοσαύρα (*Podarcis cretensis*). Αντίθετα, γνωστό μόνο από το Κουφονήσι είναι ένα υποείδος αγιόφιδου (*Telescopus fallax multisquamatus*)

GR 4320007 «Νοτιοανατολικό ακρο Κρήτης και νησιδες Κάβαλλοι»

GR 4320007 "ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΚΡΟ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ ΚΑΒΑΛΛΟΙ"

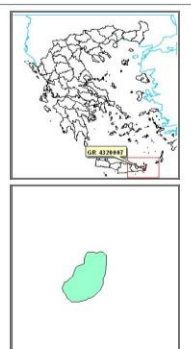

Υ. ΠΕ. Κ. Δ. Ε.	
ΕΡΓΟ: ΕΠΕΡ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 3 ΜΕΤΡ 3.3 "ΜΙΑΚΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΡΑΓΗ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ" ΜΕΛΕΤΗ 4	
Παραγόμενη Μολύβη:	GR 4320007 "ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΚΡΟ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ ΚΑΒΑΛΛΟΙ"
Χάρτης Τύπων Οικοτόπων - Βάσει της (Ελεύθερης Δανομής)	
Κλίμακα: 1:50.000 Σύστημα Αναφοράς: ΕΓΣΑ '97	
Ανάδοχος: ΚΩΣ ΤΣΙΛΙΡΗΣ Ε. Σ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α. ΜΑΛΑΜΗΣ - Α. ΜΑΝΤΖΑΒΕΛΛΑΣ	Εταιρικοί Υπεύθυνοι: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΔΑΜΑΣΙΑΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Α.Π.Θ.
Τα βιβλία με την περιγραφή από το άρθρο 5	Συντάκτης: Τσιλιρής, Μαντζαβέλλας, Κύπριος Πέτρος, Τσιλιρής
Επιμελητής επιτόπιου: ΑΙΚ. ΜΑΡΜΑΡΑ, Υ. ΠΕ. Κ. Δ. Ε. Γ. ΧΑΜΠΡΩΣ, Υ.Π. ΓΕΩΡΓΙΑΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Υ.Κ.Σ.	Ανάδοχος Επιτόπιου: ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ (ΦΙΛΗΜ Α.Ε.) Συνεργισμένοι φορείς: ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΑΡΗ Θ' ΕΥΣΕΙΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΠΟΤΟΠΩΝ
ΙΟΥΛΙΟΣ 2001	

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Όριο σημασίας τοπίου
- Όριο ΟΤΚ
- Όριο αμφοτέρων διαμερισμάτων
- Απογραφή
- Διαστήματα οδών βάσει κλίσης

- 2120 • Σημείωση κατά μήκος της αλληλεπικαλύψεως Απογραφής σημαίας (σφραγίδα)
- 533 (0.333) • Τμήμα οδοποιίας
- 8204 • Περιοχή διατήρησης ιστορικών μνημείων (Παλιό Τσαρνακίον) και μνημείων θρησκείας (Παλιό τζαμί)
- 8229 • οδόστρωμα
- 8240 • οδοστρωμα
- 8240 • Κοιτίδα (σε ύψος) της Μεσογειακής κοιλάδας (ΜΕΣ + ορεινή Λίμνη)
- 8229 • ορεινή κοιλάδα (Ορεινή κοιλάδα)
- 8217, 8210 • Αρδύρα (ορεινή οδό)
- 8210 • Ορεινή κοιλάδα
- * Οικόπεδο διατήρησης της οδού ΚΑΤΣΙΜΟΥ
- * Οικόπεδο για Οδούς ΚΑΒΑΛΑΡΙΟΥ
- * Οικόπεδο κέντρου Οδού

Ποιοτικά χαρακτηριστικά

Η τοποθεσία βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο της Κρήτης, στην περιοχή του χωριού Ζάκρος, και περιλαμβάνει τα όρη της Ζάκρου και την παραλιακή περιοχή από τον Ξερόκαμπο έως την Κάτω Ζάκρο. Υπάρχουν πολλά φαράγγια στην περιοχή, με πιο γνωστό αυτό της Κάτω Ζάκρου, γνωστότερο και ως Φαράγγι των Νεκρών. Στην παραλία του Ξερόκαμπου υπάρχει ο παράκτιος υγρότοπος-αλυκή Αλατσολίμνη, και δυτικά του χωριού υπάρχουν μικρής έκτασης αμμοθίνες. Γεωλογικά, το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής αποτελείται από ασβεστόλιθους του Κρητιδικού και Μειόκαινου. Η ιδιαιτερότητα της τοποθεσίας έγκειται στο γεγονός ότι –παρόλο που είναι από τις πιο ξηρές και θερμές της Ευρώπης– διαθέτει πάρα πολλές πηγές με συνεχή παροχή νερού.

Η περιοχή είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένη, με τους περισσότερους οικισμούς στα ορεινά να έχουν εγκαταλειφθεί. Στην παράκτια ζώνη εμφανίζεται τουριστική κίνηση, ενώ η πηγή της Ζάκρου, το Φαράγγι των Νεκρών, το σπήλαιο των Πελεκητών και τα πολλά μονοπάτια αποτελούν πόλο έλξης πολλών περιπατητών. Η εικόνα της περιοχής συμπληρώνεται από γραφικούς μικρούς οικισμούς ανάμεσα στους εκτεταμένους ελαιώνες και διάσπαρτες αρχαιολογικές θέσεις μεγάλης σπουδαιότητας.

Η υπερβόσκηση και οι πυρκαγιές καταστρέφουν τη βλάστηση. Οι αμμοθίνες καταστρέφονται λόγω της έντονης οικιστικής και τουριστικής ανάπτυξης. Το ψάρεμα με δυναμίτη και οι άλλοι τρόποι παράνομου ψαρέματος αποτελούν σοβαρή απειλή για τα θαλάσσια οικοσυστήματα, ενώ το παράνομο κυνήγι αποτελεί απειλή για τα χερσαία είδη.

Άλλα χαρακτηριστικά

Παρόλο που η περιοχή γενικά δέχεται λίγες βροχοπτώσεις, υπάρχουν αξιόλογες πηγές και ρυάκια που με τη σειρά τους δημιουργούν ιδιαίτερα οικοσυστήματα που είναι λιγοστά στην ανατολική Κρήτη. Η βλάστηση απαρτίζεται κυρίως από φρύγανα. Μακκία βλάστηση είναι πολύ σπάνια, κυρίως σε κοιλάδες και ρεματιές.

Δύο μικροί αλλά σημαντικοί για τα μεταναστευτικά παρυδάτια πτηνά υγρότοποι αναπτύσσονται στην Κάτω Ζάκρο και τον Ξερόκαμπο, ενώ στα μεγαλύτερα υψόμετρα βρίσκουν καταφύγιο αρπακτικά πουλιά όπως ο πετρίτης (*Falco peregrinus*) και είδη των χαμηλών μεσογειακών θαμνώνων και φρυγάνων όπως η δενδροσταρήθρα, η ωχροκελάδα και το βλαχοσίχλονο.

Στην περιοχή υπάρχουν αρκετές ρεματιές και ρυάκια με πλατάνια (*Platanus orientalis*), πικροδάφνες (*Nerium oleander*) και λυγαριές (*Vitex agnus-castus*). Στην Αλατολίμνη, εκτός της ορνιθοπανίδας, στις αμμοθίνες που δημιουργούνται στο παραλιακό τμήμα φιλοξενούνται σπάνια είδη χλωρίδας

ΦΥΣΙΚΟΙ – ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το σύνολο των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της περιοχής παρουσιάζεται κωδικοποιημένα στους πίνακες που ακολουθούν, με την σχετική αξιολόγηση να συνοδεύει τον πίνακα της κάθε υποπεριοχής, αφού για πρακτικούς λόγους η περιοχή χωρίζεται σε δύο διακριτές υποενότητες. Η μία αφορά στην δυτική και νότια περιοχή και η δεύτερη στο ανατολικό τμήμα του δήμου.

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ	Λάστρος Τουρλωτή Σφάκα Μυρσίνη Έξω Μουλιανά Μέσα Μουλιανά Χαμέζι Πεύκοι Χρυσοπηγή Δάφνη Κρύα
ΤΥΠΟΣ ΤΟΠΙΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	Ορεινό και Ημιορεινό τοπίο με βοσκότοπους στα βόρεια ψηλά ορεινά. Δασοσκεπής (πεύκο) νοτιοδυτική πλευρά κυρίως στην περιφέρεια της κορυφής Αφέντης Σταυρωμένος. Ελαιώνες – αμπελώνες στις κλειστές εσωτερικές κοιλάδες Χρυσοπηγής – Κρυών - Δάφνης.
ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	Πλούσια σε γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά η περιοχή ορίζεται βόρεια από το όρος Όρνο, δυτικά από τις κορυφές του όρους Θριφτής και νοτιοανατολικά από τους ημιορεινούς σχηματισμούς της περιοχής Αγ. Στεφάνου – Πεύκοι. Οι ψηλές σχετικά κορυφές των βουνών δημιουργούν

		μικρές και μεγάλες κλειστές κοιλάδες με εξόδους προς την περιφέρεια μέσω ενδιαφερόντων φαραγγίων.
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΠΙΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		Αξιόλογες θέες ιδίως στα βόρεια και δυτικά, σπάνιος τύπος τοπίου στα νοτιοανατολικά της Θριφτής, ενδιαφέρουσες διαδρομές και ενδιαφέροντα φυσικά οικολογικά και γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΠΙΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		Στο σύνολο του το φυσικό και αγροτικό τοπίο της περιοχής διατηρείται σε πολύ ικανοποιητική κατάσταση χωρίς παρεμβάσεις που αξιολογούνται σαν «μη αναστρέψιμες».
ΓΕΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		Κυρίαρχες χρήσεις γης η γεωργία και κτηνοτροφία. Ελάχιστη μελισσοκομία.
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ – ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ	ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	Μοναδικό για την οικολογική και αισθητική του αξία είναι το φαράγγι του Ρίχτη και το σύνολο του αγροτικού τοπίου της κοιλάδας που το περιβάλλει.
	ΖΩΝΕΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	Δεν υπάρχουν στην περιοχή.
	ΖΩΝΕΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ	Δεν υπάρχουν στην περιοχή.
	ΦΑΡΑΓΓΙΑ	Το Φαράγγι του Ρίχτη στα Μουλιανά και το φαράγγι των Πεύκων είναι από τις σημαντικότερες επισκέψιμες διαδρομές της ανατολικής Κρήτης, προσβάσιμα σε όλη την διάρκεια του έτους.
	ΣΠΗΛΛΙΑ	Σπήλαιο Βρέικο στην περιοχή των Πεύκων.
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΕΝΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ	
	ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Πολλά και αξιόλογα χαρακτηριστικά παραδοσιακής αρχιτεκτονικής διαθέτουν οι οικισμοί Μόχλου, Λάστρου, Σφάκας, Τουρλωτής Μυρσίνης, Μέσα και Έξω Μουλιανών καθώς και Πεύκων, Χρυσοπηγής και Δάφνης.
	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	Ο μοναδικός αρχαιολογικός χώρος της νησίδας του Μόχλου είναι από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους της ανατολικής Κρήτης.

	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ & ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ	
	ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	Μοναδικά σημαντικά θρησκευτικά μνημεία της περιοχής οι εκκλησίες των οικισμών.
	ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ – ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ	
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	ΠΕΡΙΟΧΕΣ & ΖΩΝΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	Τουρισμός διέλευσης.
	ΟΙΚΙΣΜΟΙ-ΣΗΜΕΙΑ ΜΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, ΕΣΤΙΑΣΗΣ & ΑΝΑΨΥΧΗΣ	Σημαντικές Υποδομές εστίασης και διαμονής αναπτύσσονται στους οικισμούς Μόχλος, Πεύκων, Μακρύ Γιαλού, αλλά και σε αρκετούς μικρούς ορεινούς οικισμούς συναντώνται παραδοσιακοί χώροι εστίασης.
	ΧΩΡΟΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	Το φαράγγι του Χα και η περιοχή της Θριφτής αποτελεί σημαντικό πεδίο αναρριχητικού και περιπατητικού τουρισμού.
ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΠΥΛΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ & ΟΔΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗ ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Οι κύριες πύλες εισόδου στην περιοχή βρίσκονται δυτικά από τον ΒΟΑΚ, νότια από την περιοχή Μακρύ Γιαλού και συνολικά από την πόλη της Σητείας η οποία διαθέτει επιβατικό Λιμάνι και αεροδρόμιο.
	ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ & ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	Το επαρχιακό και διαδημοτικό δίκτυο κρίνεται ανεπαρκές τόσο στην πυκνότητα του όσο και στην ποιότητα της χάραξής του.
	ΔΑΣΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ & ΟΔΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	Για το μέγεθος και την ανεκτικότητα της περιοχής το δασικό δίκτυο κρίνεται επαρκές αλλά διαθέτει άσχημα τεχνικά χαρακτηριστικά.
	ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΕΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ – ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΙ ΚΛΠ	Στην περιοχή αναπτύσσονται τμήματα του Ε4 Κρήτης, καθώς και οι διαδρομή του Ρίχτη. Γενικά η ευρύτερη περιοχή διατίθεται για ανάπτυξη δικτύων θεματικών διαδρομών.
ΆΛΛΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		Τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά, ή έκταση, τα οικολογικά δεδομένα και η χωροθέτηση της περιοχής την καθιστούν ένα σημαντικό ζωτικό χώρο για τις αναπτυσσόμενες περιοχές του Μόχλου στα βόρεια, της νότιας παραλιακής ζώνης αλλά ακόμα και της Σητείας στα βορειοανατολικά.

**ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΗΤΕΙΑΣ**

<p align="center">ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ</p>	<p align="center">Μέσα Απίδι Έξω Απίδι Χανδράς Ζίρος Αρμένιοι Εθιά Λαμνώνι Χαμαίτουλο Κατελιώνας Αγ. Παντελεήμων Πραισός Σάνδαλι Κατσιδώνι Σίτανος Ζάκαθος Μητάτο Κρουονέρι Βρυσίδι Παλαίκαστρο Λαγκάδα Χοχλακιές Αδραβάστοι Κελλάρια Άνω Ζάκρος Κάτω Ζάκρος Αζοκέραμος Ξερόκαμπος Καρύδι Σκαλιά</p>
<p align="center">ΤΥΠΟΣ ΤΟΠΙΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑΣ</p>	<p>Στα νότια κυριαρχούν τοπία με χαρακτηριστικά ορεινού οροπεδίου με αραιούς ελαιώνες και αμπελώνες και διάσπαρτα ίχνη αρχαίων εγκαταστάσεων. Αναπτύσσεται σε υψόμετρα από 600-800 μ. Στα ανατολικά παραλιακά, από την περιοχή του παλαίκαστρου έως και του Ξερόκαμπου, κυριαρχούν οι ελαιώνες.</p>
<p align="center">ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ</p>	<p>Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής αναπτύσσεται στα ημιορεινά υψίπεδα που σχηματίζει το ανατολικότερο τμήμα του νησιού. Περιοχή με σημαντικό πολιτισμικό πλούτο. Υπό κατάρρευση πληθυσμιακά δεδομένα των οικισμών των οροπεδίων του βόρειου τμήματος της ενότητας. Σημαντικότερο το οροπέδιο Χανδρά-Ζίρου που διατηρεί πλούσιο ανθρωπογενές περιβάλλον και σχετικά αναπτυσσόμενη παραγωγική βάση. Στην ανατολική παράλιακή ζώνη οι οικισμοί, λόγω και του τουρισμού διατηρούν σχετικά υψηλά</p>

		πληθιασµιακά χαρακτηριστικά.
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΠΙΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		Εξαιρετικά ενδιαφέροντα φυσικά, οικολογικά, γεωµορφολογικά στοιχεία. Πανοραµικές θέες στην περιφέρεια της ενότητας, ενδιαφέρουσες διαδροµές σε σπάνιο τύπο τοπίου. Σηµαντικοί γεωλογικοί πόροι που συνθέτουν το Γεωπάрко της Σητείας. Στους ηµιορεινούς αγροτικούς οικισµούς της περιοχής (Κασιδώνι, Πραισού κλπ), καθώς και στην περιοχή της Άνω Ζάκρου, αναπτύσσονται εξαιρετικής αισθητικής αξίας ελαιώνες.
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΠΙΟΥ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		Η κατάσταση του τόπου κρίνεται ικανοποιητική. Σε ορισµένες περιοχές είναι φυσική/αρίστη. Ελάχιστες αλλοιώσεις τοπίου και αυτές αναστρέψιµες.
ΓΕΝΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		Αποκλειστική χρήση αγροτοκτηνοτροφική στο σύνολο της ηµιορεινής περιοχής. Αγροτική στο σύνολο της η ανατολική παραλιακή περιοχή µε σηµαντικές υποδοµές τουρισµού στις περιοχές Ξερόκαµπου, Ζάκρου και Παλαίκαστρου. Ελάχιστη µεταποιητική δραστηριότητα αγροτικών προϊόντων στην περιοχή Ζίρου-Χανδρά. Κύρια αγροτική δραστηριότητα το λάδι και το αµπέλι. Σηµαντική παρουσία παραδοσιακής εκτατικής κτηνοτροφίας.
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ - ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ	ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	Τυπική χαµηλή βλάστηση – φρύγανα. Πλούσια ορνιθοπανίδα µε συχνή παρουσία γερακιών (βιτσίλας), Χρυσσαετών, Γυτών.
	ΖΩΝΕΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	Δεν υπάρχει θεσµοθετηµένη.
	ΖΩΝΕΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ	Το µεγαλύτερο νοτιοανατολικό ανατολικό ορεινό και παραλιακό τµήµα της περιοχής ανήκει στα όρια περιοχής Natura.
	ΦΑΡΑΓΓΙΑ	Στην νοτιοανατολική παραλιακή περιοχή αναπτύσσονται σηµαντικοί σχηµατισµοί φαραγγιών όπως των Χοχλακιών, της Ζάκρου και του ξερόκαµπου.
	ΣΠΗΛΑΙΑ	Το σύνολο της ορεινής περιοχής διαθέτει σηµαντικούς καρστικούς σχηµατισµούς όπως Έξω Λατσίδι, Άνω και Κάτω Περιστεράς. Στην παραλαική περιοχή συναντούµε το σπήλαιο Πελεκητά.
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΕΝΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Η Εθιά είναι ο µοναδικός χαρακτηρισµένος παραδοσιακός οικισµός όπου βρίσκεται η σηµαντική αγροτική βενετσιάνικη έπαυλη De Mezzo.

ΠΟΡΟΙ	ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ	Οι περισσότεροι αγροτικοί οικισμοί της ημιορεινής περιοχής που έχουν εγκαταληφθεί ή βρίσκονται στη φάση της εγκατάλειψης διατηρούν ακόμα αξιόλογα οικιστικά χαρακτηριστικά της τοπικής λαϊκής αρχιτεκτονικής που κυριαρχούσε έως και την δεκαετία του 1970. Η Βόιλα λόγω θέσης και αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών αποτελεί ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον παράδειγμα εγκαταλελειμμένου οικισμού που διασώζει αναλείωτα τα βασικά χαρακτηριστικά του.
	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	Στην ημιορεινή περιοχή της ενότητας βρίσκονται τα ερείπια της Ετεοκρητικής πόλης Πραισός ένα από τα σημαντικότερα κέντρα της Μεταμινωικής περιόδου. Στην ανατολική περιοχή κυριαρχούν οι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι της Ιτάνου, του Παλαικάστρου, της Ζάκρου και του Ξερόκαμπου. Τα αρχαιολογικά ίχνη στο Κουφονήσι είναι από τα σημαντικότερα που αναπτύσσονται σε νησίδες της Κρήτης.
	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ & ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ	Το πλούσιο πολιτιστικό υπόβαθρο της περιοχής χαρακτηρίζεται κυρίως από τοποθεσίες με παράρχαιες μυθολογικές αναφορές και θρύλους.
	ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	Τα αναρίθμητα εξωκκλήσια στην ύπαιθρο, καθώς και οι εκκλησίες των περισσότερων οικισμών αποτελούν σημαντικά θρησκευτικά μνημεία της περιοχής.
	ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ – ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ	Ο Πύργος της Βόιλας και η Βίλα De Mezzo στην Ετιά είναι από τα σημαντικότερα μεμονωμένα κτήρια της κρητικής υπαίθρου.
	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	ΠΕΡΙΟΧΕΣ & ΖΩΝΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΟΙΚΙΣΜΟΙ-ΣΗΜΕΙΑ ΜΕ ΑΞΙΟΛΟΓΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, ΕΣΤΙΑΣΗΣ & ΑΝΑΨΥΧΗΣ		Στο σύνολο του το ανατολικό παραλιακό τμήμα διαθέτει σημαντικές τουριστικές υποδομές (διαμονής και εστίασης), ιδιαίτερα στην περιοχή Παλαικάστρου, Ζάκρου και Ξερόκαμπου.
ΧΩΡΟΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ		Η περιοχή του Κουρεμένου συγκεντρώνει υποδομές ιστιοσανίδας.

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	ΠΥΛΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ & ΟΔΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ	Η πρόσβαση στην ενότητα επιτυγχάνεται βόρεια από Σητεία – Παλαίκαστρο και νότια από Παπαγιαννάδες για την περιοχή Ζάκρου– Ξερόκαμπου.
	ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ & ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	Σχετικά ανεπαρκές δίκτυο διασύνδεσης των οικισμών της ενότητας.
	ΔΑΣΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ & ΟΔΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ	Σχετικά πυκνό δίκτυο αγροτοκτηνοτροφικών δρόμων αλλά με ανεπαρκή γεωμετρικά χαρακτηριστικά.
	ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΕΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ – ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΙ ΚΛΠ	Την περιοχή διασχίζει το Ε4 Κρήτης.
ΆΛΛΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		Γενικά η περιοχή διαθέτει μεγάλη φέρουσα ικανότητα φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου. Μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά με τις αναπτυσσόμενες περιοχές Ξερόκαμπου, Ζάκρου και να ενισχύσει – ενισχυθεί από την σχετικά αναπτυγμένη περιοχή του Παλαίκαστρου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Α. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Για την επιθυμητή βιωσιμότητα λειτουργίας ενός ολοκληρωμένου δικτύου οικοδιαδρομών στην περιοχή του Οικομουσείου Σητείας που θα περιλαμβάνει τις παραπάνω περιοχές και τους σχετικούς πόρους, θα πρέπει να γίνει η κωδικοποίηση, επεξεργασία και αξιολόγηση τους στο πλαίσιο ενός συστήματος κριτηρίων που θα στηρίζεται στα παρακάτω επίπεδα:

Αναπτυξιακή – Τουριστική Δεκτικότητα της περιοχής.

Υφιστάμενη συμπληρωματική υποδομή της περιοχής σε μορφές ήπιων εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Προσπελασιμότητα της περιοχής – Τεχνικές – Υποδομές – Πρόσβαση

Συνολική οικολογική αξιολόγηση της περιοχής

Ύπαρξη ελαιώνων και δυνατότητα περιβαλλοντικών παρατηρήσεων

Πόροι ανθρωπογενούς περιβάλλοντος ευρύτερης περιοχής

Πόροι πολιτιστικής κληρονομιάς που σχετίζονται με την ελαιοπαραγωγή

Πόροι της περιοχής ανταποκρινόμενοι σε νέες ήπιες μορφές τουρισμού.

Η χωροθέτηση των διαδρομών είναι κρίσιμης σημασίας και θα πρέπει να επιβεβαιώνεται τουλάχιστον έως ένα βαθμό με την εφαρμογή των κριτηρίων αυτών που αποσκοπούν στον προσδιορισμό της φυσιογνωμίας και της βιωσιμότητας της ανάπτυξης τους αλλά και της ευρύτερης περιοχής και αυτό γιατί γίνεται φανερό ότι, πέρα από τις όποιες γενικές αξιολογήσεις, είναι τελικά στο τοπικό επίπεδο που θα κριθεί το επίπεδο των δραστηριοτήτων που θα μπορεί να φιλοξενήσει η κάθε διαδρομή, έτσι ώστε αυτές οι δραστηριότητες να είναι συμβατές με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης.

Συνοπτικά τα κριτήρια και οι δείκτες που πρέπει να χαρακτηρίζουν τις διαδρομές είναι:

Κριτήρια ποιοτικά

Τα κριτήρια αυτά υπηρετούν τους όρους της ήπιας, ποιοτικής και βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής και οι παρεμβάσεις που θα προκύπτουν στο πλαίσιο της ανάπτυξης του Οικομουσειού Σητείας θα πρέπει να μην απορρυθμίζουν τον υφιστάμενο ιστό, αλλά να εναρμονίζουν τις προτεινόμενες δραστηριότητες και τον τρόπο οργάνωσής τους με το πνεύμα και τα δεδομένα του τόπου.

Σύμφωνα λοιπόν με τις παραπάνω παραδοχές, οι βασικές αρχές σχεδιασμού – επιλογής των διαδρομών θα πρέπει να ικανοποιούνται από τις παρακάτω γενικές κατηγορίες κριτηρίων.

1.α. Αξιολόγηση της αναπτυξιακής εικόνας - δεκτικότητας της κάθε χωρικής ενότητας που διασχίζουν – καλύπτουν οι διαδρομές

Το εν λόγω κριτήριο έχει να κάνει με τη διερεύνηση των δυνατοτήτων ενσωμάτωσης στην κοινωνική και οικονομική διάρθρωση του τόπου.

1.β. Αξιολόγηση της κάθε υποπεριοχής ως προς την υφιστάμενη τουριστική υποδομή:

Η ευρύτερη περιοχή παρέμβασης των τριών εταίρων του προγράμματος αποτελεί έναν προνομιακό χώρο ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού, οι οποίες θα πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικά με το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν των όμορων αναπτυγμένων τουριστικά περιοχών. Με άλλα λόγια, η επιλογή των διαδρομών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη

(α) το βαθμό στον οποίο δημιουργεί προστιθέμενη αξία στις υποδομές εναλλακτικού τουρισμού που υπάρχουν ή δημιουργούνται στην ενδοχώρα και

(β) το κατά πόσον ο χρήστης των διαδρομών του οικομουσειού μπορεί να εξυπηρετηθεί από τις υπάρχουσες υποδομές και υπηρεσίες.

1.γ. Αξιολόγηση ως προς το κριτήριο προσπελασιμότητας:

Για τις ανάγκες μιας αξιόπιστης αξιολόγησης σημαντικό ρόλο παίζει και η στάθμη της μεταφορικής υποδομής της κάθε περιοχής που ορίζεται σαν «προσπελασιμότητα της περιοχής».

1.δ. Αξιολόγηση περιοχών ως προς τους πόρους ανθρωπογενούς και οικιστικού περιβάλλοντος:

Μεγίστης αξίας θεωρούμε το οικιστικό απόθεμα της περιοχής αλλά και τα δομημένα στοιχεία της αγροτικής ενδοχώρας των περιοχών παρέμβασης.

1.ε. Αξιολόγηση ως προς τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά

Η ποσοτική και η ποιοτική εκτίμηση των πολιτισμικών χαρακτηριστικών της κάθε περιοχής των διαδρομών αποτελεί θεμελιώδες κεφάλαιο για το σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου δικτύου οικοδιαδρομών. Για το λόγο αυτό, το δίκτυο των προτεινόμενων διαδρομών εκτός από τα σημαντικά οικολογικά χαρακτηριστικά του θα πρέπει να ενσωματώνει και βασικούς άυλους και υλικούς πολιτιστικούς πόρους και κυρίως αυτούς που σχετίζονται με την ελαιοκαλιέργεια.

1.στ. Αξιολόγηση ως προς τη Δυνατότητα Παρατήρησης Άγριας Ζωής

Μία επιπλέον παράμετρος που κρίνεται σκόπιμο να συμπεριληφθεί στην αξιολόγηση σχετίζεται με τη δυνατότητα που προσφέρει η κάθε ενότητα όπως έχουν περιγραφεί παραπάνω, σε ό, τι αφορά μια εξειδικευμένη μορφή οικότουρισμού, την παρατήρηση της άγριας ζωής (wildlifewindowopportunities).

Είναι πλέον διεθνώς γνωστό πως οι δυνατότητες που προσφέρει κάποια περιοχή για την παρατήρηση άγριας πανίδας και χλωρίδας στο φυσικό τους περιβάλλον αποτελούν μία μορφή “πόρων” που ανταποκρίνονται σε νέες μορφές τουρισμού. Για να αποκτήσει μία περιοχή σπουδαιότητα για την παρατήρηση άγριας ζωής θα πρέπει όχι απλώς μόνο να συγκροτεί τους φυσικούς πληθυσμούς πανίδας και χλωρίδας, αλλά και να προσφέρει ευκαιρίες για αυτού του είδους παρατήρηση.

1.ζ. Αξιολόγηση ως προς την Οικολογική Σπουδαιότητα

Για μια σε βάθος ανάλυση και περιγραφή του περιβάλλοντος της κάθε περιοχής απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση και ένα λειτουργικό σύστημα κριτηρίων για τη συγκριτική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών πόρων της. Βασικά κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν είναι:

Η φυσικότητα

Η μοναδικότητα

Η δυνατότητα Εφαρμογής Διαχείρισης

Η σπανιότητα

Οι παραπάνω χαρακτηριστικές κατηγορίες μπορεί να χωριστούν σε επιμέρους κριτήρια που να αναδεικνύουν και επιμέρους ποιοτικά χαρακτηριστικά όπως:

Φυσικότητα

Χαμηλή πυκνότητα δρόμων πρόσβασης. Αποτελεί δείκτη της σύγχρονης ανθρωπογενούς επιρροής στο φυσικό περιβάλλον και στο τοπίο μέσω της προσπέλασης με δρόμους.

Ακεραιότητα Οικοσυστημάτων. Κρίνεται ο βαθμός διατάραξης από σύγχρονες μορφές ανθρωπογενούς υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος.

Αρχέγονα Δάση. Δάση όπου κυριαρχούν τα άγρια δέντρα και φυτοκοινωνίες αδιατάρακτες από ανθρωπογενείς πιέσεις.

Απουσία οχλουσών δραστηριοτήτων. Περιοχές όπου η έντονη, μεγάλης κλίμακας οχλούσα δραστηριότητα απουσιάζει.

Μοναδικά Στοιχεία Τοπίου

Γεωμορφολογία. Σπανιότητα γεωλογικών σχηματισμών, οικολογική αξία της γεωμορφολογίας, γεωμορφολογική ποικιλότητα.

Ορθοπλαγιές. Έκταση, οικολογική αξία, επιβλητικότητα των κάθετων γκρεμών και βραχωδών σχηματισμών.

Ποικιλότητα Τοπίων. Ανάγλυφο, μωσαϊκό βλάστησης, εγγύτητα διαφορετικών τύπων βλάστησης, βιοκλιματική ποικιλότητα.

Μεσογειακή Βλάστηση. Παρουσία φρυγάνων, μακίας και άλλων μορφών βλάστησης όπου κυριαρχεί η Μεσογειακή χλωρίδα και φυσικά παρουσία εκτεταμένων ελαιώνων αλλά και μεμονωμένων μνημειακών ελαιόδενδρων.

Υγρότοποι. Ποτάμια, λιβάδια και κάθε είδους μικροί υγρότοποι με οικολογική αξία.

Πολιτισμικά Τοπία. Πολιτισμικές ιδιομορφίες όπως παραδοσιακοί οικισμοί, παραδοσιακές μορφές εκμετάλλευσης της φύσης, ιδιόμορφες πολιτισμικές επιρροές πάνω στην φυσιογνωμία του τοπίου.

Άγρια Φύση. Περιοχές που διακρίνονται για τη δυσκολία πρόσβασης και χαρακτηρίζονται από αρχέγονα φυσικά στοιχεία. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται και πρωτόγονες πολιτισμικές επιρροές που δεν αλλοιώνουν το φυσικό χαρακτήρα του περιβάλλοντος.

Δυνατότητα Εφαρμογής Διαχείρισης

Επιτυχής Προστασία. Παρουσία Προστατευόμενων Περιοχών ή /και εφικτή διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος που διατηρεί τη φυσικότητα και υψηλή οικολογική αξία.

Κέντρα Ενημέρωσης. Ύπαρξη ή σχεδιασμός μέσων ερμηνείας περιβάλλοντος με τη μορφή κέντρων ενημέρωσης, περίπτερων πληροφόρησης.

Μονοπάτια και Ορειβατική Δραστηριότητα. Ύπαρξη ή σχεδιασμός δικτύου οδοσημασμένων μονοπατιών για αναψυχή στην φύση η θεματικών δικτύων διαδρομών. Κίνηση επισκεπτών στην φύση, ορειβατικά καταφύγια.

Δυνατότητες Οικοτουριστικής Ανάπτυξης.

Σπανιότητα

Άγρια πανίδα.

Άγρια ορνιθοπανίδα.

Ενδημικά και Σπάνια φυτά.

Κριτήρια λειτουργικά

Βασικός και διαρκής στόχος ενός Δικτύου οικοδιαδρομών που θα ενταχθούν στο ανοικτό οικομουςείο Σητείας πρέπει να είναι η παροχή πληροφορίας και η εξυπηρέτηση υψηλής ποιότητας. Γι' αυτό το λόγο είναι σημαντικό να υπάρχει μια ενιαία φιλοσοφία στην προσέγγιση των παρεμβάσεων σε όλο το εύρος του Δικτύου Οικοδιαδρομών Σητείας, ενώ βασική επιδίωξη είναι η επίτευξη προτύπων υψηλής ποιότητας, για να μπορεί να ανταποκριθεί το δίκτυο, στις ανάγκες των χρηστών, στοχεύοντας στη βελτίωση του τοπικού περιβάλλοντος και του τουριστικού προϊόντος.

Στηριζόμενοι στην εμπειρία τόσο των ελληνικών παραδειγμάτων, όσο και των ευρωπαϊκών αντίστοιχων δικτύων διαδρομών που έχουμε μελετήσει, θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα κριτήρια σχεδιασμού για μια διαδρομή μπορούν να συνοψιστούν στις παρακάτω πέντε γενικές ενότητες (ποιοτικές αξιολογήσεις).

Ασφάλεια	Μια διαδρομή πρέπει να ελαχιστοποιεί τους κινδύνους για τους χρήστες και δίνει ένα αίσθημα ασφάλειας. Η ασφάλεια για χρήστες του όποιου δικτύου διαδρομών εξαρτάται κατά ένα μεγάλο μέρος από την καλή σηματοδότηση, όπου ο ταξιδιώτης – περιηγητής να μπορεί αισθανθεί άνετα και ασφαλής.
Συνοχή	Μια συνεχής διαδρομή σε ένα ευδιάκριτο Δίκτυο το οποίο ενσωματώνει ένα βασικό χαρακτηριστικό που είναι η συνοχή του σχεδιασμού, των προτύπων σήμανσης και οι καλές συνδέσεις με τις δημόσιες συγκοινωνίες.
Αμεσότητα	Μια διαδρομή που είναι όσο το δυνατόν αμεσότερη στην «ανάγνωσή» της, μέσα από αντιπροσωπευτικά τοπία και σημεία ενδιαφέροντος.
Ελκυστικότητα	Μια διαδρομή που συμπληρώνει και ενισχύει το περιβάλλον κατά τέτοιο τρόπο ώστε η διάσχισή της να γίνεται ελκυστική. Το Δίκτυο των Διαδρομών πρέπει να περνάει από ενδιαφέρουσες τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένων σημαντικών φυσικών και ανθρωπογενών μνημείων καθώς επίσης τουριστικών αξιοθέατων, και να προσφέρει ποικίλες θέες και εμπειρίες.
Άνεση	Μια διαδρομή που επιτρέπει μια άνετη ροή της κυκλοφορίας και είναι εύχρηστη.

B. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΣΗΤΕΙΑΣ

A. Χαρακτηριστικά και Ιδιαιτερότητες

α.1. Αναπτυξιακή Εικόνα της περιοχής – Δεκτικότητα

Η περιοχή ανταποκρίνεται σημαντικά στα κριτήρια δεκτικότητας ως προς την απασχόληση. Παρουσιάζει μικρή ανταπόκριση στο κριτήριο της δυναμικής του πληθυσμού, του πρωτογενή τομέα και των φυσικών πόρων. Ο τριτογενής τομέας συγκεντρώνει σχετικά χαμηλή ποσοστιαία κατανομή στην απασχόληση

α.2. Υφιστάμενη Τουριστική Υποδομή – Καταλύματα – Ειδικές Τουριστικές Εγκαταστάσεις

Η περιοχή διαθέτει επαρκή υφιστάμενη υποδομή μόνο στην περιοχή του Μόχλου και της πόλης της Σητείας στην βόρειαδυτική πλευρά της που αναπόφευκτα επηρεάζει τον ημιορεινό της χώρο με τους παραδοσιακά αγροτικούς οικισμούς (Λάστρο, Μουλιάνα, Τουρλωτή, Μυρσίνη, Σφάκα) και τους ημιορεινούς οικισμούς της νότιας πλευράς (Δάφνη, Χρυσοπηγή και Πεύκων).

α.3. Προσπελασιμότητα περιοχής

Ανταποκρίνεται σχετικά καλά ως προς το κριτήριο της σύνδεσης με το γειτονικό αστικό κέντρο της Σητείας, ενώ αντίθετα παρουσιάζει μικρή ανταπόκριση ως προς το εσωτερικό δίκτυο.

α.4. Συνολική Οικολογική Αξιολόγηση

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από τα μοναδικά στοιχεία τοπίου της ορεινής ζώνης Μπέμπωνα, Χρυσοπηγής – Δάφνης, της παραλιακής ζώνης (φαράγγι του Ρίχτη) καθώς και των μεμονωμένων οικοσυστημάτων που παρουσιάζουν δυνατότητες οικοανάπτυξης και διατήρησης του φυσικού τους περιβάλλοντος.

α.5. Δυνατότητα παρατήρησης άγριας ζωής

Η περιοχή διαθέτει δυνατότητες παρατήρησης άγριας ζωής στα ορεινά, ειδικά στην ευρύτερη περιοχή Μπέμπωνα έως Δάφνη.

α.6. Πόροι Ανθρωπογενούς – Οικιστικού Περιβάλλοντος

Η περιοχή διαθέτει ικανό αριθμό μικρών παραδοσιακών αγροτικών οικισμών με ενδιαφέροντα στοιχεία παραδοσιακών παραγωγικών δραστηριοτήτων (πατητήρια, λιοτρίβια, μύλοι, γεφύρια κλπ.

α.7. Πόροι Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Οι μοναδικοί σημαντικοί πόροι πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής εμπλουτίζουν το τουριστικό προϊόν της, ενδεικτικά αναφέρονται η κατοικία των κορνάρων, η Μονή Φανερωμένης, το Λιόππετρο και το φρούριο Μόντε Φόρτε, η μοναδική κυκλική μινωική κατοικία στο Χαμέζι κλπ.

B. Ταυτότητα του Τουριστικού Προϊόντος

β.1. Οι διαθέσιμοι πόροι ανταποκρινόμενοι σε νέες μορφές τουρισμού

Η περιοχή προσφέρεται για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού. Ειδικότερα, αναφερόμαστε στην σημαντική ανταπόκριση του φυσιολατρικού τουρισμού, της ορειβασίας-οδοιπορίας, σε μοναδικά τοπία και διαδρομές όπως το φαράγγι του Ρίχτη.

Οι υπόλοιπες νέες μορφές τουρισμού παρουσιάζουν μικρή ανταπόκριση.

Σχετικά με τον αγροτουρισμό οι δυνατότητες βελτίωσης είναι περιορισμένες λόγω της έλλειψης εκτεταμένων παραδοσιακών μορφών γεωργίας στην περιοχή Δάφνης – Χρυσοπηγής, αλλά ιδιαίτερα εφικτές στους ημιορεινούς οικισμούς του βορά κατά μήκος του ΒΟΑΚ.

β.2. Τουριστικό προϊόν

Το παραγόμενο τουριστικό προϊόν πρέπει να προσανατολιστεί προς την ανάπτυξη του φυσιολατρικού τουρισμού, της ορειβασίας-οδοιπορίας, σε συνδυασμό με τα μοναδικά στοιχεία ελαιώνων και παραδοσιακών παραγωγικών δραστηριοτήτων.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

A. Χαρακτηριστικά και Ιδιαιτερότητες

α.1. Αναπτυξιακή Εικόνα της περιοχής – Δεκτικότητα

Η ημιορεινή περιοχή των βουνών της Ζάκρου δεν ανταποκρίνεται τόσο στα κριτήρια της δυναμικής του πληθυσμού και των φυσικών πόρων, όσο σ' αυτά των πολιτιστικών και φυσικών πόρων. Βασικός παραγωγικός τομέας είναι ο πρωτογενής που θα μπορούσε να ωφεληθεί περισσότερο από την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού σε συνδυασμό με ανάπτυξη υποδομών του Γεωπάρκου Σητείας.

Αντίθετα η ανατολική παραλιακή περιοχή διαθέτει σημαντικές δυνατότητες λόγω της αναπτυξιακής δυναμικής του τουριστικού τομέα.

α.2. Υφιστάμενη Τουριστική Υποδομή – Καταλύματα – Ειδικές Τουριστικές Εγκαταστάσεις

Η ανταπόκριση της ημιορεινής περιοχής ως προς αυτό το κριτήριο κρίνεται ανεπαρκής. Προϋπόθεση για περαιτέρω ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού είναι η δημιουργία τουριστικών καταλυμάτων στους κεντρικούς οικισμούς, Κασιδώνι, Χανδράς, Ζίρος, σε συνδυασμό και με την αξιοποίηση της επισκεψιμότητας των εγκαταλελειμμένων οικισμών Ετιάς και Βόιλας. Αντίθετα η υφιστάμενη τουριστική υποδομή της ανατολικής παραλιακής ζώνης μπορεί να επεκταθεί και να εμπλουτιστεί με ποιοτικότερες υποδομές.

α.3. Προσπελασιμότητα περιοχής

Η περιοχή ανταποκρίνεται σε χαμηλό βαθμό ως προς τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά του οδικού δικτύου που την συνδέει με την πόλη της Σητείας.

α.4. Συνολική Οικολογική Αξιολόγηση

Τα σημαντικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ορεινή περιοχή είναι η ύπαρξη ιδιαίτερων μοναδικών στοιχείων αγροτικού τοπίου και η ποικιλότητα γεωμορφολογικών σχηματισμών (φαράγγια, μικρά οροπέδια). Αντίστοιχα στην ανατολική παραλιακή ζώνη υπάρχει πληθώρα μοναδικών για την περιοχή αλλά και την Κρήτη οικολογικών πόρων όπως είναι το φοινικόδασος του Βάι, τα φαράγγια Χοχλακιών, Ζάκρου και Ξερόκαμπου.

α.5. Δυνατότητα παρατήρησης άγριας ζωής

Πρόκειται για μια από τις καταλληλότερες περιοχές της Κρήτης για την παρατήρηση ορνιθοπανίδας.

α.6. Πόροι Ανθρωπογενούς – Οικιστικού Περιβάλλοντος

Τόσο η ημιορεινή περιοχή όσο και η ανατολική παραλιακή ζώνη, διαθέτουν αξιόλογους αγροτικούς οικισμούς στους οποίους αποτυπώνονται ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά σε ένα σχετικά αναλλοίωτο φυσικό περιβάλλον.

α.7. Πόροι Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Οι βασικότεροι πόροι πολιτιστικής κληρονομιάς προέρχονται από την ύπαρξη σημαντικότερου αριθμού θέσεων αρχαίων εγκαταστάσεων της Πραισού, της αρχαίας Ιτάνου, του Μινωικού οικισμού του Παλαικάστρου, καθώς και των σημαντικών αρχαιοτήτων της Ζάκρου και του Ξερόκαμπου.

B. Ταυτότητα του Τουριστικού Προϊόντος

β.1. Οι διαθέσιμοι πόροι ανταποκρινόμενοι σε νέες μορφές τουρισμού

Η ορεινή περιοχή προσφέρεται σχετικά καλά για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού που θα σχετίζονται με το Γεωπάρκο Σητείας, καθώς επίσης σημαντική ανάπτυξη μπορεί να έχει ο αγροτουρισμός που θα συνδυαστεί με την παρουσία των εκτεταμένων ελαιώνων και της παραγωγής του λαδιού.

β.2. Τουριστικό προϊόν

Το παραγόμενο τουριστικό προϊόν πρέπει να προσανατολιστεί προς την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και του πολιτιστικού τουρισμού σε συνδυασμό με τα μοναδικά στοιχεία τοπίου των παραδοσιακών ελαιών και της αγροτικής ζωής στην περιοχή που συνδυάζει τουριστική υποδομή και παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

Αξιοποιώντας τα συμπεράσματα από την ανάλυση και αξιολόγηση των τουριστικών (φυσικών και πολιτιστικών) πόρων της περιοχής ακολουθεί η φάση της επιλογής των διαδρομών η οποία περιλαμβάνει:

Την οριοθέτηση του δικτύου των Διαδρομών η οποία είναι κρίσιμης σημασίας και ουσιαστικά θα πρέπει να γίνεται παράλληλα με την εφαρμογή ποιοτικών κριτηρίων που αποσκοπούν στον προσδιορισμό της φυσιογνωμίας και της βιωσιμότητας της όποιας μορφής οικοανάπτυξης μπορεί να δεχτεί η περιοχή.

Την τεκμηρίωση της φυσιογνωμίας των διαδρομών.

Τον καθορισμό των ελάχιστων τεχνικών προδιαγραφών (δημιουργίας αναγκαίων υποδομών, σήμανσης, δημιουργίας στάσεων θέας, ερμηνείας περιβάλλοντος, αναψυχής κ.λ.π.).

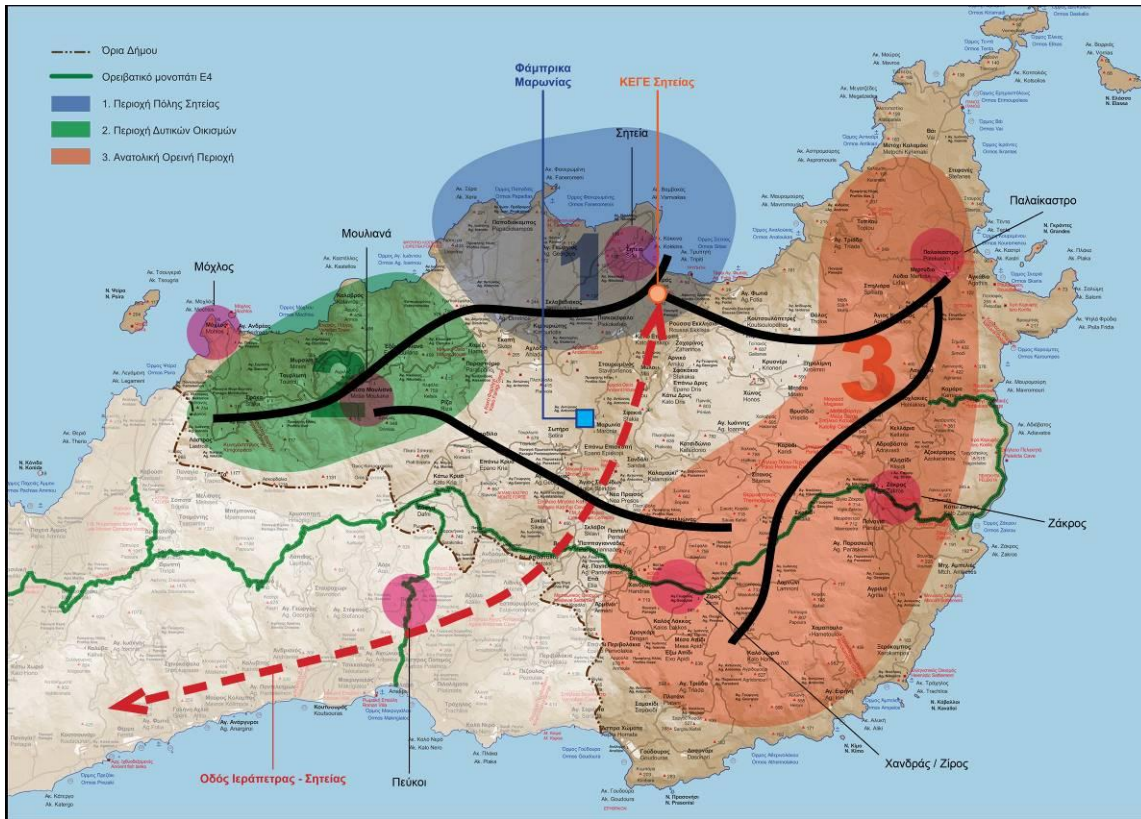
ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Στο πλαίσιο της επιλογής και του σχεδιασμού των διαδρομών λήφθησαν υπόψη και τα παρακάτω:

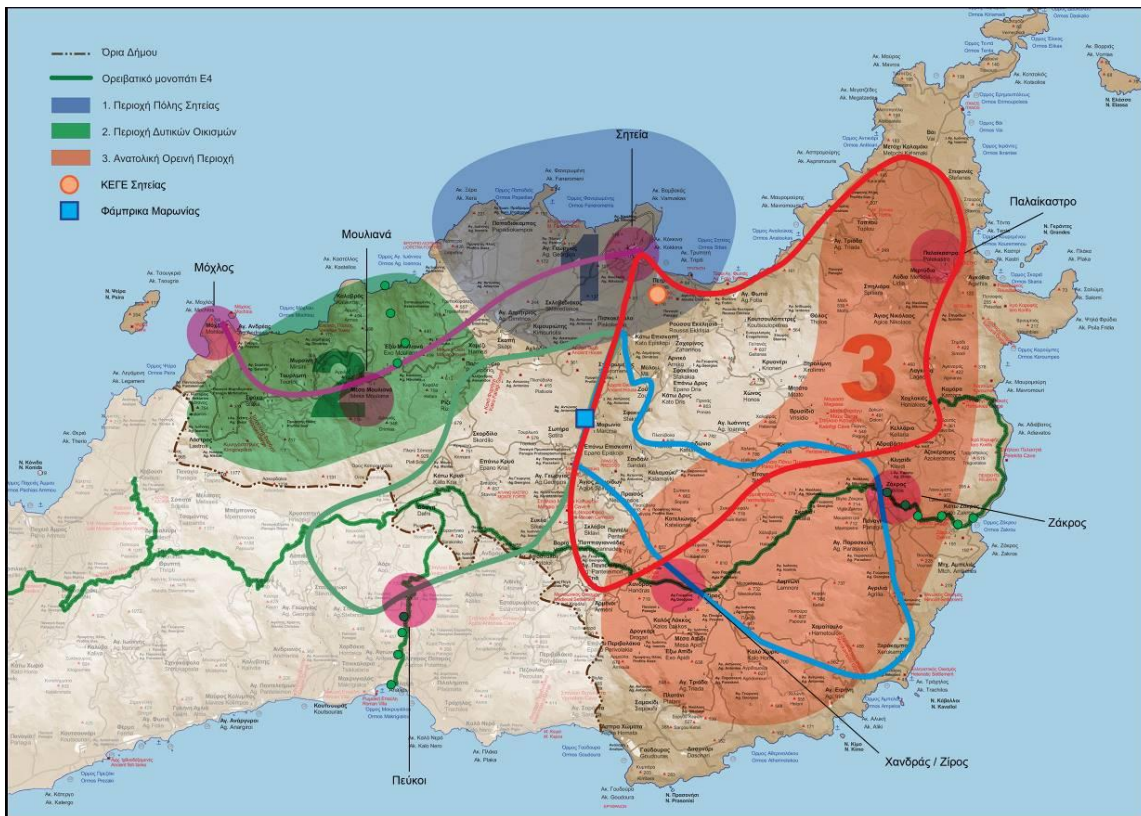
Το Δίκτυο των οικοδιαδρομών, για να είναι λειτουργικό θα πρέπει να είναι οργανωμένο σε «**θεματικές περιοχές**». Κάθε περιοχή θα περιλαμβάνει ένα σύνολο οικισμών και άλλων στοιχείων. Ανάμεσα σε αυτούς τους οικισμούς πιθανόν θα πρέπει να επιλεγεί ένας για να αποτελέσει το Κέντρο ή την Αφετηρία της συγκεκριμένης «θεματικής» περιοχής. Η θέση του δεν είναι υποχρεωτικό να είναι κεντροβαρική, δεν πρόκειται δηλαδή για ένα γεωμετρικό κέντρο, αλλά για ένα σημείο που, με βάση ιστορικά γεωγραφικά ή αναπτυξιακά κριτήρια, προσφέρει ή μπορεί να αναλάβει επιτελικές λειτουργίες. Στο κέντρο αυτό κάθε θεματικής περιοχής θα πρέπει να «εντατικοποιούνται» οι παρεμβάσεις για τη δημιουργία μηχανισμών προβολής και διαχείρισης του δικτύου διαδρομών της περιοχής. Επιπλέον, το οικιστικό αυτό κέντρο θα αποτελεί το σημείο άφιξης, υποδοχής και (κεντρικής) πληροφόρησης του επισκέπτη, δηλαδή σαφές σημείο προορισμού. Κατά συνέπεια, τα «Κέντρα» κάθε περιοχής θα πρέπει να διασυνδέονται με το προτεινόμενο Δίκτυο και ταυτόχρονα να έχουν επαρκή σύνδεση με το κύριο οδικό δίκτυο όχι μόνο της άμεσης περιοχής παρέμβασης αλλά και με άλλα πιθανά σημεία εντός και εκτός της περιοχής.

Ένα άλλο βασικό στοιχείο που θα βοηθήσει στην τελική επιλογή των διαδρομών είναι η ύπαρξη «βρόγχων» εκεί που καθίσταται εφικτή, ώστε **ο περιηγητής να διαγράψει ένα «κύκλο»** για να επιστρέψει στην αφετηρία του, να μην είναι δηλαδή υποχρεωμένος να επιστρέψει στο σημείο από το οποίο ξεκίνησε ακολουθώντας την ίδια διαδρομή.

Σημασία επίσης έχει η διαμόρφωση της Δομής του Δικτύου των διαδρομών σε σχέση με τις **Πύλες Εισόδου του Δήμου Σητείας**, με στόχο την άμεση και απρόσκοπτη πρόσβαση στην περιοχή ενδιαφέροντος, καθώς επίσης την ολοκλήρωση ενός «κλειστού πλέγματος», το οποίο θα συνδέει τις ορεινές με τις τουριστικές περιοχές του νησιού. Στη βάση της παραπάνω λογικής οι Πύλες Εισόδου ουσιαστικά είναι τα σημεία εκείνα που χωροταξικά λειτουργούν σαν «ενδιάμεσοι κόμβοι» ανάμεσα στην περιοχή παρέμβασης και στα αστικά - οικιστικά και τουριστικά κέντρα που εκ των πραγμάτων αποτελούν τις «δεξαμενές» από τις οποίες θα αντλεί το δίκτυο οικοδιαδρομών τους επισκέπτες του. Πρέπει να σημειωθεί ότι η έννοια της «πύλης εισόδου» πέρα από ένα χωροταξικά προσδιορισμένο σημείο αποκτά και την έννοια ενός συμβολικού σημείου για τη λειτουργία του Δικτύου.

Εικόνα: Σχηματική απεικόνιση οργάνωσης των οικοδιαδρομών Σητείας – Αλληλοεξαρτηθείσες περιοχών κυριοι πόλοι και διασυνδέσεις.

Εικόνα: Απεικόνιση ενδεικτικής χάραξης βασικών οδύσεων οικοδιαδρομών Σητείας

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

Η χωροταξική οργάνωση σε περιοχές που θέλουμε να αναπτύξουμε ένα Δίκτυο θεματικού τουρισμού δεν πρέπει να οδηγεί σε κατακερματισμό του φυσικού χώρου. Στο σχεδιασμό ενός θεματικού τουριστικού δικτύου, όπως είναι ένα δίκτυο οικοδιαδρομών, ο φυσικός χώρος (που είναι πολύ πιθανό να μην συμπίπτει με διοικητικά όρια) και οι υποδομές του, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ενιαία «**θεματική ενότητα**» και να ελαχιστοποιεί τις όποιες «επιπτώσεις» στην περιοχή παρέμβασης.

Με τον όρο Επιπτώσεις εννοούμε όλες αυτές τις αλλαγές που θα ακολουθήσουν την δημιουργία και ενεργοποίηση ενός Δικτύου Οικοδιαδρομών και έχουν να κάνουν με την οικονομία, την κοινωνία, τον πολιτισμό αλλά κυρίως με το περιβάλλον των περιοχών παρέμβασης.

Ως δυναμική και εξελικτική διαδικασία, ο τουρισμός, αλλά και τα επιμέρους τουριστικά προϊόντα που συνθέτουν το σύνολο της τουριστικής προσφοράς μιας περιοχής, προκαλεί μια σειρά από αντιδράσεις στους τομείς με τους οποίους σχετίζεται: οικονομία, κοινωνία, πολιτισμός, περιβάλλον. Η έννοια των επιπτώσεων στον τουρισμό αναφέρεται στις γενικότερες αλλαγές που μπορεί να επιφέρει η τουριστική δραστηριότητα στην εξέλιξη μιας δεδομένης αλλά και ευρύτερης περιοχής, σε οικονομικό, κοινωνικό, πολιτισμικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Σε αυτό το σημείο, υπογραμμίζεται ότι είναι ιδιαίτερα δύσκολο να καταγράψουμε επακριβώς και να εκτιμήσουμε με απόλυτους αριθμούς (ποσοτική προσέγγιση) τις επιπτώσεις και τις επιδράσεις στα παραπάνω επίπεδα, όπως αυτές προκύπτουν από τη δημιουργία και τη χρήση ενός νέου προϊόντος, όπως είναι οι ποδηλατικές διαδρομές. Για το σκοπό αυτό θα έπρεπε να υπάρχει ένα οργανωμένο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης των αλλαγών που προκύπτουν από την ανάπτυξη του νέου αυτού προϊόντος. Ωστόσο δεδομένου ότι αναφερόμαστε σε μια υπηρεσία – προϊόν το οποίο δεν «αποθηκεύεται» και παράλληλα «καταναλώνεται» από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες, σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, η καταγραφή αυτή είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Αξίζει να υπογραμμισθεί ότι ακόμη και σε χώρες με ιδιαίτερη παράδοση στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, δεν υπάρχει μια κοινή φόρμα – μεθοδολογία και οι σχετικές μελέτες είναι περιορισμένες, ενώ εστιάζουν συνήθως σε συγκεκριμένες διαδρομές του εκάστοτε δικτύου.

Εντούτοις με βάση τη διαθέσιμη εμπειρία, αλλά και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, από τη δημιουργία του δικτύου οικοδιαδρομών Σητείας, στην παρούσα φάση είμαστε σε

θέση να αναφερθούμε σε γενικές επιδράσεις και έμμεσες επιπτώσεις (ποιοτική προσέγγιση) που θα επιφέρει η δημιουργία του δικτύου στην ευρύτερη περιοχή παρέμβασης. Έτσι οι γενικές επιδράσεις – αποτελέσματα, επικεντρώνονται στα εξής σημεία:

Διάχυση των επισκεπτών στο χώρο και το χρόνο

Βασικό ζητούμενο μέσα από τη δημιουργία του δικτύου οικοδιαδρομών είναι η αναβάθμιση και ο εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος της Σητείας και επιπλέον η αποφυγή της «μονοκαλλιέργειας» του μαζικού τουρισμού.

Δημιουργία νέου τουριστικού προϊόντος – βελτίωση της τουριστικής προσφοράς

Κυρίαρχος στόχος είναι η βελτίωση της τουριστικής προσφοράς της Σητείας αλλά και της περιφέρειας γενικότερα, η οποία θα επιτευχθεί τόσο μέσα από τη δημιουργία του δικτύου οικοδιαδρομών, όσο και από το γεγονός ότι το νέο αυτό τουριστικό προϊόν θα αποτελέσει το έναυσμα αλλά και το υποστηρικτικό εργαλείο για την ανάπτυξη παράλληλων – συμπληρωματικών δραστηριοτήτων στην ύπαιθρο της Σητείας.

Μετατροπή του τουρισμού διανυκτέρευσης σε διημέρευσης

Η δημιουργία δικτύου οικοδιαδρομών στην περιοχή της Σητείας αναμένεται να λειτουργήσει παράλληλα και υποστηρικτικά με ιδιωτικές πρωτοβουλίες, με κοινό στόχο την ανάπτυξη του οικοτουρισμού και του τουρισμού διανυκτέρευσης σε οικισμούς της υπαίθρου.

Προσέλκυση νέας πελατείας.

Θεωρείται βέβαιο ότι η δημιουργία του νέου τουριστικού προϊόντος θα οδηγήσει στην προσέλκυση νέας πελατείας, η οποία θα αποτελείται από διαφορετικές κοινωνικές ομάδες με διαφορετικά ενδιαφέροντα και αγοραστική δύναμη.

Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ τοπικών φορέων. Βαρύνουσας σημασίας επίδραση για την τοπική ανάπτυξη θεωρείται η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών εταιρών, αλλά και του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα, που «κατ' ανάγκη» θα ενισχυθεί από τη δημιουργία του νέου αυτού προϊόντος.

Σε ότι αφορά τις επιπτώσεις από τη δημιουργία του δικτύου οικοδιαδρομών Σητείας αυτές ποικίλουν και αφορούν κατά βάση την οικονομία, την κοινωνία, τον πολιτισμό και το περιβάλλον. Ειδικότερα:

A) Στην οικονομία

Η δημιουργία των οικοδιαδρομών αναμφισβήτητα θα επηρεάσει την τοπική οικονομία, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό. Ήδη κατά τη διαδικασία υλοποίησης των σχετικών παρεμβάσεων θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα υπάρξει η ανάγκη απασχόλησης προσωπικού για την εκμετάλλευση, διαχείριση – διατήρηση – έλεγχο του δικτύου. Έτσι οι διαδρομές δημιουργούν αφενός νέες θέσεις απασχόλησης και αφετέρου, νέες οικονομικές δραστηριότητες (π.χ. δημιουργία επιχειρήσεων διαμονής και εστίασης, δημιουργία επιχειρήσεων παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών) στις οποίες θα εργασθούν κάτοικοι των περιοχών και κυρίως νέοι. Παράλληλα μέσω της συγκεκριμένης διαδικασίας εκτιμάται ότι θα υπάρξουν ευκαιρίες για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (π.χ. γυναίκες) προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα συμπληρωματικό εισόδημα.

B) Στην κοινωνία

Οι κοινωνικές επιπτώσεις από τη δημιουργία των οικοδιαδρομών είναι άμεση συνάρτηση των επιπτώσεων στην οικονομία. Η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και η εξασφάλιση πελατείας για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων «γύρω» από τις διαδρομές, συμβάλλει στη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο και στη βελτίωση του κοινωνικού ιστού, η αλλοίωση του οποίου χαρακτηρίζει και άλλους μεσογειακούς – ανταγωνιστικούς προορισμούς. Παράλληλα η οικονομική ανάπτυξη είναι βέβαιο ότι οδηγεί στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων.

Γ) Στον πολιτισμό

Η διάσχιση περιοχών της ενδοχώρας της Σητείας μέσα από το Δίκτυο Οικοδιαδρομών εκτιμάται ότι θα συμβάλλει αφενός στη διατήρηση σημαντικών φυσικών και πολιτιστικών πόρων και αφετέρου, θα αποτελέσει το έναυσμα για την ανάπτυξη και την προβολή νέων στοιχείων και την αναβίωση παλαιότερων, δεδομένου ότι οι διαδρομές θα απευθύνονται όχι μόνο σε λάτρεις της φύσης, αλλά και σε επισκέπτες που αναζητούν ένα άλλο μέσο για να γνωρίσουν καλύτερα τον τόπο των διακοπών τους.

Δ) Στο περιβάλλον

Το πλήθος και η ποιότητα των διαθέσιμων φυσικών πόρων ήταν βαρύνουσας σημασίας για την επιλογή των σημείων απ' όπου θα διέρχονται οι προτεινόμενες οικοδιαδρομές της Σητείας. Εκτιμάται λοιπόν ότι οι πόροι αυτοί αναδεικνύονται ως πολύτιμα μέσα για την ανάπτυξη και άλλων ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων, όπως π.χ. πεζοπορία, κ.α. των οποίων οι επιπτώσεις στο περιβάλλον είναι μηδενικές.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
<p>Οικονομική ανάπτυξη της ενδοχώρας – Ενίσχυση – διαφοροποίηση τοπικής οικονομίας.</p> <p>Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, με δυνατότητα απορρόφησης νέων ατόμων.</p> <p>Έναυσμα για την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.</p> <p>Δημιουργία αναγκαίων υποδομών.</p>	<p>Προοπτική συγκράτησης του πληθυσμού στην ύπαιθρο.</p> <p>Δυνατότητα βελτίωσης του κοινωνικού ιστού.</p> <p>Προοπτική για βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.</p>	<p>Προβολή – ανάδειξη του πολιτισμικού πλούτου της υπαίθρου.</p> <p>Ανάδειξη και ανάπτυξη νέων πολιτιστικών στοιχείων και αναβίωση παλαιότερων.</p>	<p>Ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και των ελαιώνων ως τουριστικών πόρων.</p> <p>Διατήρηση του παραδοσιακού σητειακού ελαιώνα αλλά και συνολικά του περιβάλλοντος της περιοχής και η προστασία του από τις άσκοπες ανθρώπινες παρεμβάσεις.</p>

Οι ευρύτερες επιδράσεις, αλλά και οι έμμεσες επιπτώσεις από τη δημιουργία των οικοδιαδρομών, εμφανίζουν σαφώς θετική εικόνα. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπάρχει κίνδυνος αλλοίωσης κάποιων στοιχείων της φυσιογνωμίας της Σητειακής ενδοχώρας. Ωστόσο αυτός ο κίνδυνος μπορεί, και θα πρέπει να περιορισθεί στο ελάχιστο καθώς προβλέπεται:

Να τηρηθούν όλες οι νομικές δεσμεύσεις που ισχύουν βάσει του υφιστάμενου περιβαλλοντικού και λοιπού θεσμικού πλαισίου.

Να τηρηθούν, τα προβλεπόμενα και προτεινόμενα μέτρα για την τήρηση της Φέρουσας Ικανότητας, όπως προέκυψαν από την υφιστάμενη σχετική μελέτη Φέρουσας Ικανότητας Τουριστικής Ανάπτυξης (ΦΙΤΑ) Περιφέρειας Κρήτης.

Να εφαρμοσθούν συγκεκριμένα μέτρα για τον έλεγχο και τη διασφάλιση της λειτουργικότητας του δικτύου.

Τέλος, βαρύνουσα σημασία έχει η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού και των εμπλεκόμενων φορέων, που θα πρέπει να αποτελέσει βασικό στόχο του Οικομουσείου Σητείας, που θα έχει και τη συνολική ευθύνη του εγχειρήματος.

ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

Το προτεινόμενο δίκτυο οικοδιαδρομών της Σητείας δεν αποτελεί νέο στοιχείο στο χώρο, αλλά σχηματίζεται από τμήματα του υφιστάμενου δικτύου οδών, διαδρομών και υποδομών.

Εξειδικεύοντας τα παραπάνω στοιχεία – κριτήρια οι προτεινόμενες οικοδιαδρομές που θα συγκροτούν το δίκτυο Οικοδιαδρομών του Οικομουσείου Σητείας θα μπορούν σε πρώτη φάση να αναπτυχθούν στις περιοχές του πίνακα που ακολουθεί, με τα αντίστοιχα οικιστικά κέντρα.

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
Χωριά βορειο - δυτικής περιοχής δήμου Σητείας (Μόχλος, ΛαστροςΤουρλωτή, Σφάκα, Μυρσίνη, Μουλιανά, Χαμέζι)	Μόχλος - Μουλιανά
Χωριά Κεντρικής – νότιας περιοχής δήμου Σητείας (Δάφνη, Χρυσοπηγή, Πεύκοι)	Πεύκοι

Χωριά ανατολικής ημιορεινής και παραλιακής περιοχής Σητείας (Μαρωνιά, Πραισός, Παπαγιαννάδες, Χανδράς, Σίτανος, Αζόγυρος, Παλαίικαστρο, Βάι, Σητεία)	Χανδράς- Παλαίικαστρο - Σητεία
Χωριά νοτιο - ανατολικής περιοχής δήμου Σητείας (Επισκοπή, Ζίρος, Ξερόλαμπος, Ζάκρος, Κατσιδώνι)	Ζίρος - Ζάκρος

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

Για κάθε προτεινόμενο τμήμα της Οικοδιαδρομής τα κυριώτερα χαρακτηριστικά του αναφέρονται συνοπτικά στο πίνακα που ακολουθεί:

Ο οικισμός αναφοράς

Η συνοπτική κωδικοποιημένη περιγραφή της

Ο Κωδικός της διαδρομής

Η πιθανή ονομασία της διαδρομής.

Η Φύση της διαδρομής (ανάλογα με τον τρόπο πρόσβασης – Διάσχισης)

Το κυρίαρχο θέμα –χαρακτηριστικό στοιχείο της διαδρομής.

Οι προτεινόμενες οικοδιαδρομές (η κωδικοποιημένη περιγραφή των οποίων γίνεται στην συνέχεια παράλληλα με την χωρική τους αποτύπωση) επιλέγονται κατά τρόπο ώστε να περιέχουν σημαντικά σε αριθμό και ποιότητα στοιχεία τα οποία θεωρούνται ικανή και αναγκαία συνθήκη για την ενεργοποίηση της.

Για την κάθε μία Οικοδιαδρομή για την διάσχιση της οποίας απαιτείται αυτοκίνητο, αντιστοιχεί μια περιπατητική – φυσιολατρική διαδρομή ενός χαρακτηριστικού τοπίου φαραγγιού.

ΠΕΡΙΟΧΗ (ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ)	ΔΙΑΔΡΟΜΗ	ΦΥΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ		ΚΥΡΙΑΡΧΟ ΘΕΜΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ	ΠΕΖΟΠΟΡΙΚ Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
		Προσβάσιμη Οδικώς	Πεζοπορική		
Μόχλος, Μουλιανά	Χωριά βορειο - δυτικής περιοχής δήμου Σητείας (Μόχλος, Λαστρος, Τουρλωτή, Σφάκα, Μυρσίνη, Μουλιανά, Χαμέζι)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Φυσιολατρία- Γεωλογία – παραδοσιακές δραστηριότητες – πολιτισμός, παραδοσιακή αρχιτεκτονική	Φαράγγι Ρίχτη
Πεύκοι	Χωριά Κεντρικής – νότιας περιοχής δήμου Σητείας (Δάφνη, Χρυσοπηγή, Άγιος Στέφανος, Πεύκοι)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Φυσιολατρία- Γεωλογία – παραδοσιακές δραστηριότητες - πολιτισμός, παραδοσιακή αρχιτεκτονική	Φαράγγι Πεύκων

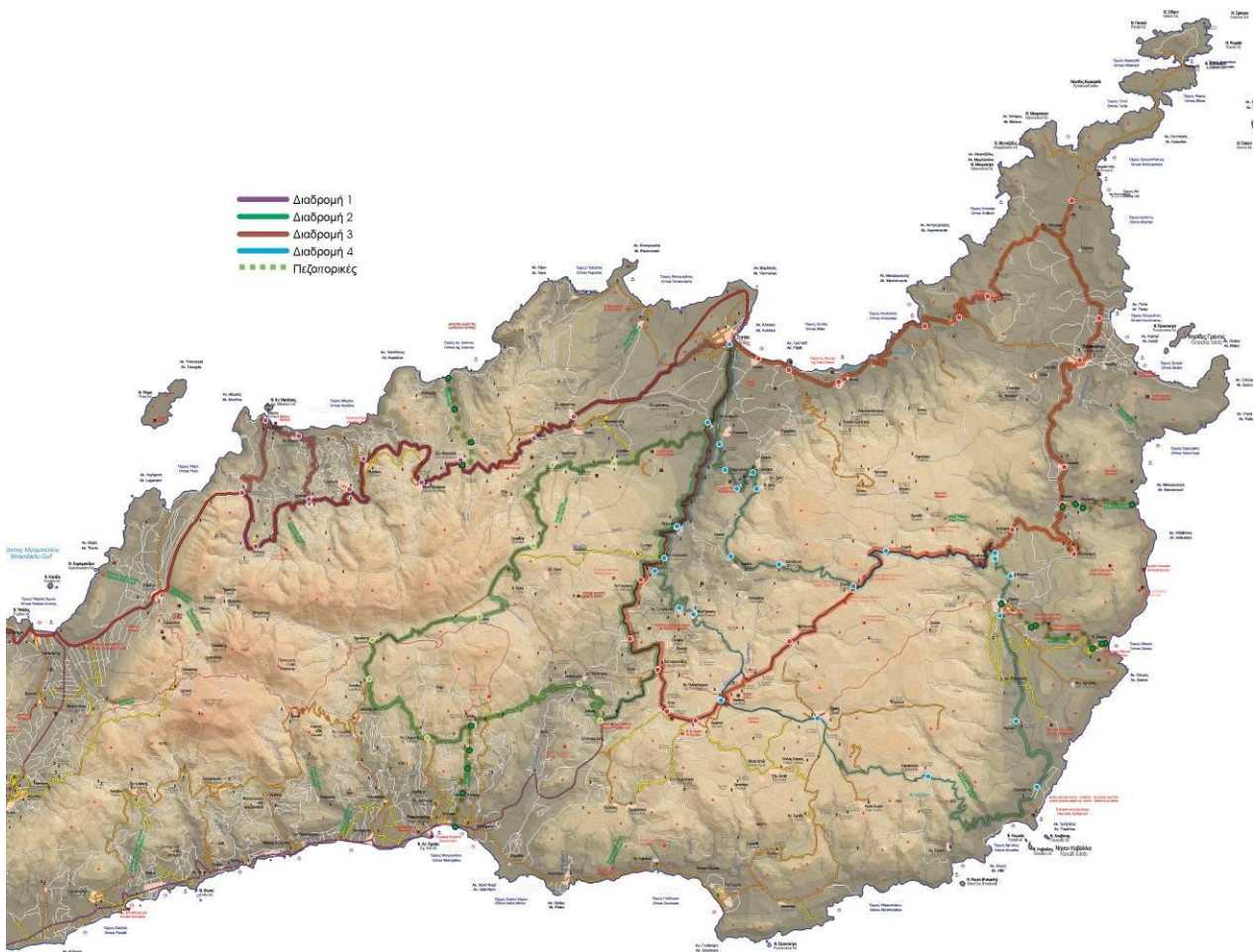
Χανδράς, Παλαίκαстро, Σητεία	Χωριά ανατολικής περιοχής δήμου Σητείας (Μαρωνιά, Παπαγιαννάδες, Χανδράς, Σίτανος, Αζόγυρος, Παλαίκαстро, Βάι, Σητεία)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Γεωλογία – παραδοσιακές δραστηριότητες - πολιτισμός, παραδοσιακή αρχιτεκτονική, Φυσιολατρία Σπηλαιολογία	Φαράγγι Χοχλακίων
Ζίρος, Ζάκρος	Χωριά νοτιο - ανατολικής περιοχής δήμου Σητείας (Επισκοπή, Ζίρος, Ξερόλαμπος, Ζάκρος, Κατσιδώνι)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Φυσιολατρία- Γεωλογία – παραδοσιακές δραστηριότητες - πολιτισμός – Σπηλαιολογία	Φαράγγι Νεκρών - Ζάκρου

Συνολικά στην ευρύτερη περιοχή των οικισμών – Κέντρων του παραπάνω πίνακα και των γειτονικών οικισμών που βρίσκονται στην εμβέλεια των οικοδιαδρομών, συναντούμε τις υποδομές που παρουσιάζονται κωδικοποιημένα στον πίνακα που ακολουθεί.

	LEVEL	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	ΚΑΦΕΝΕΙΟ	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΘΕΑ	ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ	ΔΑΣΟΣ	ΠΑΡΑΛΙΑ	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΑΡΑΛΙΑ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ	ΤΡΑΠΕΖΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ	ΦΑΡΑΓΓΙ	ΑΜΠΕΛΩΝΑΣ	ΣΠΗΛΙΑ	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ	ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ	ΕΛΑΙΩΝΑΣ	ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ	ΣΗΜΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ
Αγία Φωτιά	60	●	●	●	□	●	□	●	●	□	□	●	□	□	□	□	□	●	□	□	□	□	□	□
Αχλάδα	250	□	□	●	□	□	□	□	□	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	□	●	□	□
Βάι		□	●	●	□	□	●	●	●	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	●
Δάφνη	600	□	□	●	□	□	□	□	□	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	□	●	□	□
Έξω Μουλιανά	384	□	□	●	□	□	□	□	□	□	●	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	●	□	□
Επάνω Επισκοπή	270	□	□	●	□	□	□	□	□	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	□	●	●	□
Ίτανος	0	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	●	□	□	□	□	□	□
Ετιά	510	□	□	□	□	□	□	□	□	□	●	□	□	□	●	□	□	□	□	□	□	●	●	□
Ζάκρος	260	●	●	●	□	●	□	□	□	□	●	□	●	□	□	□	□	●	□	□	□	●	□	□
Ζίρος	590	□	●	●	□	□	□	□	□	□	●	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	●	□
Ζου	170	□	□	□	□	□	□	□	□	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	□	●	●	□
Καρύδι	600	□	□	●	□	□	□	□	□	□	●	□	●	□	●	●	□	□	□	□	□	□	□	□
Κατσιδώνι	530	□	□	●	●	□	□	□	□	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	□	□	●	□
Κάτω Επισκοπή	40	□	□	●	□	□	□	□	□	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
Κάτω Ζάκρος	0	●	●	●	□	●	□	●	●	□	●	□	●	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	●

Κάτω Κρυά	530	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Κελλάρια	250	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Λάστρος	340	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Λιθίνες	250	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Μαρωνία	120	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐
Μέσα Μουλιανά	400	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Μητάτο	590	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
Μόγλος	0	☒	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Μυρσίνη	330	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Νέα Πρασιός	390	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Ξερόκαμπος	0	☒	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒
Παλαϊκάστρο	40	☒	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Παππαγιαννάδες	480	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Πετράς	30	☒	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Πεύκοι	420	☐	☐	☒	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒
Πισκοκέφαλο	50	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Σανδάλι	350	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Σητεία	0	☒	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☒	☒	☐	☒	☒	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☒	☐
Σίτανος	620	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Σκοπή	270	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Βόιλα	320	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒
Τοπλού	160	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Τουρλωτή	325	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Χαμαίτουλο	590	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Χαμέζι	340	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Χανδράς	580	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Χοχλακίές	100	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

Εικόνα: Χάρτης περιοχής Σητείας με προτεινόμενο Δίκτυο Διαδρομών

Εικόνα: Κοιλάδα και οικισμός Μαρωνιάς

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΗΤΕΙΑ - ΜΟΧΛΟΣ

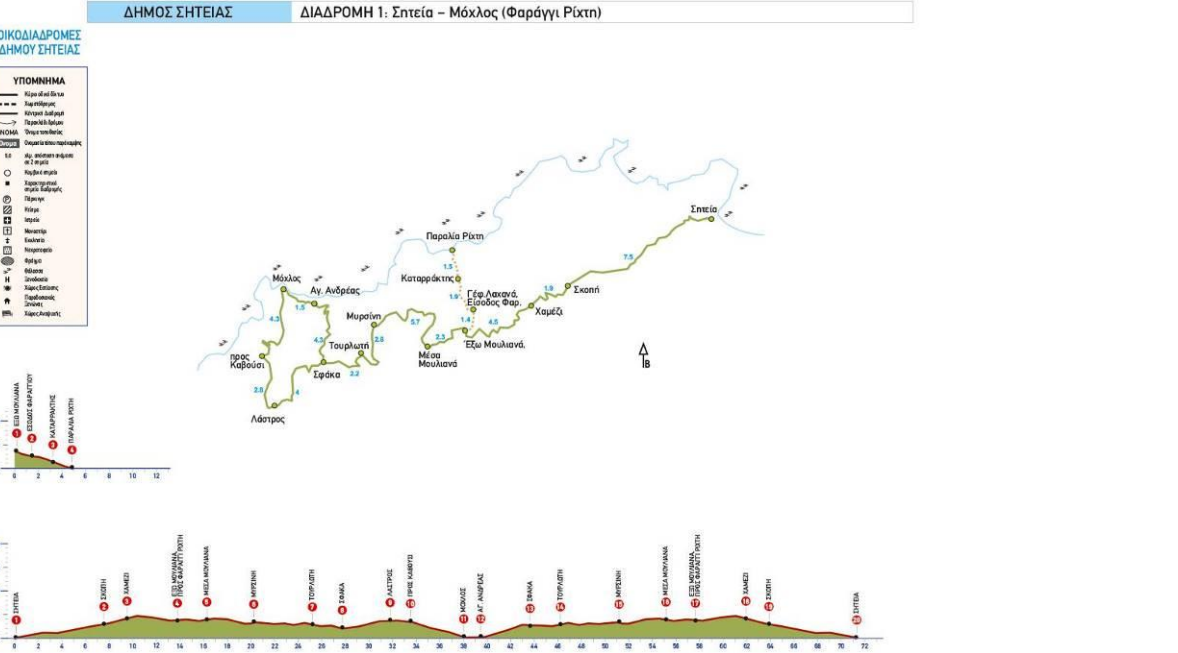
Εικόνα: Αναλυτική αποτύπωση Διαδρομής Σητεία – Μόχλος

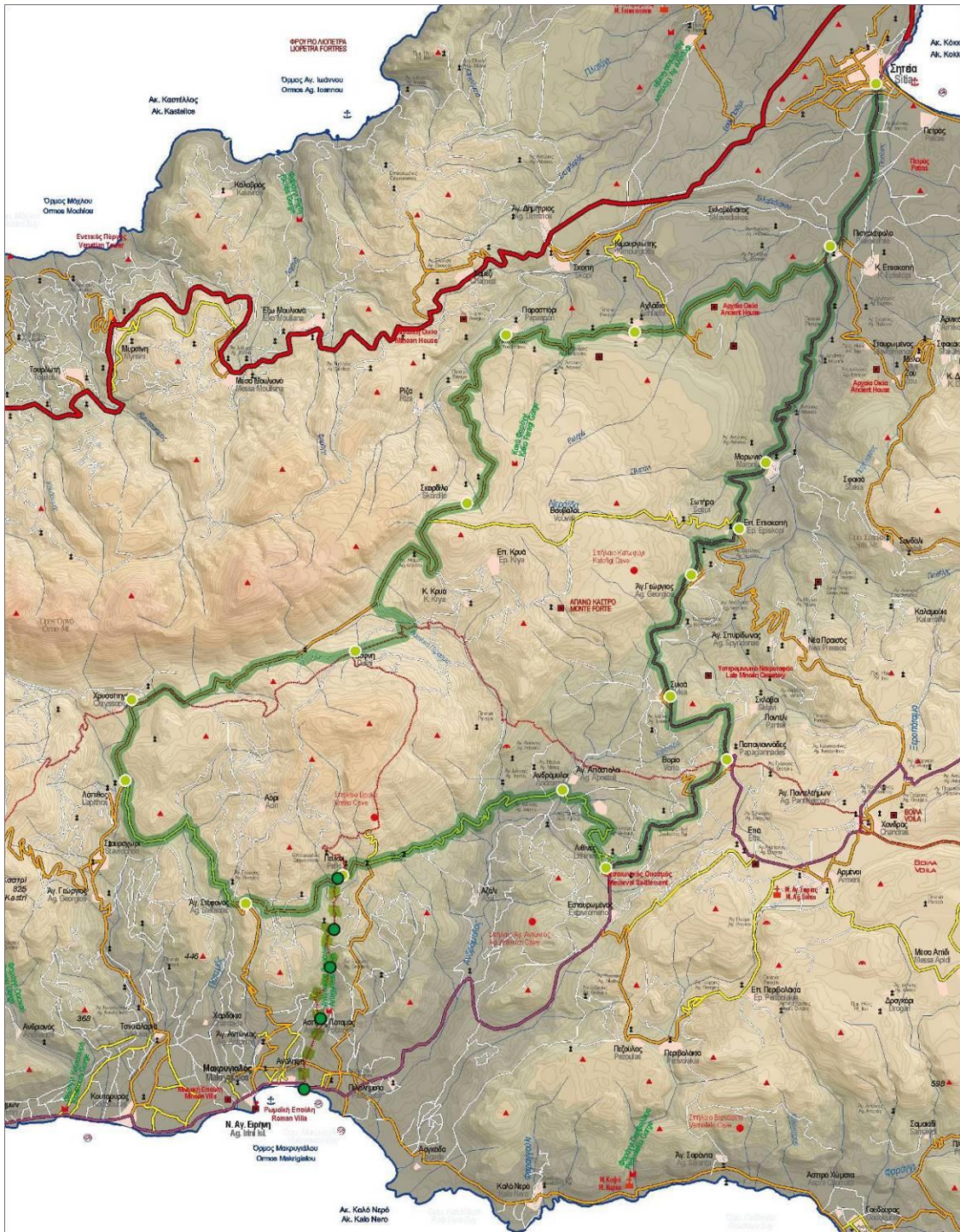
Εικόνα: Χαρακτηριστικό τοπίο περιοχής διαδρομής

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ		ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1: Σητεία - Μόχλος (Φαράγγι Ρίχτη)																	
ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΩΤΗΤΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ			ΥΠΟΔΟΜΗ				ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ
							ΑΡΧΑΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΜΟΝΕΙ	ΑΡΧΑΙΟ	ΜΟΝΕΙ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	
1	Σητεία		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αστικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35°12'20.65"Β, 26°6'17.88"Α		
2	Σκοπή	7.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°10'54.31"Β, 26°2'14.94"Α		
3	Χαμέζι	1.9	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°10'28.94"Β, 26°1'12.35"Α		
4	Έξω Μουλιανά, προς Φαράγγι Ρίχτη	4.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	✓	✓	✓	—	—	—	35°10'2.34"Β, 25°59'19.12"Α		
5	Μέσα Μουλιανά	2.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	✓	✓	✓	—	—	—	35°9'35.57"Β, 25°58'17.59"Α		
6	Μυρσίνη	5.7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	✓	—	—	—	✓	✓	—	35°10'5.96"Β, 25°56'48.06"Α		
7	Τουρλωτή	2.8	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	—	—	✓	✓	—	35°9'27.47"Β, 25°56'25.60"Α		
8	Σφάκα	2.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	—	—	✓	—	—	35°9'17.03"Β, 25°55'23.44"Α		
9	Λάστρος	4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	—	—	✓	✓	—	35°8'19.05"Β, 25°53'58.46"Α		
10	προς Καβούσι	2.8	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°9'26.97"Β, 25°53'40.34"Α		
11	Μόχλος	4.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Παραλιακό Αγροτικό	✓	✓	—	✓	—	—	—	✓	✓	✓	35°10'57.20"Β, 25°54'18.35"Α		
12	Αγ. Ανδρέας	1.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°10'37.08"Β, 25°55'9.44"Α		
13	Σφάκα	4.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	—	—	—	✓	—	—	35°9'17.03"Β, 25°55'23.44"Α		

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ		ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1: Σητεία - Μόχλος (Φαράγγι Ρίχτη)																	
ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΩΤΗΤΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ			ΥΠΟΔΟΜΗ				ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ
							ΑΡΧΑΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΜΟΝΕΙ	ΑΡΧΑΙΟ	ΜΟΝΕΙ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	ΚΑΥΣΗ	
1	Έξω Μουλιανά		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	✓	✓	✓	✓	—	—	—	35°10'2.34"Β, 25°59'19.12"Α		
2	Γέφυρα Λακανά, Είσοδος Φαράγγιου	1.4	Χάμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	✓	✓	✓	—	—	35°10'24.51"Β, 25°59'35.37"Α		
3	Καταρράκτης	1.9	Χάμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	✓	✓	✓	—	—	35°11'6.33"Β, 25°59'11.40"Α		
4	Παραλία Ρίχτη	1.5	Χάμα	Καλή	Ήπια	Παραλιακό	—	—	—	—	—	—	—	—	✓	—	35°11'46.37"Β, 25°59'2.13"Α		

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΗΤΕΙΑ- ΠΕΥΚΟΙ

ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΥΠΟΜΗΝΗΜΑ

- Κόκκινο σπινθηροειδές
- Διακλάση
- Κόκκινη Διαδρομή
- Παρακάτω δρόμο
- ΟΝΟΜΑ
- Ονομασία κτίριου περιφέρειας
- o Διάγραμμα οδοδότησης σε 2 σημεία
- o Καθολικό σημείο
- o Χαρακτηριστικό σημείο διαδρομής
- o Πύλη
- o Κόκκινο
- o Μουσείο
- o Εγκατάσταση
- o Παρασέρφιο
- o Φύλακα
- o Φύλακα
- o Στοιβάδα
- o Χάρτης Επιστάσεως
- o Παραδοσιακό Σπίτι
- o Χάρτης Αεροφωτογρ.

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ		ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2: Σητεία – Δάφνη – Πέφκοι (Φαράγγι Πεύκων)														
ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΤΗΤΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ				ΥΠΟΔΟΜΗ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ
							ΑΡΧΑΙΑ	ΕΘΝΙΚΕΣ	ΜΝΕΙΕΣ	ΑΡΧΑΙΑ	ΑΙΩΝΕΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΧΑΡΜΑ		
1	Σητεία		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αστικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35°12'20.65"Β, 26° 5'17.88"Α
2	Πισκοκέφαλο	3.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35°10'43.72"Β, 26° 5'41.73"Α
3	Μαρωσιά	5.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 8'32.71"Β, 26° 4'50.25"Α
4	Επ. Επισκοπή	2.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 7'53.22"Β, 26° 4'29.54"Α
5	Αγ. Γεώργιος	1.7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 7'26.47"Β, 26° 3'53.76"Α
6	Συκιά	2.9	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 5'13.22"Β, 26° 3'35.43"Α
7	Παπαγιαννάδες	2.9	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 5'33.91"Β, 26° 4'16.60"Α
8	Λιθίνες	3.7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 4'30.34"Β, 26° 2'45.92"Α
9	προς Ανδρόμυλοι	3	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 5'17.05"Β, 26° 2'14.80"Α
10	Πεύκοι προς Φαράγγι Πεύκων	6	Χώμα Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 4'28.22"Β, 25° 59'31.06"Α
11	Αγ. Στέφανος	2.8	Άσφαλτος Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 4'12.67"Β, 25° 58'18.25"Α
12	προς Λάπιθος	5	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 5'28.24"Β, 25° 56'51.89"Α
13	Χρυσοπηγή	2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 6'17.05"Β, 25° 56'57.80"Α
14	Δάφνη	5.6	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 6'44.48"Β, 25° 59'43.04"Α
15	Σκορδύλο	8	Χώμα Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 8'12.24"Β, 26° 1'8.33"Α
16	Παρασπόρι	5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 9'54.01"Β, 26° 1'39.92"Α
17	Ακλάδια	3.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 9'53.90"Β, 26° 3'15.03"Α
18	Πισκοκέφαλο	5.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35°10'43.72"Β, 26° 5'41.73"Α
19	Σητεία	3.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αστικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35°12'20.65"Β, 26° 5'17.88"Α

ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΥΠΟΜΗΝΗΜΑ

- Κόκκινο σπινθηροειδές
- Διακλάση
- Κόκκινη Διαδρομή
- Παρακάτω δρόμο
- ΟΝΟΜΑ
- Ονομασία κτίριου περιφέρειας
- o Διάγραμμα οδοδότησης σε 2 σημεία
- o Καθολικό σημείο
- o Χαρακτηριστικό σημείο διαδρομής
- o Πύλη
- o Κόκκινο
- o Μουσείο
- o Εγκατάσταση
- o Παρασέρφιο
- o Φύλακα
- o Φύλακα
- o Στοιβάδα
- o Χάρτης Επιστάσεως
- o Παραδοσιακό Σπίτι
- o Χάρτης Αεροφωτογρ.

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ		ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2: Σητεία – Δάφνη – Πέφκοι (Φαράγγι Πεύκων)														
ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΤΗΤΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ				ΥΠΟΔΟΜΗ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ
							ΑΡΧΑΙΑ	ΕΘΝΙΚΕΣ	ΜΝΕΙΕΣ	ΑΡΧΑΙΑ	ΑΙΩΝΕΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΧΑΡΜΑ		
1	Πεύκοι		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 4'23.22"Β, 25° 59'25.66"Α
2	Εισόδος Φαραγγιού	1.1	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 3'55.92"Β, 25° 59'23.50"Α
3	Έξοδος Φαραγγιού	1.1	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 3'32.90"Β, 25° 59'20.42"Α
4	Άσπος Ποταμού	1.8	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 2'50.07"Β, 25° 59'9.98"Α
5	Ανάληψη	1	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό Αστικό	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	35° 2'19.63"Β, 25° 58'58.72"Α

Εικόνα: Τοπίο στην περιοχή Πεύκων

ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΕΣ
ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

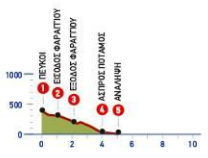
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Κόκκινο αδιάλειπτο: Κόκκινο αδιάλειπτο
- - - - -: Χαράκλας
- : Κόκκινη διακεκομμένη: Κόκκινη διακεκομμένη
- : Πράσινη διακεκομμένη: Πράσινη διακεκομμένη

ΟΝΟΜΑ Όνομα τοποθεσίας

Σημεία Θεματικά σημεία περιφέρειας

- ⊙: Αγ. στέφανος σφίγγας αλ. 2. σπηλιά
- ⊙: Κοιμητήριο σπηλιά
- ⊙: Χαρακτηριστικό σημείο διαδρομής
- ⊙: Σπηλιά
- ⊙: Κόκκινο
- ⊙: Λατομείο
- ⊙: Μουσείο
- ⊙: Εκκλησία
- ⊙: Κοινοότητα
- ⊙: Φάρμακο
- ⊙: Φάσματος
- ⊙: Στοιχείο
- ⊙: Χαρακτηριστικό
- ⊙: Στοιχείο
- ⊙: Χαρακτηριστικό

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΗΤΕΙΑ – ΧΑΝΔΡΑΣ ΠΑΛΑΙΚΑΣΤΡΟ

ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΥΠΟΜΗΝΗΜΑ
 - Κίτρινο αβαντίδιο
 - Λευκό αβαντίδιο
 - Κίτρινη διαδρομή
 - Λευκή διαδρομή
 - Περαιτέρω άδρια
ΟΝΟΜΑ
 - Όνομα τοποθεσίας
Όμοια
 - Όμοια ή πλάτος παράλληλων
 - 10 μέτρα απόσταση από το σημείο
 - Κόμβος ή σημείο
 - Χαρακτηριστικό σημείο διαδρομής
 - Σημαντικό
 - Κόμβος
 - Ισοπέδι
 - Μεταστήριο
 - Εγκατάσταση
 - Παρακαταθήκη
 - Φοιτητικό
 - Φόρετος
 - Σημείο
 - Σημείο έλευσης
 - Παραδοσιακό
 - Σημείο
 - Χαρακτηριστικό

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3: Σητεία - Εθιά - Παλαίκαстро - Βάι (Φαράγγι Χοχλακίων)

ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΠΗΓΗ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ						ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ			ΥΠΟΔΟΜΗ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
							ΜΥΣΑ	ΕΚΚΛΗΣΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΜΥΤ.	ΜΑΡΤ.	ΚΟΝΑΚΕΣ	ΚΟΝΑΚΕΣ	ΜΥΣΑ	ΜΥΣΑ			ΜΥΣΑ
1	Σητεία		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αστικό	✓	✓		✓					✓	✓	✓	35°12'20.65"Β. 26°6'17.88"Α
2	Πισκοκέφαλο	3.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓					✓	✓		35°10'43.72"Β. 26°5'41.73"Α
3	Μαρουινιά	5.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓		✓			✓	✓		35°8'32.71"Β. 26°4'50.25"Α
4	Επ. Επισκοπή	2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓								35°7'53.22"Β. 26°4'29.54"Α
5	προς Αγ. Γεώργιος	1.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓								35°7'26.47"Β. 26°3'53.76"Α
6	Συκιά	3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓								✓		35°6'13.22"Β. 26°3'35.43"Α
7	Παπαγιαννίδες	2.7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓						✓		35°5'33.91"Β. 26°4'16.60"Α
8	Επιά	2.8	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓	✓	✓					✓			35°4'40.96"Β. 26°4'28.34"Α
9	Αρμένιοι	1.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓						✓		35°4'28.15"Β. 26°5'13.27"Α
10	Χανδράς	1.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓					✓	✓	✓	35°4'52.87"Β. 26°5'54.29"Α
11	προς Κατελιώνα	3.9	Χώμα Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό												35°6'55.37"Β. 26°7'40.85"Α
12	Σιτανος	3.6	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓								35°7'9.77"Β. 26°9'20.28"Α
13	Καρυδι	3.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓						✓		35°7'57.18"Β. 26°10'13.13"Α
14	Αδραβάτσι	7.8	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓						✓		35°7'50.25"Β. 26°13'1.01"Α
15	Κελλάρια	1.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓								35°8'20.80"Β. 26°13'29.29"Α
16	Αζοκέραμος	3.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓						✓		35°7'47.96"Β. 26°15'3.04"Α
17	Καμάρια	3.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό												35°8'47.77"Β. 26°14'47.16"Α
18	προς Φαράγγι Χοχλακίων	0.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό												35°8'57.67"Β. 26°14'44.71"Α
19	Λαγκάδα	1.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓								35°9'38.04"Β. 26°14'50.62"Α

ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΥΠΟΜΗΝΗΜΑ
 - Κίτρινο αβαντίδιο
 - Λευκό αβαντίδιο
 - Κίτρινη διαδρομή
 - Λευκή διαδρομή
 - Περαιτέρω άδρια
ΟΝΟΜΑ
 - Όνομα τοποθεσίας
Όμοια
 - Όμοια ή πλάτος παράλληλων
 - 10 μέτρα απόσταση από το σημείο
 - Κόμβος ή σημείο
 - Χαρακτηριστικό σημείο διαδρομής
 - Σημαντικό
 - Κόμβος
 - Ισοπέδι
 - Μεταστήριο
 - Εγκατάσταση
 - Παρακαταθήκη
 - Φοιτητικό
 - Φόρετος
 - Σημείο
 - Σημείο έλευσης
 - Παραδοσιακό
 - Σημείο
 - Χαρακτηριστικό

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3: Σητεία - Εθιά - Παλαίκαстро - Βάι (Φαράγγι Χοχλακίων)

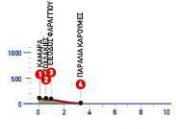
ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΠΗΓΗ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ						ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ			ΥΠΟΔΟΜΗ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
							ΜΥΣΑ	ΕΚΚΛΗΣΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΜΥΤ.	ΜΑΡΤ.	ΚΟΝΑΚΕΣ	ΚΟΝΑΚΕΣ	ΜΥΣΑ	ΜΥΣΑ			ΜΥΣΑ
20	Παλαίκαстро	6.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αστικό Αγροτικό	✓	✓		✓					✓	✓	✓	35°11'52.47"Β. 26°15'18.10"Α
21	προς Κουρεμένος	1.9	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό												35°12'45.12"Β. 26°15'49.49"Α
22	προς Βάι και Ερμιούπολη	5.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό												35°15'14.34"Β. 26°15'11.54"Α
23	Μονή Τοπλού	7.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓	✓	✓					✓	✓		35°13'15.65"Β. 26°12'57.26"Α
24	προς Παλαίκαстро	3.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό												35°12'50.15"Β. 26°12'13.25"Α
25	Παραλία Αναλούκας	1.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Παραλιακό												35°12'39.92"Β. 26°11'20.26"Α
26	Αγ. Φωτιά	5.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓		✓					✓	✓	✓	35°11'31.31"Β. 26°9'5.64"Α
27	Τρυπητός	2.1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓							✓			35°11'48.66"Β. 26°7'48.27"Α
28	Πετράς	1.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓							✓			35°12'3.29"Β. 26°7'1.48"Α
29	Σητεία	1.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αστικό	✓	✓		✓					✓	✓	✓	35°12'20.65"Β. 26°6'17.88"Α

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3: Σητεία - Εθιά - Παλαίκαстро - Βάι (Φαράγγι Χοχλακίων)

ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΠΗΓΗ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ						ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ			ΥΠΟΔΟΜΗ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
							ΜΥΣΑ	ΕΚΚΛΗΣΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΜΥΤ.	ΜΑΡΤ.	ΚΟΝΑΚΕΣ	ΚΟΝΑΚΕΣ	ΜΥΣΑ	ΜΥΣΑ			ΜΥΣΑ
1	Καμάρια		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό												35°8'47.79"Β. 26°14'47.44"Α
2	Χοχλακιάς	0.6	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό		✓		✓								35°8'50.59"Β. 26°15'7.35"Α
3	Είσοδος Φαραγγιού	0.3	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό												35°8'45.64"Β. 26°15'18.18"Α
4	Παραλία Καρούμες	2.3	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό						✓	✓	✓				35°8'48.53"Β. 26°16'34.27"Α

ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

- ΥΠΟΜΗΝΗΜΑ**
- Κρητικές Οδοί
 - Επιχειρηματικές Οδοί
 - Κηρύκειο Δρόμοι
 - Παραδοσιακοί Δρόμοι
 - ΟΝΟΜΑ Οδοποιίας
- Όριοι**
- 50 μέτρα απόσταση οδοποιίας από τη θάλασσα
 - Κατασκευασμένο
 - Επιχειρηματική οδοποιία
 - Πλάκα
 - Σηρά
 - Πόρτα
 - Καταστροφή
 - Μετατόπιση
 - Σηρά
 - Βόθρο
 - Ηλεκτρική
 - Ανεμόμυλος
 - Παλιό κτίριο
 - Λατομείο

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΗΤΕΙΑ – ΖΙΡΟΣ ΖΑΚΡΟΣ

ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Κίτρινο οδικό δίκτυο
- Χωροστάθμιση
- Κίτρινη Διαδρομή
- Παρακατέχεται

ΟΝΟΜΑ

- Θεωρείται κίτρινο παράρτημα
- ΑΔ, σύμφωνα σύμφωνα με 2.2.1.1
- Κομβικό σημείο
- Χωροταξικό σημείο διαδρομής
- Στάση
- ⊗ Κάτοψη
- ⊕ Ισοπέδι
- ⊞ Μετατόπιση
- ⊟ Εναλλακτική διαδρομή
- ⊠ Φράγμα
- ⊡ Θύλακας
- ⊢ Σηματοδότηση
- ⊣ Σηματοδότηση
- ⊤ Παραρτησιακή Σηματοδότηση
- ⊥ Χωροσταθμίστηκε

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4: Σητεία - Χανδράς - Ζάκρος - Κασιδιών (Φαράγγι Νεκρών)

ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΠΗΓΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ							ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ				ΥΠΟΔΟΜΗ				ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ	
							ΑΡΧΑΙΑ	ΕΚΚΛΗΣΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΑΡΧΑΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΚΥΡΙΑΚΑ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ		
1	Σητεία		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αστικό	✓	✓	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°12'20.65"Β, 26°6'17.88"Α
2	Πισκοκέφαλο	3.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°10'43.72"Β, 26°5'41.73"Α
3	Μαρουνιά	5.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°8'32.71"Β, 26°4'50.25"Α
4	Επ. Επισκοπή	2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'53.22"Β, 26°4'29.54"Α
5	προς Αγ. Γεώργιος	0.9	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'26.47"Β, 26°3'53.76"Α
6	Άγ. Σπυριδών	3.7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°6'49.64"Β, 26°4'52.19"Α
7	Νέα Πραιός	1.5	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°6'41.34"Β, 26°5'14.44"Α
8	Χανδράς	5.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°4'52.87"Β, 26°5'54.29"Α
9	Ζίρος	3.9	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°4'26.86"Β, 26°8'22.47"Α
10	Χαριόπουλο	7.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°3'10.88"Β, 26°11'10.96"Α
11	Εξέρκαμπος	11.9	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°2'54.74"Β, 26°13'57.74"Α
12	Αγριλιά	3.6	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°4'17.99"Β, 26°13'27.64"Α
13	προς Κ. Ζάκρος	4.6	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°6'33.64"Β, 26°13'4.27"Α
14	Ζάκρος, προς Φαράγγι Νεκρών	0.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°6'46.51"Β, 26°13'9.01"Α
15	Κλασιδί	1.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'21.25"Β, 26°13'23.22"Α
16	Αδραβάτσι	1	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'43.37"Β, 26°13'1.17"Α
17	προς Παλαίκαστο	0.8	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'50.69"Β, 26°13'0.67"Α
18	Καροδί	7	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'56.76"Β, 26°10'13.76"Α
19	Σίτανος	3.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'13.00"Β, 26°9'22.33"Α

ΟΙΚΟΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΣΗΤΕΙΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Κίτρινο οδικό δίκτυο
- Χωροστάθμιση
- Κίτρινη Διαδρομή
- Παρακατέχεται

ΟΝΟΜΑ

- Θεωρείται κίτρινο παράρτημα
- ΑΔ, σύμφωνα σύμφωνα με 2.2.1.1
- Κομβικό σημείο
- Χωροταξικό σημείο διαδρομής
- Στάση
- ⊗ Κάτοψη
- ⊕ Ισοπέδι
- ⊞ Μετατόπιση
- ⊟ Εναλλακτική διαδρομή
- ⊠ Φράγμα
- ⊡ Θύλακας
- ⊢ Σηματοδότηση
- ⊣ Σηματοδότηση
- ⊤ Παραρτησιακή Σηματοδότηση
- ⊥ Χωροσταθμίστηκε

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4: Σητεία - Χανδράς - Ζάκρος - Κασιδιών (Φαράγγι Νεκρών)

ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΠΗΓΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ							ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ				ΥΠΟΔΟΜΗ				ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ		
							ΑΡΧΑΙΑ	ΕΚΚΛΗΣΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΑΡΧΑΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΚΥΡΙΑΚΑ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ					
20	Κασιδιών	4.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'42.95"Β, 26°7'27.66"Α
21	προς Σανδάλι	2.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°7'53.60"Β, 26°6'13.60"Α
22	προς Κ. Δρύς	3.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°9'18.83"Β, 26°6'57.07"Α
23	Σταυρωμένος	1.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°9'38.81"Β, 26°6'48.30"Α
24	προς Άρνικό	0.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°9'44.24"Β, 26°6'54.43"Α
25	Ζού	1.4	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°9'19.36"Β, 26°6'25.46"Α
26	προς Κ. Επισκοπή	2.6	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°10'15.69"Β, 26°5'59.15"Α
27	Πισκοκέφαλο	1.3	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°10'43.72"Β, 26°5'41.73"Α
28	Σητεία	3.2	Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αστικό	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°12'20.65"Β, 26°6'17.68"Α

ΔΗΜΟΣ ΣΗΤΕΙΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4: Σητεία - Χανδράς - Ζάκρος - Κασιδιών (Φαράγγι Νεκρών)

ΤΜΗΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	km	ΕΙΔΟΣ ΔΡΟΜΟΥ	ΒΑΤΟΠΗΓΑ	ΚΛΙΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΤΟΠΙΟΥ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ							ΦΥΣΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ				ΥΠΟΔΟΜΗ				ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ		
							ΑΡΧΑΙΑ	ΕΚΚΛΗΣΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΑΡΧΑΙΑ	ΜΟΝΕΣ	ΚΥΡΙΑΚΑ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ	ΚΑΡΑΒΙ	ΕΡΜΗΤΑ							
1	Άνω Ζάκρος		Άσφαλτος	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	✓	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°6'46.54"Β, 26°13'8.93"Α
2	Χώρος Στάθμευσης	1.7	Άσφαλτος Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°6'15.87"Β, 26°13'56.60"Α
3	Είσοδος Φαραγγιού	0.3	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°6'18.25"Β, 26°14'0.86"Α
4	Έξοδος Φαραγγιού	3.5	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°5'48.03"Β, 26°15'28.33"Α
5	Μικάνο Ανάκτορο Κάτω Ζάκρου	0.4	Χώμα	Καλή	Ήπια	Αγροτικό Παραλιακό	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°5'52.47"Β, 26°15'43.28"Α
6	Κάτω Ζάκρος	0.2	Χώμα	Καλή	Ήπια	Παραλιακό	✓	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35°5'52.88"Β, 26°15'46.61"Α

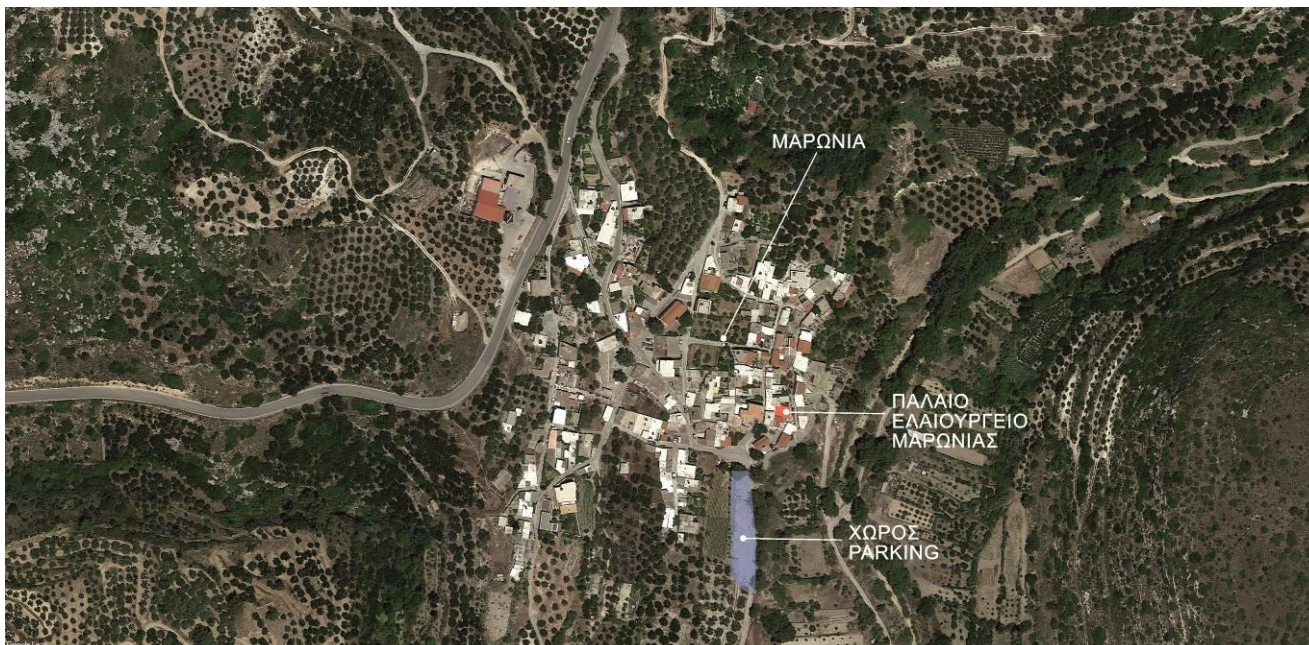
ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Όπως ήδη έχει αναφερθεί σε προηγούμενο κεφάλαιο το κτήριο του πρώην ΚΕΓΕ Σητείας που θα μετατραπεί σε Πρότυπο Κέντρο Εκπαίδευσης Ελιάς και το κτήριο της παραδοσιακής «Φάμπρικα» - ελαιουργείο της Μαρωνιάς, σε συνδυασμό με ένα Δίκτυο Διαδρομών διασύνδεσης με την πόλη και την ύπαιθρο της Σητείας καθώς και μια σειρά από σημαντικούς πολιτισμικούς και φυσικούς πόρους που αναπτύσσονται κατά μήκος αυτών των διαδρομών θα συγκροτούν το ενιαίο, **Ανοιχτό Οικομουσείο Σητείας**, η λειτουργία του οποίου στοχεύει:

- Στην έκφραση της ταυτότητας της περιοχής μέσα από την ανάδειξη των φυσικών – πολιτιστικών μνημείων και παραδοσιακών παραγωγικών δραστηριοτήτων, την σήμανση και χαρτογράφηση των πολιτιστικών και οικολογικών διαδρομών.
- Στην αύξηση της επισκεψιμότητας στην περιοχή.
- Στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων αγροτουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης με την προώθηση συνεργειών και τη δημιουργία πιλοτικών δράσεων που βελτιώνουν την εικόνα και την τουριστική ταυτότητα της περιοχής.

Εικόνα: Πολεοδομική ένταξη του συγκροτήματος των κτηρίων του ΚΕΓΕ στην ευρύτερη περιοχή της πόλης Σητείας.

Εικόνα: Πολεοδομική ένταξη του παλαιού Ελαιουργείου στον οικισμό της Μαρωνιάς.

Εικόνα: Γενική διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου ΚΕΓΕ Σητείας.

A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

(Παραδοσιακό Ελαιουργείο – «Φάμπρικα» Μαρωνιάς: Το Κτίριο, αρχιτεκτονική και κατασκευαστική αξιολόγηση).

Το εν λόγω κτίριο τόσο εξαιτίας της κτηριακής του μορφής όσο και της χρήσης του αποτελεί πολιτιστική κληρονομιά όσον αφορά στην τεχνοτροπία και τεχνογνωσία μιας περασμένης χρονικής περιόδου και αναμφισβήτητα θα αποτελέσει σημαντικό χώρο ανάδειξης της ιστορίας του ελαιολάδου, εμβληματικού προϊόντος της ανατολικής Κρήτης. Το κτίριο στο οποίο στεγάζεται σήμερα το παραδοσιακό ελαιουργείο Μαρωνιάς είναι ένα τυπικό ισόγειο κτίσμα ορθογωνικής περίπου κάτοψης συνολικού εμβαδού περίπου 80 Μ2, προϋφιστάμενο του 1923. Βρίσκεται στο ανατολικότερο χαμηλό τμήμα του συνεκτικού τμήματος του οικισμού Μαρωνιά, κοντά στην εκκλησία της Παναγίας και στον

Παντέλη ποταμό. και χαρακτηρίζεται από την απλή μορφολογία του εξωτερικά και την τυπική τυπολογική ανάπτυξη της παραδοσιακής «φάμπρικας», στο εσωτερικό του. Κτίστηκε το 1870 από τον Πρωτοπαπα ο οποίος πήγε στη Μαρωνία από τη Λάστρο και ανέλαβε τοποτηρητής της επαρχίας Σητείας. Έζησε στη Μαρωνιά και πέθανε το 1924 σε ηλικία 90 ετών.

Μετά το θάνατο του Πρωτόπαπα, το ελαιουργείο το κληρονόμησε ο γιος του Παπά-Χατζής και μετά το θάνατο του, η κόρη του Άννα Κουρή, η οποία και το δώρισε στην Κοινότητα, για να το αναστηλώσει και να το αξιοποιήσει.

Το ελαιουργείο λειτουργούσε από το 1873 μέχρι το 1955 συνεχώς με μέση ημερήσια παραγωγή λαδιού 300 «οκάδες» περίπου.

Αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα παλαιού ελαιοτριβείου «Φάμπρικας» και σήμερα σώζονται στη θέση τους όλα τα μηχανήματα και τα εργαλεία με τα οποία λειτουργούσε.

Συγκεκριμένα στο χώρο διατηρούνται το αλώνι με τρεις (3) πέτρες, ο ζυγός, η κοφίνια, η σκάφη, το πιεστήριο η πλακωτσάρι με τον μπουσαργάτη και το Βίντσι. Επίσης σώζεται ο χώρος για τις λιχνισμένες ελιές.

Το κυρίως ελαιουργείο έχει διαστάσεις 7,50x6,00 και ύψος 4μ. Χωρίζεται στη μέση με την τυπική πέτρινη κάμαρα από πελεκητες πέτρες. Το αλώνι είναι κτισμένο στο εσωτερικό μέρος της Φάμπρικας. Έχει διάμετρο 2,36 μ. και πάνω από το χώρο αυτό υπάρχει ξύλινο πατάρι όπου έχει τοποθετηθεί η κοφίνια.

Το κτήριο θα χρησιμοποιηθεί ως επικέσψιμος εκθεσιακός χώρος χωρίς προσθήκες η άλλες παρεμβάσεις που θα αλλοιώσουν τον παραδοσιακό χαρακτήρα του χώρου.

Εικόνα: Άποψη του παραδοσιακού κτηρίου της «Φάμπρικας» Μαρωνιάς

(ΚΕΓΕ Σητείας: Το Κτίριο, αρχιτεκτονική και κατασκευαστική αξιολόγηση).

Το Πρότυπο Κέντρο Εκπαίδευσης Ελιάς θα στεγαστεί στο Κτίριο Γ και τον περιβάλλοντα χώρο του ακινήτου του κτιριακού συγκροτήματος ΔΗΜΗΤΡΑ (πρώην ΚΕΓΕ) στην πόλη της Σητείας. Ο συγκεκριμένος χώρος θα αναμορφωθεί και εξοπλιστεί κατάλληλα προκειμένου να λειτουργήσει ως εκπαιδευτικός και επισκέψιμος χώρος. Το κτίριο στο οποίο στεγάζεται το ΚΕΓΕ Σητείας αποτελεί τμήμα ενός συγκροτήματος το οποίο βρίσκεται στην νότια έξοδο της πής της Σητείας, επί της επαρχιακής οδού Σητείας – Ιεράπετρας. Στο οικόπεδο εμβαδού 10,5 στρεμμάτων αναπτύσσεται ένα συγκρότημα τριών κτιρίων και πειραματικές καλλιέργειες. Το νοτιότερο ισόγειο κτίριο Γ, εμβαδού περίπου 175 Μ2 θα στεγαστεί το Πρότυπο Κέντρο Εκπαίδευσης Ελιάς που προβλέπεται να λειτουργήσει στο πλαίσιο του οικομουσείου Σητείας. Πρόκειται για ισόγειο κτίριο με κεκλιμένη στέγη από οπλισμένο σκυρόδεμα και αναπτύσσεται στο κεντρικό σημείο του οικοπέδου των 10,5 στρεμμάτων του πρώην ΚΕΓΕ Σητείας. Η ογκοπλαστική διάρθρωση του κτιρίου, είναι επιμήκους απλής μορφής 35 μέτρα μήκος – 6 μέτρα πλάτος περίπου) και η γραμμική ανάπτυξη της κάτοψης του επιτρέπει σημαντική ευελιξία στην εσωτερική συνθετική μουσειολογική οργάνωση του. Μακροσκοπικά η ύπαρξη του απλού κατασκευαστικού κανάβου, η ποιότητα της κατασκευής του καθώς και η κατάσταση διατήρησης του συμβάλλουν στην άμεση χρήση του χωρίς την ανάγκη παρεμβάσεων στατικών ενισχύσεων.

Στο κτήριο θα αναπτυχθεί η έκθεση και οι εκπαιδευτικές δομές για την δημιουργία του Πρότυπου Κέντρου Εκπαίδευσης Ελιάς.

Για την άρτια υλοποίηση του σχεδιασμού του εσωτερικού του κτηρίου και του αναγκαίου περιβάλλοντα χώρου προϋπόθεση είναι η τυπολογική ανάπτυξη του κτιριολογικού προγράμματος και η μορφολογική επεξεργασία του κελύφους του κτιρίου κατά τρόπο που να ανταποκρίνονται στους στόχους του Οικομουσείου Σητείας και στα αντίστοιχα ωφέλει που αφορούν:

- **Στην χρήση του Χώρου Μουσείου ως χώρου μαζικής εκπαιδευτικής “αναψυχής” τόσο σε όλη την διάρκεια του χρόνου όσο και κατά την περίοδο τουριστικής αιχμής που καθιστά αναγκαία την δημιουργία ανάλογων χώρων υποδοχής.**
- **Στον εκπαιδευτικό ρόλο του χώρου, σε συνδυασμό με την λειτουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων (είτε υπό μορφή προγραμμάτων συμμετοχής είτε υπό μορφή διαλέξεων).**
- **Στον ερευνητικό ρόλο του χώρου που θα επιτυγχάνεται από βοηθητικές υποδομές.**
- **Στον αναμενόμενο αριθμό επισκεπτών που μεταφράζεται σε παράλληλα οφέλη για την περιοχή.**

Γενικά η επανάχρηση ενός υφιστάμενου χώρου ο οποίος δημιουργήθηκε για διαφορετική χρήση, αποτελεί πάντα ένα ιδιαίτερο πεδίο πειραματισμού στο επίπεδο του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και των παρεμβάσεων που απαιτούνται για την φιλοξενία νέων χρήσεων που θα πρέπει να είναι συμβατές με τους περιορισμούς του ίδιου του χώρου. Για να καταστεί λειτουργικός ο χώρος του κτιρίου για τις νέες ανάγκες του

Πρότυπου Κέντρου Ελιάς, θα πρέπει να ικανοποιεί τις ανάγκες της νέας χρήσης σε δύο επίπεδα:

- Πρώτον να είναι συμβατός με τις στοιχειώδεις προϋποθέσεις προσβασιμότητας (ΑΜΕΑ & ειδικών ομάδων ατόμων) των εκθεσιακών χώρων και να καλύπτονται οι βασικές συνθήκες και εξυπηρετήσεις (ασφάλεια επισκεπτών, λειτουργικός εξοπλισμός, υποδομές φύλαξης και ασφάλειας εκθεμάτων κλπ).
- Η ανάπτυξη του «εκθεσιακού προγράμματος» να είναι τεκμηριωμένη επαρκώς, λειτουργική και να μην επηρεάζει την δομή του κτιρίου.

Σε ότι αφορά στην ικανοποίηση των απαιτήσεων προσβασιμότητας για όλες τις ομάδες χρηστών είναι δυνατή με σχετικά ήπιες παρεμβάσεις, ενώ η δομική επάρκεια του κτηρίου είναι ικανοποιητική.

Η διαμορφώσεις που πρέπει να γίνουν στο κτήριο θα υπηρετούν τις ως άνω βασικές ανάγκες. Εξειδικεύοντας την δομή του Κέντρου προτείνεται να αρθρώνεται στις παρακάτω ενότητες:

- **Είσοδος – Υποδοχή – βοηθητικοί χώροι (WC κλπ).**
- **Χώρος εκπαίδευσης:** Πρόκειται για χώρο - αίθουσα προβολών στην οποία θα γίνονται σχετικές παρουσιάσεις και εκπαιδευτικές - ενημερωτικές εκδηλώσεις.
- **Εκθεσιακός χώρος:** Πρόκειται για οργανωμένες ενότητες της Έκθεσης που αναλυτικά παρουσιάζονται στην συνέχεια στην Μουσειολογική Πρόταση.

ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Η Μουσειολογική Μελέτη θα πρέπει να προβλέπει ότι οι εκθεσιακοί χώροι του Κέντρου θα διαμορφωθούν έτσι ώστε να υποδεχθούν τρεις βασικές που αφορούν:

- **Η πρώτη ενότητα θα παρουσιάζει ιστορικά στοιχεία από την καλλιέργεια της ελιάς στην περιοχή της Σητείας και εν γένει στην Κρήτη και την σημασία της ελαιοκαλλιέργειας στην κοινωνική και οικονομική ζωή των κατοίκων της περιοχής.**

Το υλικό για την ενότητα αυτή θα αντληθεί από βιβλιογραφική έρευνα, επιτόπια έρευνα και περισυλλογή – επιλογή εκθεμάτων.

- **Η δεύτερη ενότητα θα παρουσιάζονται με κατάλληλα εποπτικά μέσα ο τρόπος καλλιέργειας της ελιάς και παραγωγής του ελαιολάδου στην περιοχή.**

Αντίστοιχα το υλικό για την ενότητα αυτή θα αντληθεί από βιβλιογραφική έρευνα, επιτόπια έρευνα και περισυλλογή – επιλογή εκθεμάτων.

- **Η τρίτη ενότητα της έκθεσης θα αφορά παραδοσιακά η και νεώτερα αντικείμενα που σχετίζονται με την διαδικασία παραγωγής του ελαιολάδου,**

το αγροτικό σπίτι της περιοχής Σητείας, καθώς και αναφορά της σημασίας του ελαιολάδου στην παραδοσιακή κουζίνα και διατροφή της περιοχής.

Επίσης και για αυτήν την ενότητα εκθεμάτων το εκθεσιακό υλικό αντλείται από βιβλιογραφική και επιτόπια έρευνα και θα χρησιμοποιηθούν αντικείμενα από υφιστάμενες συλλογές. Η οργάνωση του εκθεσιακού υλικού θα παρουσιάζεται σε θεματικές ενότητες που θα συνδυαστούν μεταξύ τους για να συνθέσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα για την διαδικασία της ελαιοπαραγωγής και την διασύνδεση της με την τοπική κοινωνία διαχρονικά. Στην βάση αυτής της ιδέας οι διαθέσιμοι εκθεσιακοί χώροι οι οποίοι λόγω και του μεγέθους του κτιρίου είναι σχετικά μικρής κλίμακας, διαμορφώνονται έτσι ώστε να υποδεχθούν τις βασικές λειτουργικές ενότητες της έκθεσης. Στην κάθε μία από τις ενότητες αυτές ο κύριος εκθεσιακός χώρος θα συνοδεύεται από διοράματα και πληροφοριακά στοιχεία (συμβατικά ή ψηφιακά) που θα συγκροτούν επιμέρους εκθεσιακούς τομείς στους οποίους θα αποτυπώνονται τμηματικά οι επιμέρους θεματικές που θα αποτελούν τον κορμό της έκθεσης.

Σητεία 2022 Ο Συντάξας

ΓΙΩΡΓΗΣ Ν. ΠΕΤΡΑΚΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ - ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΜΕΛΟΣ Τ.Ε.Ε. ΑΡ. ΜΗΤΡ. 36900
ΘΑΛΗΣΤΑ 43 - 71202 - ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΑΦΜ. 026764087 ΔΟΥ Α' ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΤΗΛ: 2810-282630

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οι βιβλιογραφικές πηγές που ακολουθούν και λήφθηκαν υπ' όψιν είναι αποτέλεσμα της έρευνας της Ομάδας έργου. Είναι προφανές ότι τα ζητήματα των πηγών αλλά και της εγκυρότητας τους είναι προβλήματα που σχετίζονται με πολλές παραμέτρους.

Στα πλαίσια της παρούσας υπηρεσίας περισσότερο βάρυνε η επιτόπου καταγραφή και προσέγγιση των στοιχείων, χωρίς βέβαια να υποτιμάται η όποια άλλη πηγή.

Παρατίθενται ενδεικτικοί τίτλοι που αφορούν σχετικά θέματα με την παρούσα μελέτη:

1. Association Européenne des voies vertes, **Guide de bonnes pratiques des voies vertes en Europe**, Exemples de Réalisations Urbaines et Périurbaines.
2. Austin, R.I., (1984), **Designing the Natural Landscape**, Van Nostrand Reinhold Company, N.Y.
3. Cahiers Options Mediterraneennes, Vol.28 (1997), "**Development of mountain regions**". Centre International de Hautes Agronomic Mediterraneennes.
4. COMMISSION OF THE E.C. (1991), «**Corine biotopes, the design, compilation and use of an inventory of sites of major importance for nature conservation in the European Community**».
5. Dermitzakis, M., Sondar,P., Devos, J. & Van Den Bergh. (1996), **Colonisation of Islands by Man, with special reference to Crete** Η' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Ηράκλειο.
6. Donut (1999), «**ΚΡΗΤΗ 1960**», Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο.
7. Dublin (1997), «**The Greek Islands**», Eyewitness.
8. IFLA, **International Federation of Landscape Architects**, XXIII World congress, Creative Environment, Expression of natural and cultural heritages, Kobe, Japan, 1985, IFLA Yearbook 1986/1987.
9. IFLA, **International Federation of Landscape Architects**, XXV World congress, Design: The Art and Spirit of Place, USA, 1988, IFLA Yearbook 1989.
10. Il Luogo Naturale (1979), in Ch. Norberg - Schulz: **Genius Loc Paesaggio - Ambiente Architetura**, Ed. Electa, Milano, p.23-50.
11. Καραμπάτσου – Παχάκη (1996), «**Θέματα γεωργίας, αγροτικής και τοπικής ανάπτυξης**», ΚΕΠΕ Εκθέσεις Νο 23, Αθήνα.
12. **LEADER Magazine**
αριθ. 1 Συνέδριο: "Πώς να πετύχει το LEADER" (Άνοιξη 1992)
αριθ. 2 Αγροτική αλλαγή και αγροτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Χειμώνας 1992-1993)

- αριθ. 3 Από το LEADER I στο LEADER II (Άνοιξη 1993)
- αριθ. 4 Ο τουρισμός, μια ευκαιρία για τις αγροτικές περιοχές; (Φθινόπωρο 1993)
- αριθ. 5 Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στην Ευρώπη (Χειμώνας 1993-1994)
- αριθ. 6 LEADER II - Περιβάλλον και τοπική ανάπτυξη (Άνοιξη 1994)
- αριθ. 7 Καινοτομία στην οικοδόμηση της Ευρώπης (Φθινόπωρο 1994)
- αριθ. 8 Πολιτισμός και αγροτική ανάπτυξη (Χειμώνας 1994-1995)
- αριθ. 9 Παροχή υπηρεσιών στον αγροτικό πληθυσμό (Καλοκαίρι 1995)
- αριθ. 10 Η κατάρτιση στην υπηρεσία της τοπικής ανάπτυξης (Χειμώνας 1995-1996)
- αριθ. 11 Γυναίκες, ισότητα των ευκαιριών και αγροτική ανάπτυξη (Άνοιξη 1996)
- αριθ. 12 Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές (Φθινόπωρο 1996)
- αριθ. 13 Ειδική διάσκεψη του Cork "Η ζωντανή ύπαιθρος" (Χειμώνας 1996-1997)
- αριθ. 14 Δημιουργία δραστηριοτήτων στον αγροτικό χώρο (Άνοιξη 1997)
- αριθ. 15 Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη (Καλοκαίρι 1997)
- αριθ. 16 Αφιέρωμα συνέδριο LEADER "Προς μια νέα κοινοτική πρωτοβουλία για την αγροτική ανάπτυξη: 800 "leaders" εκφράζουν την άποψή τους" (Χειμώνας 1997-1998)
- αριθ. 17 Οι πόροι της κληρονομιάς (Άνοιξη 1998)
- αριθ. 18 Συνολικές τάσεις, τοπικές απαντήσεις (Φθινόπωρο 1998)
- αριθ. 19 Η αγροτική ανάπτυξη στην κοινωνία των πληροφοριών (Χειμώνας 1998-1999)
- αριθ. 20 Δημιουργία θέσεων απασχόλησης στον αγροτικό χώρο (Άνοιξη 1999)
- αριθ. 21 Η διακρατική συνεργασία μεταξύ αγροτικών περιοχών (Φθινόπωρο 1999)
- αριθ. 22 Επανεγκατάσταση στον αγροτικό χώρο (Άνοιξη 2000)
- αριθ. 23 Η προστιθέμενη αξία του LEADER (Καλοκαίρι 2000)
- αριθ. 24 Κεντρικό (ά) θέμα(τα), ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη (Φθινόπωρο 2000)
- αριθ. 25 Το ευρωπαϊκό αγροτικό πρότυπο {Χειμώνας 2000-01)
13. Leonard J. – L. Jenkins Lickorich – Carson, **Μια εισαγωγή στον Τουρισμό**, Εκδόσεις Κριτική, 2004.
14. Linderberg (1994), **«Creta per Rad»**, Verlag.
15. Lynch K. (1981), **Managing the Sense of a Region**, M.I.T. Massachusettes.
16. Lynch, K., (1972), The openness of open space, G. Kepes (ed), **Arts of the Environment**, Aldan Elis, England.
17. MATT – WILLMAT Hubert Εισήγηση στο πλαίσιο της 8ης Συνάντησης του Συλλόγου Ποδηλατικών Νομών (Γαλλίας), 09/09/2004.
18. Mc Harg, I.L., (1969), **Design with nature**, Natural History Press, N. York.
19. MERCAT Nicolas, **Etude de la fréquentation et des retombées économiques**.
20. Middleton Victor – Hawkins Rebbeca, **Τουριστικό Μάρκετινγκ για βιώσιμη ανάπτυξη**, Εκδόσεις Κριτική, 2004.
21. Pierre Lénêque, Pierre Vidal - Naquet, (1989). **«Κλεισθένης ο Αθηναίος»**. (Δοκίμιο για την παράσταση του χώρου στην Ελλάδα από τα τέλη του 6^{ου} αιώνα έως το θάνατο του Πλάτωνα).
22. Rackham (1996), **«The making of the Cretan Landscape»**, Manchester.

23. Rackham, O., (1990). Crete before Human Settlement. In «**Petromarula**» (eds) Groove, Moodys & Rackham, Khania Crete 1995: How the Cretan Landscape works.
24. Sustrans, **The National Cycle Network**, Guidelines and Pratical Details.
25. Sustrans, **Ενημερωτικό Έντυπο για το δίκτυο εθελοντών «Voluntreering as a Ranger on the National Cycle Network»**
26. Sustrans, **Ενημερωτικό Έντυπο**, The National Cycle Network, Route User Monitoring Report to end of 2004
27. Tetart Jean – Marie, «**Les voies vertes, des voies pour un avenir durable**», Espaces, Φεβρουάριος 2001.
28. Tietenberg (1996), «**Οικονομική του Περιβάλλοντος και των Φυσικών Πόρων**». Τόμος Α'. GUTENBERG, Αθήνα.
29. Turland (1995), «**Flora of the Cretan Area**», HSMO.
30. Turlant, Chilton, Press (1993), «**Flora of Cretan Area**», London.
31. WWF Ελλάς (1996), «**Το Περιβάλλον στην Ελλάδα 1991 – 1996**», Αθήνα.
32. Ανθοπούλου – Ντυκέν (1992), «**Νησίδες αντίστασης στην κοινωνικοοικονομική περιθωριοποίηση των μειονεκτικών ζωνών της Μεσογείου και δυνατότητες ενσωμάτωσης τους στα πλαίσια αναθεώρησης της Κ.Α.Π. – Η περίπτωση της Ελλάδας**». 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Γεωπονίας – Τομέας Αγροτικής Οικονομίας, Θεσσαλονίκη.
33. Ασκέλη Στέλλα, **Επιχειρείστε... αγροτουριστικά**, Αγροτουριστική Α.Ε., Αθήνα 2005.
34. Βαρβαρέσος (1999), «**Τουριστική Ανάπτυξη & Διοικητική Αποκέντρωση**». Πρόπομπος, Αθήνα.
35. Βλαστός Θ. Αναπλ. Καθηγητή ΕΜΠ, Μπαρμόπουλος Ν., Διδάκτωρ ΕΜΟ, Μπάλτα Π., υποψ. Διδάκτωρ ΕΜΠ, **Νομοθεσία και Πολιτικές για την προώθηση του ποδηλάτου στην Ευρώπη. Οι παλινωδίες στην Ελλάδα**.
36. Γαλάνη – Μουτάφη Βασιλική, **Έρευνες για τον τουρισμό στην Ελλάδα και την Κύπρο**, Εκδόσεις Πρόπομπος, 2002.
37. Γοσποδίνη Άσπα (επιμέλεια), (2008). «**Διάλογοι για το σχεδιασμό του χώρου και την ανάπτυξη**». Συλλογικός τόμος του τμήματος μηχανικών χωροταξίας, πολεοδομίας και περιφερειακής ανάπτυξης του πανεπιστημίου Θεσσαλίας.
38. Δαμιανός (1995), «**Η πολυαπασχόληση στον Αγροτικό Τομέα και η Αναπτυξιακή Πολιτική στην Ελλάδα**», Αθήνα.
39. Δημητρίου Κουλίτσα, **Τουρισμός Υπαίθρου**, Κείμενα εργασίας, 2005.
40. Δήμος Φρε, **Μελέτη Ανάπτυξης Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού Δήμου Φρε Νομού Χανίων**, 2001.

41. Δρακωνάκης - Περτσελάκης-Πετράκης, Γ.Ν.-Χριστοδουλάκη (2001) «**Ήπια Τουριστική Ανάπτυξη Ορεινών Όγκων της Κρήτης**».
42. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (1994), «**Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά**».
43. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (1994), «**Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας. Μια γνωριμία με τους Σημαντικούς Βιοτόπους της Ελλάδας**», Αθήνα.
44. Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού, **Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης**, 2001.
45. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λάρινακας, **Μελέτη Περιφερειακής Στρατηγικής Τουρισμού Λάρινακας**, 2005.
46. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο, **Μελέτη Περιφερειακής Στρατηγικής Τουρισμού Λευκωσίας**, 2005.
47. ΕΟΤ (1991), «**Καταφύγια και Χιονοδρομικά Κέντρα στην Ελλάδα**», Αθήνα.
48. Επιμελητήριο Λεμεσού, **Μελέτη Περιφερειακής Στρατηγικής Τουρισμού Λεμεσού**, Εμπορικό και Βιομηχανικό, 2005.
49. Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο LEADER, **Αξιολόγηση του τουριστικού δυναμικού μιας περιοχής**.
50. Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο LEADER, **Η αξιοποίηση του πεζοπορικού τουρισμού στις αγροτικές περιοχές, Εκπαιδευτικός οδηγός για την εκπόνηση και εφαρμογή ενός σχεδίου πεζοπορίας**, (Φάκελος αριθμός 12, Μάρτιος 2001).
51. Ζαγορησίου (1996), «**Λαϊκή Αρχιτεκτονική στην Κρήτη**», Μουσείο Μπενάκη.
52. Ηγουμενάκης Γ. Νίκος, **Τουριστικό Μάρκετινγκ**, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1996.
53. Καλόκαρδος (1995), «**Ο ρόλος του περιβάλλοντος για τον τουρισμό, στην τουριστική πολιτική, στη χωροθέτηση και την περιφερειακή ανάπτυξη: η ελληνική εμπειρία 1975 – 1995**». Περιφερειακή Ανάπτυξη, Χωροταξία και Περιβάλλον στο Πλαίσιο της Ενωμένης Ευρώπης – Επιστημονικό Συνέδριο, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
54. Κανταρτζής, Ν.Α., Τσαλικίδης Γ.Α., (1981). **Αρχιτεκτονική Τοπίου και Περιβάλλον**, ΑΣΕ, Θεσσαλονίκη.
55. Κλουτσινιώτη Ρ.(1998), «**Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Κρήτης**». Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον (Ε.Π.ΠΕΡ.), Αθήνα.
56. Κοκκώσης Χ., Τσάρτας Π., **Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον**, Εκδόσεις Κριτική, Σεπτέμβριος 2001.
57. Κομίλης Παναγιώτης, Οικοτουρισμός, **Η εναλλακτική προοπτική αιεφόρου τουριστικής ανάπτυξης**, Εκδόσεις Πρόπομπος, 2001.
58. Κομίλης (1986), «**Χωρική Ανάλυση του Τουρισμού**». ΚΕΠΕ, Επιστημονικές Μελέτες Νο 20, Αθήνα.

59. Κραντονέλλης (1995), «**Προς μια Τουριστική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η περιβαλλοντική διάσταση**». Περιφερειακή Ανάπτυξη, Χωροταξία και Περιβάλλον στο Πλαίσιο της Ενωμένης Ευρώπης – Επιστημονικό Συνέδριο, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
60. Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, **Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης και Σχέδιο Υλοποίησης**, 2003 -2010.
61. Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, **Στρατηγικό Σχέδιο για τον Τουρισμό 2000 – 2010**.
62. Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, **Σχέδιο Προβολής του Τουρισμού της υπαίθρου**, 2005.
63. Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, **Σχέδιο Προβολής Τουρισμού Υπαίθρου 2007-2013**.
64. Κυπριωτάκης, Ζ., (1997). **Συμβολή στη μελέτη της χασμοφυτικής χλωρίδας της Κρήτης και προτάσεις για τη διαχείριση της ως φυσικού πόρου**. Διδακτορική διατριβή, Πάτρα.
65. Κυπριωτάκης, Ζ., Τζανουδάκης, Δ., και Τσιουρλής, Γ., (1996). **Χάρτης βλάστησης Κρήτης. Πρακτικά 6^{ου} επιστημονικού συνεδρίου της Ελληνικής Βοτανικής Εταιρείας και της Βιολογικής εταιρείας Κύπρου**, Παραλίμνι Κύπρου.
66. Λαγός (1995), «**Τουριστική Ανάπτυξη και Δομημένο Περιβάλλον**». Περιφερειακή Ανάπτυξη, Χωροταξία και Περιβάλλον στο Πλαίσιο της Ενωμένης Ευρώπης – Επιστημονικό Συνέδριο, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα.
67. Λαγός (1998), «**Ο τουρισμός ως παράγοντας προώθησης της περιφερειακής ανάπτυξης**». Περιοδικό Τόπος, 14/98.
68. Μαλαμίδης (1996), «**Γενικό Διαχειριστικό Σχέδιο Εθνικού Δρυμού Λευκών Ορέων**», Θεσσαλονίκη.
69. Μανώλογλου – Τσάρτας (1999), «**Ο Τουρισμός ως Παράγοντας Κοινωνικής Αλλαγής**». ΕΞΑΝΤΑΣ – ΕΚΚΕ, Αθήνα.
70. Μαρμαράς Β. Εμμανουήλ, (2002). «**Σχεδιασμός και Οικιστικός Χώρος**». Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Όψεις της Ελληνικής Αστικής Γεωγραφίας, (Κριτική Γεωγραφική Σκέψη 2).

71. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ LEADER

Η περιβαλλοντική ανταγωνιστικότητα: η χάραξη μιας στρατηγικής χωρικής ανάπτυξης υπό το πρίσμα της εμπειρίας LEADER

[Καινοτομία στον αγροτικό χώρο – φάκελος αρ. 6/3 – Ιούνιος 2000]

Η διακρατική συνεργασία στο πλαίσιο του LEADER II: Εμπειρίες του παρελθόντος, εργαλεία για το μέλλον *[Καινοτομία στον αγροτικό χώρο – φάκελος αρ. 11 – Μάρτιος 2001]*

Η ανταγωνιστικότητα των αγροτικών περιοχών σε διεθνή κλίμακα: η χάραξη μιας στρατηγικής χωρικής ανάπτυξης υπό το πρίσμα της εμπειρίας LEADER

[Καινοτομία στον αγροτικό χώρο – φάκελος αρ. 6/5 – Φεβρουάριος 2001]

Οι τεχνολογίες της πληροφόρησης στην υπηρεσία της αγροτικής ανάπτυξης *[Φάκελος του Παρατηρητηρίου αρ. 4 – 2000]*

- Ανάπτυξη των υπηρεσιών για τον πληθυσμό του αγροτικού χώρου
[Καινοτομία στον αγροτικό χώρο – φάκελος αρ. 5 – Σεπτέμβριος 1999
 Στήριξη στις νέες δραστηριότητες στον αγροτικό χώρο
[Μεθοδολογικός οδηγός – Ιούλιος 1998
 Τουρισμός- Η αξιοποίηση του πεζοπορικού τουρισμού στις αγροτικές περιοχές:
 Εκπαιδευτικός οδηγός για την εκπόνηση και εφαρμογή ενός σχεδίου πεζοπορίας
[Καινοτομία στον αγροτικό χώρο – φάκελος αρ. 12 – Μάρτιος 2001]
 Αξιολόγηση του τουριστικού δυναμικού μιας περιοχής
[Μεθοδολογικός οδηγός – Νοέμβριος 1997]
72. Ντάφης (1986), «**Δασική Οικολογία**». Θεσσαλονίκη.
 73. ΟΑΝΑΚ (1998), «**Εξειδίκευση της Αναπτυξιακής Στρατηγικής της Περιφέρειας Κρήτης**», Ηράκλειο.
 74. Ομάδα Εργασίας LIFE, **Τεχνικό Εγχειρίδιο Σχεδιασμού Ποδηλατόδρομων**, Φεβρουάριος 2001.
 75. Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε., **Μελέτη Ανάπτυξης του Οικολογικού Τουρισμού στις ορεινές περιοχές Πάφου (Κύπρου) και Σητείας (Ελλάδας)**, 2001.
 76. Παναγιωτάκης (1996), «**ΚΡΗΤΗ: Τι πρέπει να γνωρίζετε**», Ηράκλειο.
 77. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, **Μελέτη Υπολογισμού της Φέρουσας Ικανότητας και Εκτίμησης Δυνατότητας Ανάπτυξης Ολοκληρωμένου Τουριστικού Προϊόντος για τις Περιοχές της Υπαίθρου**, Τάλως, Business Architects Consultancy, 2005.
 78. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Συλλογικός τόμος, (2003). «**Ωραίο, φριχτό κι απέριττο τοπίον!**». Αναγνώσεις και προοπτικές του τοπίου στην Ελλάδα.
 79. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών, «**Εναλλακτικές Στρατηγικές Ανάπτυξης Τουρισμού Προϊόντος στην Ελλάδα**».
 80. Πανταζή Αικατερίνη, Αναστασιάδη Αγνή, Αρβανίτης Διαμαντής «**Σχέδιο δράσης ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης φορέα διαχείρισης όρους Πάρνωννα και υδροτόπου Μούστου**» (2012)
 81. Παπακωνσταντινίδης (1995), «**Στρατηγική της Ανάπτυξης – Τοπική Ενδογενής Ολοκλήρωση**», Αθήνα.
 82. Περιφέρεια Κρήτης (1998), «**Περιφερειακή Στρατηγική 2000 – 2006**», Ηράκλειο.
 83. Περιφέρεια Κρήτης (1999), «**Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000 – 2006 για την Κρήτη (4η Εγκύκλιος ΥΠ.ΕΘ.Ο)**», Ηράκλειο.
 84. Πετράκης, Γ.Ν. – Εύα Καλυκάκη, «**Εμείς και ο τόπος μας**». Μελέτη περιβάλλοντος οροπεδίου Λασιθίου για χρήση περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μαθητών δημοτικών σχολείων.
 85. Πετράκης, Γ.Ν. (1995), «**Ε4 Κρήτης**», Ηράκλειο.
 86. Πετράκης, Γ.Ν., (1996), «**Περιγηγικός & οδικός χάρτης της Κρήτης (Χανιά – Ρέθυμνο – Ηράκλειο – Λασιθί)**», SELENA, Ηράκλειο.

87. Πετράκης, Γ.Ν., **«Η περιπέτεια μιας Χαρτογράφησης»**, Διάλεξη στα πλαίσια κύκλου Διαλέξεων της Εταιρίας Κρητικών Ιστορικών Μελετών, (Ηράκλειο 2005)
88. Πετράκης, Γ.Ν., **«Η Συμβολή των Αμπελώνων στην Διαμόρφωση του Κρητικού Τοπίου»** Εισήγηση στο διεθνές Συνέδριο «Οίνος Ηδύποτος» (Κουνάβοι 1998)
89. Πετράκης, Γ.Ν., **«Η τυπολογία του Κρητικού Μιτάτου»**. Εισήγηση σε διεθνές συνέδριο του ICOMOS, Αθήνα - 1989
90. Πετράκης, Γ.Ν., **«Η χωροταξική Συνιστώσα του Ορεινού Χώρου της Κρήτης»**, Εισήγηση σε Συνέδριο της ένωσης Κρητών Φοιτητών (οροπέδιο Λασιθίου 2009)
91. Πετράκης, Γ.Ν., **«Κρητική παραδοσιακή αρχιτεκτονική και διαπολιτισμικοί παράγοντες»** Εισήγηση σε Συνέδριο της ένωσης Κρητών Φοιτητών (Ζαρός 2010)
92. Πετράκης, Γ.Ν., **«Κρητικό Μιτάτο - Ταξινόμηση βλαβών»**. Εισήγηση στο 3ο διεθνές συνέδριο ξερολιθικών κτισμάτων, Ανώγεια 1992.
93. Πετράκης, Γ.Ν., **«Λαϊκή Αρχιτεκτονική και Κρητικό Τοπίο»**, Εισήγηση σε Διεθνές Συνέδριο για τον Λαϊκό Πολιτισμό (Επισκοπή 2009)
94. Πετράκης, Γ.Ν., **«Μέθοδος καταγραφής και αξιολόγησης παραδοσιακών κτισμάτων και οικιστικών συνόλων της Κρήτης»**, Εισήγηση σε ημερίδα για τον αγροτουρισμό (Σητεία, 1998)
95. Πετράκης, Γ.Ν., **«Οι νερόμυλοι του Ζαρού. Πρόταση για ένα ανοικτό οικομουσείο»**. (Ζαρός 2004)
96. Πετράκης, Γ.Ν., **«Πολιτιστικός και Συνεδριακός Τουρισμός στην Κρήτη»**. (Εισήγηση σε σεμινάριο κατάρτισης - Ηράκλειο 1996)
97. Πετράκης, Γ.Ν., **«Πρότυπα αρχιτεκτονικής στην κατασκευή αγροτουριστικών ξενώνων»**, Εισήγηση σε διεθνές Σεμινάριο Για τον Αγροτουρισμό – (Calabria 2007).
98. Πετράκης, Γ.Ν., **«Τα θολωτά κτίσματα της Κρήτης»**. Διάλεξη στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο - 1992.
99. Πετράκης, Γ.Ν., **«Τα Μιτάτα της Νίδας»**. (Εισήγηση στο 2ο διεθνές συνέδριο ξερολιθικών κτισμάτων, Βαρκελώνη - 1990).
100. Πετράκης, Γ.Ν., **Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού - Τα μεγάλα Συνεδριακά και Μοναστικά Κέντρα της Κρήτης**. (Έκδοση Περιφέρειας Κρήτης 1997).
101. Πετράκης, Γ.Ν., **Καταγραφή και τεκμηρίωση των φυσικών μνημείων και των ανθρωπογενών δομημένων στοιχείων κατά μήκος του Ευρωπαϊκού Ορειβατικού Μονοπατιού E4 Κρήτης**.
102. Πετράκης, Γ.Ν., **Νοφαλιάς, Ταξίδι στη Φύση και την Παράδοση**. (Σημειώσεις στα πλαίσια εκπαιδευτικού προγράμματος Περιβαλλοντικού Κέντρου Νεάπολης Λασιθίου).

103. Πετράκης, Γ.Ν., Οδηγός Βουνού για το Ε4 Κρήτης. (Εισήγηση σε σεμινάριο κατάρτισης οδηγών ορειβατών (ΜΑΙΧ - 1996).
104. Πικιώνης, Δ.Π., (1935). **Συναισθηματική τοπογραφία, Τρίτο Μάτι**, Αθήναι, 2-3.
105. Πρακτικά Συνεδρίου «**Πρωτοβουλίες για τη Βιώσιμη Κινητικότητα & το Ποδήλατο στις ελληνικές πόλεις**», Καρδίτσα, 17-19 Σεπτεμβρίου 2004.
106. Προβατάς (1997), «**Αγροτική Πολιτική, Θεσμικός Εκσυγχρονισμός, Νέοι Προσανατολισμοί για τη Γεωργία του 2000**». ΑΤΕ, Αθήνα.
107. Σαμαρά Φανή "Προστασία Περιβάλλοντος & Βιώσιμη Ανάπτυξη: η περίπτωση του δήμου Ολύμπου και της κοινότητας Καρυάς», Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2008.
108. ΤΕΕ (1995), «**Πρακτικά Συνεδρίου: Τουρισμός και Περιβάλλον στις Νησιωτικές Περιφέρειες**», Ηράκλειο.
109. Τεχνικό επιμελητήριο Ελλάδας. Διεθνές Συνέδριο,(2006). «**Πολιτιστικό περιβάλλον και τουρισμός, ο ρόλος του αρχιτέκτονα**».
110. Τσάρτας (1991), «**Έρευνα για τα Κοινωνικά Χαρακτηριστικά της Απασχόλησης – Τουρισμός και Αγροτική Πολυδραστηριότητα**». ΕΚΚΕ, Αθήνα.
111. Τσάρτας (1998), «**Κοινωνικές και Περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τουρισμού σε μικρά αστικά κέντρα με τουριστική ανάπτυξη: εξαρτήσεις, διαπλοκές, προοπτικές**». Περιοδικό Τόπος, 15/98.
112. Τσίπηρα (1996), «**Πεζοπορία – Ορειβασία στα Ελληνικά Βουνά, οι 50 Ωραιότερες Πεζοπορικές και Οικολογικές Διαδρομές**». Νέα Σύνορα – Α.Α.ΛΙΒΑΝΗ, Αθήνα.
113. Υπουργείο Γεωργίας (1999), «**Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαιθρου 2000 – 2006**», Αθήνα.
114. Χάϊλμαν (1998), «**GREEN PAGES – Πρακτικός Οδηγός για την Προστασία του Περιβάλλοντος**». Νέα Σύνορα – Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη, Αθήνα.
115. Χασάναγας Δ. Νικόλαος, (2010). «**Κοινωνιολογία Τοπίου**». Ένα διανοητικό οδοιπορικό στα τοπία του κόσμου.
116. Ψημένος (1996), «**Ανεξερεύνητη Κρήτη**», Road.
117. **Νήσων Περίπλους: Ιδέες και σκέψεις για το μέλλον της νησιωτικής Ελλάδας**, Δίκτυο Αναπτυξιακών Εταιρειών Νησιωτικής Ελλάδας «Νήσων Περίπλους», 2009